

ProCredit Bank

Albania

RAPORTI VJETOR MË 31 DHJETOR
2021

Misioni

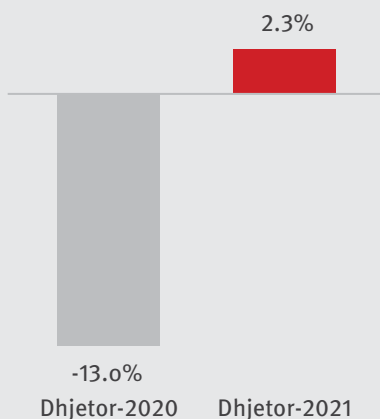
ProCredit Bank është një bankë tregtare e orientuar drejt zhvillimit. Ne ofrojmë shërbim cilësor për bizneset e vogla dhe te mesme si dhe për ata individë që kanë kapacitetin për të kursyer dhe që preferojnë të shërbehen përmes kanaleve elektronike bankare. Në veprimet tona, ne i përmbahemi një numri të caktuar parimesh bazë: ne vlerësojmë transparencën në komunikimin me klientët, nuk promovojmë kredinë konsumatore, përpiqemi të minimizojmë ndikimin tonë negativ në mjedis dhe ofrojmë shërbime financiare të përshtatshme me situatën e klientëve tanë si dhe të bazuara në një analize të përgjegjshme financiare.

Fokusi ynë është ofrimi i shërbimit cilësor për sipërmarrjet e vogla dhe të mesme, sepse jemi të bindur që këto biznese krijojnë numrin më të madh të vendeve të punës dhe u japin një kontribut thelbësor ekonomive në të cilat operojnë. Ne promovojmë kulturën e kursimit dhe përgjegjësinë financiare, duke ofruar shërbime të thjeshta depozituese për klientët tanë, shërbime online dhe duke investuar burime të konsiderueshme në edukimin financiar, si për klientë biznesi ashtu edhe individë privatë.

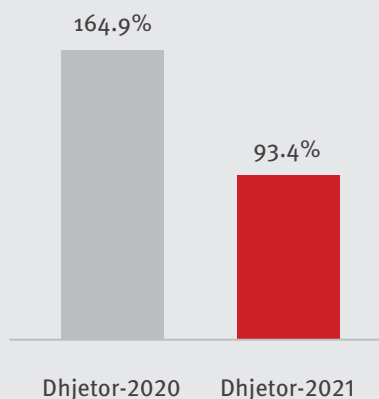
Aksionaret tanë presin një fitim të qëndrueshëm nga investimi, por nuk janë të interesuar vetëm për maksimizimin afatshkurtër të fitimit. Investojmë në mënyrë të vazhdueshme në trajnimin e punonjësve tanë, për të krijuar një mjedis pune të kënaqshëm dhe efikas, si edhe për të siguruar shërbim profesional dhe të përshtatshëm për klientët tanë.

Të dhënat kyësore financiare

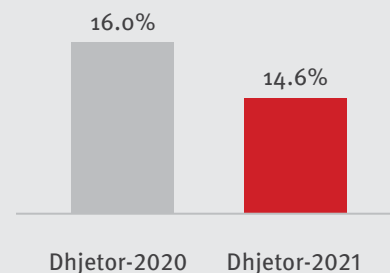
Kthimi nga kapitali

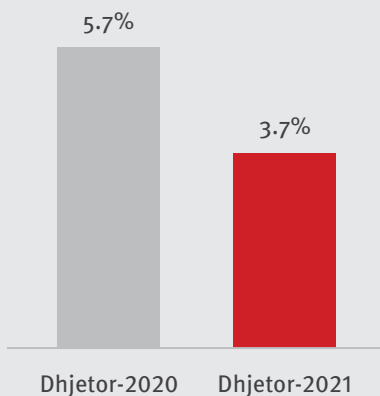
Raporti kosto-të ardhura

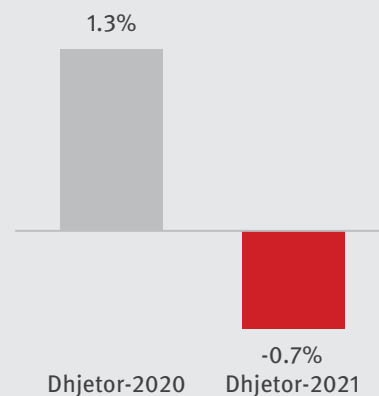
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit

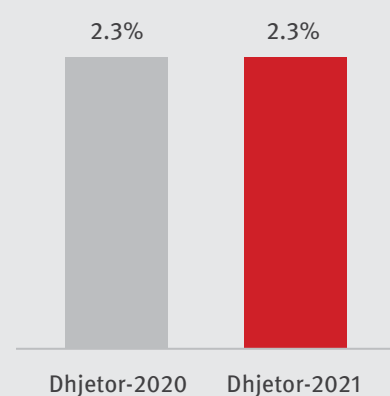
Përqindja e kredive me probleme

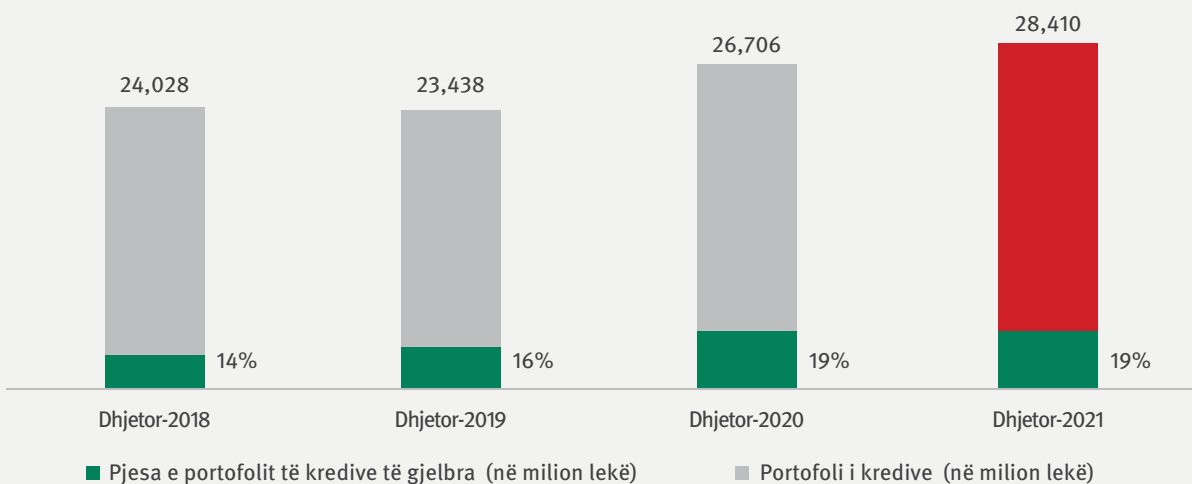
Kosto e rrezikut

Marzhi neto i interesit

Rritja e portofolit të kredive dhe pjesa e portofolit të kredive të gjelbra

**Pikë për karikimin e
makinave elektrike
të ofruara falas për
publikun**

Për informacione të hollësishme në lidhje me qasjen tonë për qëndrueshmëri, ndikimin tonë në kontributin për Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm, ju lutem referohuni publikimit të [ProCredit Group Impact Report](#).

Përmbajtja

I. ProCredit Sot	6
II. Përqasja Digjitale	9
III. Përqasja Mjedisore	10
Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm	13
IV. Zhvillimi i Biznesit	15
Klientët e Biznesit	15
Klientët Individë	17
V. Menaxhimi i Riskut	18
Menaxhimi i Rrezikut të Kredisë	18
Toleranca ndaj rrezikut e Bankës ProCredit, Shqipëri	21
VI. Deklarata Gjithëpërfshirëse	23
VII. Raporti i Auditorit të Pavarur dhe Pasqyrat Financiare	25

ProCredit Sot

Që nga themelimi i saj, Banka ProCredit synon që përmes aktivitetit të vet të ketë ndikim të qëndrueshëm tek klientët e vet, shoqëria dhe mjedisi. Me kalimin e viteve, qasja dhe kuptimi i asaj që Banka nënkupton me “zhvillimin ekonomik” dhe rolin e vet kanë ndryshuar, nga mbështetja financiare tek një angazhim i strukturuar dhe proaktiv drejt zhvillimit ekonomik të qëndrueshëm.

Banka ProCredit është e përkushtuar të jetë bankë e përgjegjshme me busull morale, të jetë bankë që udhëhiqet nga parimet e orientuara drejt zhvillimit. Mendimi mbizotërues në tregun bankar është se qëllimi përfundimtar i çdo kompanie është të maksimizojë vlerën e aksioneve, çka nënkupton më shumë fitim dhe çmim më i lartë i aksioneve. Për ne, fitimi maksimal nuk është qëllimi parësor. Banka ProCredit është bankë tregtare që beson se kapitali duhet të përdoret për përmirësimin e jetës së shumë njerëzve, jo për pasurimin e të paktëve. Të jesh besnik ndaj këtyre idealeve do të thotë të mos bëhesh pjesë e disa aktiviteteve që vërtet gjenerojnë fitim, por janë të dëmshme nga pikëpamja sociale ose mjedisore.

Banka ProCredit ka të njëjtën qasje ndaj klientëve si ndaj stafit: për të zgjidhur problemet komplekse në rrethana të vështira, punojmë së bashku, si partnerë, me respekt të ndërsjellë dhe me një ndjenjë përgjegjësie të përbashkët. Qasja jonë unike nuk do të ishte e mundur pa bazën e fortë në kulturën e brendshme, që ndërtohet dhe formësohet çdo ditë përmes mendimeve dhe veprimeve që bëjmë. Identiteti ynë kolektiv si bankë përcaktohet nga identitetet e individëve që punojnë për Bankën. Ne besojmë se kompanitë përkufizohen nga njerëzit dhe jo nga deklaratat e tyre të misionit. Kjo është baza e komunitetit tonë, e “res publica-s” sonë, ku theksojmë ndjenjën e përbashkët të pronësisë dhe të përgjegjësisë për gjithçka që Banka mbron.

Nga e majta në të djathtë janë paraqitur: Mirsad Haliti, Qëndresa Mehmeti, Diamant Ibrahim.

Banka ProCredit Sh.A Shqipëri zotërohet 100% nga ProCredit Holding me seli në Gjermani. Vetë banka nuk është pjesmarrëse me aksione/kuota dhe nuk ka në pronësi ndonjë shoqëri tregtare tjetër. Përveç Asamblesë Aksionere, organet drejtuese kryesore të bankës janë: Drejtoria Ekzekutive, Këshilli Drejtues dhe Komiteti Kontrollit. Këshilli Drejtues i Bankës mbledhet katër herë në vit. Në të njëjtën frekuencë organizohen edhe takimet e Komitetit të Kontrollit. Këshilli Drejtues i Bankës përbëhet nga 5 anëtarë, Komiteti i Kontrollit dhe Drejtoria Ekzekutive përbëhen nga 3 anëtarë secili.

Më poshtë është përbërja e organeve drejtuese të bankës:

Drejtoria Ekzekutive:

Mirsad Haliti
Qëndresa Mehmeti
Diamant Ibrahim

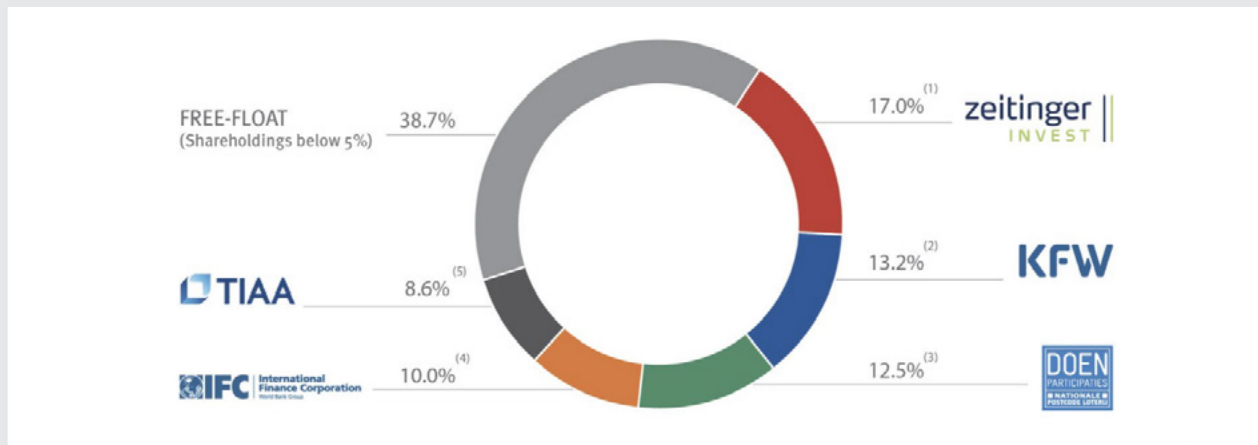
Këshilli Drejtues:

Eriola Bibolli Kryetare
Wolfgang Bertelsmeier
Jordan Damchevski
Jovanka Joleska Popovska
Christian Edgardo Dagrosa

Komiteti i Kontrollit:

Jovanka Joleska Popovska
Vesna Paunovska
Nicole Kraft

Banka ProCredit Shqipëri është në pronësi të ProCredit Holding AG & Co KGaA, kompania mëmë e grupit ProCredit me orientim zhvillimin, që përbëhet nga banka tregtare për SME-të me fokus të veprimtarisë në Evropën Juglindore dhe Lindore.

Sipas njoftimeve për të drejtat e votës, në fund të vitit përafërsisht 55% e aksioneve në ProCredit Holding u përkisnin aksionarëve kryesorë: Zeitinger Invest GmbH, Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), DOEN Participaties BV, dhe International Finance Corporation (Korporata Financiare Ndërkombëtare, pjesë e Grupit të Bankës Botërore). Edhe ProCredit Sta. Invest Beteiligungs GmbH është aksionar kryesor, me përafërsisht 3% të aksioneve.

The Teachers Insurance and Annuity Association of America zotëron 8.6% të aksioneve. Pjesa e aksioneve me ofertë publike, e përcaktuar si zotërimi më pak sesa pragu prej 5% i të drejtës së votës, më 31 dhjetor 2021 ishte afërsisht 39%, sipas njoftimeve për të drejtat e votës. Kjo përfshin investime prej më shumë se 3% në ProCredit Holding AG&Co. KGaA nga FMO (Netherlands Development Finance Company - Kompania Financiare e Zhvillimit në Holandë), BIO (Kompania Belge e Investimit për Vendet në Zhvillim), Omidyar-Tufts Microfinance Found (Fondacioni Mikrofinancës), MultiConcept Fund Management (Fondi Menaxhimit MultiConcept), the European Bank for Reconstruction and Development (Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim) and MainFirst.

FitchRatings
BB-

ProCredit është e vlerësuar nga agjencia ndërkombëtare e vlerësimit Fitch Ratings.

E mbikëqyrur nga
BaFin

Ne punojmë sipas praktikave më të mira të bankimit dhe standardeve rregullatore në Gjermani, një sistem bankar që është vërtetuar se është më i qëndrueshmi në Evropë. Bankat ProCredit të konsoliduara janë nën mbikëqyrjen e BaFin – Autoriteti Federal Gjerman për Mbikëqyrjen Financiare.

Përqasja Digjitale

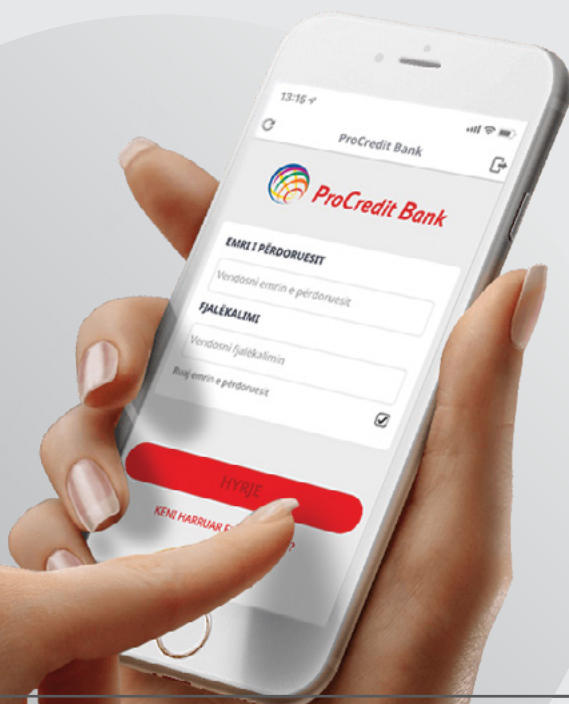
Zhvillimi, teknologjia dhe digjitalizimi po shndërrohen gjithnjë e më shumë në prioritet gjatë veprimtarisë bankare. Kjo vlen edhe për Bankën ProCredit: automatizimi dhe digjitalizimi jo vetëm që lehtësojnë veprimet bankare të klientëve tanë, por krijojnë edhe avantazh konkurrues për bankën.

Banka ProCredit përdor teknologji të avancuar për të ofruar shërbime ndaj klientëve. Në vendet ku jemi të pranishëm, jemi pionierë të inovacionit në industrinë financiare. Pavarësisht rrethanave të krijuara nga pandemia, falë nivelit të lartë të digjitalizimit të shërbimeve tona bankare që ishin në funksionim, ne vijum pa kufizime veprimtarinë tonë bankare.

Si rezultat i vënies në zbatim të strategjisë së Bankimit Direkt, klientët tanë nuk kanë më nevojë të vizitojnë bankën me qëllim që të kryejnë transaksione të thjeshta rutinore. Ne kemi arritur të automatizojmë këto veprime, duke i dhënë një fokus të veçantë këshillimit të klientëve.

Këshilluesit tanë të klientëve janë të dedikuar në ofrimin e shërbimit të personalizuar për klientët tanë, diskutojnë me ta për të kuptuar planet dhe kapacitetin e tyre financiar për të investuar. Ata synojnë të njohin klientët dhe nevojat e tyre financiare në mënyrë që t'i këshillojnë shërbimet bankare apo financiare që ata kanë nevojë.

Qëllimi i Bankës ProCredit është të vazhdojë të ofrojë shërbime financiare dhe jofinanciare nëpërmjet kanaleve të ndryshme digjitale, për t'u dhënë klientëve përvojën e plotë të bankimit dhe nga ana tjetër, do të vazhdojë të ofrojë ekspertizë për nevoja të ndryshme financiare nëpërmjet këshilluesve tanë.

Përqasja Mjedisore

Mbrojtja e Mjedisit shpeshherë lihet në hije, duke e bërë kështu tregun më pak nxitës drejt financimit të gjelbër. Si rrjedhojë, përgjatë viteve e sidomos gjatë vitit 2021, banka jonë ka bërë shumë më tepër se sa thjesht të krijojë dhe të japë kredi për qëllime të gjelbra. Ne kemi dedikuar burime për shumë fushata për rritjen e ndërgjegjësimit mjedisor përmes trajnimeve të rregullta për stafin tonë, apo dhe duke u mundësuar atyre të ndikojnë në përmirësimin e performancës mjedisore të bizneseve me të cilët punojmë.

Rritja e portofolit të gjelbër të bankës është dëshmi e përpjekjeve tona intensive në këtë drejtim. Në fund të vitit 2021, ne arritëm të kemi të gjelbër rreth 19% të total portofolit tonë të kredisë. Trajnimet gjithëpërfshirëse ofrohen për stafin tonë jo vetëm në nivel të bankës, por edhe në nivel të Grupit ProCredit, nga Akademitë për Menaxherë dhe Bankierë që ndodhet në Furth, Gjermani.

Minimizimi i ndikimit negativ mjedisor dhe promovimi proaktiv i mënyrës së qëndrueshme të të bërit biznes është pjesë integrale e strategjisë së Bankës ProCredit jo vetëm në lidhje me veprimtarinë tonë kreditore apo për t'u siguruar shërbime klientëve tanë, por edhe në aktivitetet e përditshme.

Ofrimi i shërbimeve financiare të gjelbra nënkupton edhe shqyrtimin e vetë besueshmërisë së Bankës ProCredit, sidomos aty ku ka të bëjë me performancën mjedisore. Financimi i Gjelbër përfshin tri shtyllat e Sistemit të Menaxhimit Mjedor të Bankës ProCredit (SMM), që është bërë pjesë e veprimtarisë së mbarë grupit në vitin 2011.

Menaxhimi mjedisor i brendshëm

Qasja jonë bazohet në procese dhe procedura që na ndihmojnë të reduktojmë sistematikisht gjurmët tona direkte mjedisore.

Efiçenca në infrastrukturën e bankave dhe komunikimi për çështje mjedisore rrit ndërgjegjësimin në institucionet tona dhe çon drejt përdorimit me efiçencë të burimeve.

Menaxhimi i riskut mjedisor dhe social në kredidhënie

Ne jemi të vetëdijshëm që nëpërmjet aktivitetit tonë të kredidhënies kemi ndikim mjedisor dhe social përmes klientëve që financojmë.

Për t'i mitiguar dhe për të vlerësuar ndikimin potencial mjedisor dhe social të investimeve të financuara, vlerësimi i këtyre risqeve është pjesë integrale e analizës sonë të riskut.

Kreditë e gjelbra

Ne synojmë të kemi ndikim mjedisor pozitiv duke promovuar investime të gjelbra në vendet ku operojmë.

Ne i përkrahim klientët që duan të përmirësojnë proceset e bizneseve në mënyrë të duhur mjedisore duke investuar në efiçencë të energjisë, energji të ripërtëritshme ose mbrojtje mjedisore.

Menaxhimi i brendshëm mjedisor – përfshin masat e brendshme për të minimizuar ndikimin mjedisor të Bankës ProCredit dhe monitorimin e vazhdueshëm të performancës mjedisore atëherë kur kemi të bëjmë me konsumin e burimeve natyrore, tranzicionin drejt shfrytëzimit të qëndrueshëm të burimeve, energjinë e ripërtëritshme dhe rinovimin e hapësirave të ambienteve të punës për të arritur shfrytëzim eficient të burimeve.

Vlerësimi i rrezikut mjedisor dhe social – përfshin jo vetëm masat e brendshme, por edhe mekanizmat për të vlerësuar ndikimet mjedisore dhe sociale të klientëve të Bankës ProCredit.

Në këtë drejtim, pavarësisht listës së përjashtimeve që mund të gjendet në web-in e Bankës, duke patur parasysh ndikimin negativ afatgjatë në mjedis nga plastika një përdorimshe, gjatë vitit 2021 kemi zhvilluar një strategji kredidhënieje për prodhuesit e plastikës.

Si rrjedhojë, ne i kemi klasifikuar prodhuesit e plastikës në tri kategori:

• **Lista e zezë**

BE-ja i ka ndaluar të gjitha llojet e plastikës që nga 3 korriku 2021 në përputhje me Direktivën e BE-së 2019/904 (kryesisht për plastikën një përdorimshe të zëvendësueshme). Këto kompani përjashtohen nga financimi i bankës për to mungon plani i biznesit që është bindës për ndaljen e prodhimit të atyre produkteve në këtë listë, brenda një periudhë të shkurtër kohore.

• **Lista gri**

Të gjitha llojet e tjera të artikujve të plastikës për një përdorim që paraqesin ndikim mjedisor atëherë kur nuk grumbullohen si duhet, sidomos produktet si paketimet, shishet dhe mikroplastikat.

Klientët e rinj: Nuk financohen.

Klientët ekzistues: Nga klientët kërkohet të ndjekin dhe përmirësojnë vazhdimisht praktikën e qëndrueshme, p.sh. reduktimin e mbeturinave duke zëvendësuar plastikën një përdorimshe me produkte të biodegradueshme, ose duke përdorur metoda riciklimi dhe duke marrë përgjegjësi për të grumbulluar produktet e tyre pas përdorimit.

• **Lista e bardhë**

Produkte plastike me jetë të gjatë, për të cilët nuk ka alternativa ose alternativat do të kishin ndikim mjedisor më të lartë.

Banka jonë do të vazhdojë t'i financojë klientët, por sërish do t'i diskutojë me ta opsionet për prodhimin e qëndrueshëm të plastikës dhe do t'i mbështesë në hapat drejt qëndrueshmërisë që do të marrin.

Kreditë e gjelbra – Gjatë vitit të fundit, Portfoli i Kredive të Gjelbra të Bankës ProCredit ka arritur një rritje prej 7.9% në krahasim me vitin 2020, duke përbërë 19% të portofolit total të kredive.

Qasja e Bankës ProCredit për kreditimin është ripërcaktuar vazhdimisht në bazë të përvojave tona përgjatë viteve dhe aktualisht, pasqyron praktikën më të mirë në bazë të përvojës prej më shumë se një dekade në dhënien e kredive të gjelbra për bizneset në Shqipëri.

Investimet e gjelbra në ProCredit Bank ndahen në tre kategori kryesore:

Efiçencë të Energjisë

Investime që reduktojnë konsumin e energjisë të paktën me 20%

Energji të Ripërtëritshme

Investime në sisteme të shpërndarjes ose gjenerimit të energjisë së ripërtëritshme (ER)

Investime Miqësore me Mjedisin

Investime në menaxhimin e mbetjeve ose bujqësinë organike

Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm

Banka kontribuon direkt dhe indirekt në disa prej Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm. Duke patur parasysh masat e marra, gjatë vitit 2021 në krahasim me vitin 2019 (sepse 2020 ka qenë një vit pandemik dhe matësit nuk mund të jenë të krahasueshëm) ne kemi arritur të reduktojmë një sërë indikatorësh me rëndësi. Sa i përket tri shtyllave të Financimit të Gjellbër – më poshtë paraqitet një përmbledhje e kontributit për disa prej Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm dhe ndikimi konkret gjatë vitit 2021.

Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm	Pritshmëritë	Përzgjedhja e veprimeve/treguesve relevantë të punës që përkasin pritshmërisë
7 Energji e pastër dhe e përbalueshme 	7.2 Deri në vitin 2030 të rritet konsiderueshëm pjesa e energjisë së ripërtëritshme në nivel global të energjisë. 7.3 Deri në vitin 2030, të dyfishohet shkalla globale e përmirësimit të efikasitetit të energjisë	“... Monitorimi dhe raportimi për sasinë e energjisë së prodhuar, blerë dhe konsumuar, sipas burimit. Përkrahja e modeleve të reja të biznesit për të siguruar energji të qëndrueshme dhe të ripërtëritshme”. – Konsumi i Energjisë Elektrike është reduktuar me 14%. – Kapaciteti i instaluar për energji të ripërtëritshme në ambientet tona përmes paneleve fotovoltarike në godinë (17,5 kWp) – Projektet e ER në portofolin e kredive (18,3 MWp)
8 Punë të denjë dhe rritje ekonomike 	8.4 IPërmirësimi progresiv, deri në vitin 2030, i efikasitetit të burimeve globale gjatë konsumit e prodhimit dhe përpjekjet për ta shkëputur rritjen ekonomike nga degradimi mjedisor, në përputhje me kornizën 10-vjeçare të programeve për konsum dhe prodhim të qëndrueshëm, ku rolin udhëheqës e marrin vendet e zhvilluara 8.7 Të merren masa të menjëhershme dhe efektive për të ndaluar punën e detyrueshme, për t'i dhënë fund skllavërisë moderne dhe trafikimit të qenieve njerëzore dhe për të siguruar ndalimin dhe eliminimin e çdo forme të punës së fëmijëve, përfshirë rekrutimin dhe shfrytëzimin e fëmijëve dhe deri në vitin 2025 t'i jepet fund punës së fëmijëve në të gjitha format e saj.	“...Të ndikojë me përgjegjshmëri mbi konsumatorët dhe modelet e konsumit dhe të promovojë konsumin dhe stilin e jetesës së qëndrueshëm nëpërmjet, për shembull, zhvillimit të produkteve dhe marketingut. Zbatim i aspekteve të qëndrueshmërisë për furnitorët, jo vetëm për të reduktuar kostot e furnizimit, por edhe për të vënë në zbatim në të njëjtën kohë masa të efikasitetit për të reduktuar gjurmët mjedisore në zinxhirin e furnizimit. Përmirësimi i efikasitetit të shfrytëzimit të energjisë, ujit, materialeve (të papërpunuara) dhe burimeve të tjera...” – Përzgjedhja vjetore e temave të gjelbra në aktivitete të marketingut për të adresuar klientët, punonjësit dhe publikun e gjerë në të gjitha vendet e Bankës ProCredit – Letra e printuar është reduktuar me 26%, ndërsa përdorimi i ujit është ulur me 29%, në krahasim me vitin 2019 – Zhvillimi i udhëzimeve për prokurim të qëndrueshëm përfshirë edhe përkufizimin se çfarë janë furnitorët e qëndrueshëm

9 Industri, inovacion dhe infrastrukturë

9.3 Rritja e qasjes së ndërmarrjeve të vogla industriale dhe të tjera, sidomos në vendet në zhvillim, ndaj shërbimeve financiare, përfshirë kredi të përballueshme dhe integrimi i tyre në zinxhirë të vlerave dhe tregje.

9.4 Deri në vitin 2030, të avancohet infrastruktura dhe industritë retrofite për t'i bërë ato të qëndrueshme, me rritje të shfrytëzimit të eficiencës dhe përdorim më të madh të teknologjive dhe proceseve industriale të pastra dhe të duhura ndaj mjedisit, ku të gjitha vendet ndërmarrin veprime në përputhje me kapacitetet e tyre përkatëse

“... Implementimi i modeleve të biznesit, si shfrytëzimi i burimeve të ripërtëritshme, me bazë bio ose tërësisht të riciklueshme, restaurimi i burimeve, zgjerimi i ciklit të jetës së produkteve. Përcjellja dhe raportimi i mbeturinave të gjeneruara sipas llojit, trajtimit dhe destinacionit të depozitimit...”

- Përdorim 100% i letrës ose të certifikuar ose të ricikluar.
- Zhvillimi i strategjisë në mbarë grupin dhe i Listës së Përgjashtimeve për të reduktuar prodhimin dhe përdorimin e plastikës.

“...Në këtë kontekst, puna me sektorin publik dhe organizatën lokale për të ndërtuar rrjete që sigurojnë gjithëpërfshirjen sociale dhe qasjen e barabartë për SME, pronarët e vegjël dhe bizneset e drejtuara nga grupet në nevojë. Sigurimi i mekanizmeve financues inovativë si fondet e gjelbra dhe investimet me impakt që nxisin ekonomi lokale më të qëndrueshme...”

- Promovimi i mekanizmit të konkurrencës për SME-të nga BERZH-i.
- Financimi i bizneseve dhe klientëve privatë për investime në sisteme fotovoltaike.

12 Konsum dhe prodhim i përgjegjshëm

12.2 Deri në vitin 2030 të arrihet menaxhimi i qëndrueshëm dhe shfrytëzimi me eficiencë i burimeve natyrore

12.5 Deri në vitin 2030 të reduktohet në masë të konsiderueshme gjenerimi i mbeturinave nëpërmjet parandalimit, reduktimit, riciklimit dhe ripërdorimit

“...Të kuptohet menaxhimi i qëndrueshëm dhe eficiencia e burimeve në të gjitha veprimtaritë, produktet dhe shërbimet. Të krijohen dhe mirëmbahen sisteme proaktive të menaxhimit. Të krijohen objektiva të matshme për përmirësimin e performancës mjedisore dhe shfrytëzimit të burimeve. Përcjellja dhe raportimi i rregullt për sasinë e energjisë, ujit dhe materialeve të konsumuara dhe të trajtuara në veprimtarinë e biznesit dhe përmirësimi i eficiencës përmes ripërdorimit/riciklimit...”

- Promovimi i produkteve financiare të gjelbra
- Certifikimi i rregullt i sistemeve të menaxhimit mjedisor në bankë sipas ISO 14001 që konfirmohet çdo vit

Zhvillimi i Biznesit

Klientët e Biznesit

Jemi të bindur që janë këto ndërmarrje që krijojnë numrin më të madh të vendeve të punës dhe japin kontribut thelbësor për ekonominë ku operojnë. Qasja e Bankës ProCredit për t'i menaxhuar marrëdhëniet me klientë të biznesit dhe profesionalizmi i Këshilluesve tanë të biznesit, ka bërë që banka t'i kuptojë nevojat e klientëve duke vazhduar të mbështesë bizneset e tyre dhe kapacitetin financiar që kanë, duke iu mundësuar kështu shërbime financiare të përshtatshme dhe financim efektiv dhe efikas. Banka tregon një kujdes dhe ka në fokus shërbimet financiare të përgjegjshme.

Në përputhje me Strategjinë e Grupit, Banka ProCredit ka zhvilluar për klientët e vet konceptin e biznesit “hausbank”, pra banka jo vetëm që financon kredi dhe produkte të tjera financiare për klientët e biznesit, por edhe ofron gamë të gjerë të shërbimeve moderne financiare që u nevojiten këtyre klientëve për t'u zgjeruar. Këto shërbime përfshijnë: platformën e avancuar elektronike e-banking, përmes së cilës klientët biznes mund të kryejnë: transfertat kombëtare dhe ndërkombëtare në mënyrë të shpejtë dhe të sigurtë, me kosto të ulëta; kalimin e pagave dhe pagesa të shumëfishta; pagesa të faturave; pagesa për doganën, tatimet, utilitetet; menaxhim të llogarisë së kredisë dhe linjës së kredisë; karta; shërbime të financave tregtare; dhe modelin digjital të bankimit në Zonat 24/7. Këto hapësira mundësojnë që bizneset të menaxhojnë pa u limituar në kohë fondet e tyre, si psh. ata mund të tërheqin ose depozitojnë shuma të mëdha, 24 orë në 7 ditë të javës, në ATM dhe DropBox. Shërbimet tona bankare i ndihmojnë bizneset të zgjerohet dhe të veprojnë në mënyrë më efikase, duke ndikuar në rritjen e qëndrueshmërisë së bizneseve. Banka ka qëllim të ketë partneritet afatgjatë me ndërmarrjet e vogla dhe të mesme dhe ta mbështesë zhvillimin e tyre. Këto elemente, të kombinuara me përvojën e specializuar të këshilluesve të biznesit, janë baza e modelit tonë të biznesit.

IlirPepa
IMES-ALB SHPK
Prodhim këpucësh

Viti 2021, për shkak të vazhdimin të ballafaqimit me pandeminë, ka qenë vit sfidues për bizneset e vogla dhe të mesme. Banka ProCredit ka vazhduar financimin e bizneseve dhe përkrahjen e tyre edhe në këtë kohë, jo vetëm përmes financimit, por edhe përmes dhënies së këshillave të duhura për t'i menaxhuar sa më mirë sfidat këtë vit. Banka i ka dhënë fokus të veçantë stimulimit dhe promovimit të kredive për investime për të gjitha ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, sidomos për ato prodhuese.

Banka ProCredit, si bankë që zhvillon veprimtari të përgjegjshme bankare, ka fokus të veçantë tek të vepruarit në përputhje me standardet mjedisore. Banka ka vazhduar t'i mbështesë klientët e saj të cilët kanë investuar përmes “kredive të gjelbra”, term ky që i karakterizon të gjitha shërbimet financiare për investim në kursim të energjisë, në burime të energjisë së ripërtëritshme, si dhe masa të tjera miqësore ndaj mjedisit. Gjatë vitit 2021, ka vazhduar qëllimi që të stimulohen sa më shumë klientët e biznesit që të bëjnë investime të tilla, me fokus të veçantë në kursimin e energjisë elektrike nëpërmjet investimeve në panele diellore, në rinovim të makinerive prodhuese dhe në masa që do të ulnin ndotjen e ujit apo të ajrit.

Banka ProCredit ka ofruar llogari kursimi për klientët e vet të biznesit, duke mundur kështu transferimin e likuiditetit shtesë të biznesit të tyre në llogari me interes dhe fleksibilitet në përdorimin e saj.

Banka ProCredit i konsideron Këshilluesit e Biznesit si pikë kyçe në zbatimin e strategjisë së Bankës për zhvillimin e marrëdhënieve profesionale afatgjata me klientët e biznesit. Këshilluesit e Biznesit janë kanali kryesor jo vetëm për ofrimin e shërbimeve bankare për klientë biznesi, por edhe për këshillim dhe diskutime profesionale me klientët e vegjël dhe të mesëm të bankës. Banka në vazhdimësi investon në trajnimin dhe zhvillimin profesional të tyre.

Përveç mbështetjes së investimeve afatshkurtra dhe afatmesme të bizneseve, fokusi ynë i veçantë për vitin 2022 do të vazhdojë të jetë në mbështetjen dhe stimulimin e investimeve afatgjata, e në veçanti në përkrahjen dhe stimulimin e investimeve eko me theks kursimin e energjisë dhe vazhdimin e përkrahjes së bizneseve prodhuese. Po ashtu, Banka do të vazhdojë të përkrahë bizneset në kanalizimin e shitjeve të tyre përmes kanaleve digjitale. Synim i Bankës ProCredit mbetet të qenit “hausbank” për klientët SME dhe krijimi i marrëdhënieve afatgjatë me klientë.

Klientët Individë

Ne synojmë të jemi banka e përzgjedhur për individët dhe familjet që dëshirojnë të kursejnë ose të investojnë për përmirësimin e kushteve të tyre të jetesës. Kjo vjen për shkak të qasjes sonë të personalizuar, financimit të kujdesshëm dhe teknologjive të avancuara bankare që janë në dispozicion të tyre 24/7.

Sa i përket qasjes në shërbime, gjendja e shkaktuar nga pandemia na gjeti të gatshëm t'u shërbejmë klientëve tanë edhe nga distanca, duke e përforcuar kështu besimin dhe strategjinë tonë që bankimi digjital është e ardhmja dhe mënyra më e mirë për ne që të ecim përpara. Shfrytëzimi i platformave tona online nga individët privatë është rritur vit pas viti për shkak të funksionaliteteve të reja të shumta, të përmirësimeve në shpejtësinë dhe sigurinë e platformave tona.

Ne kemi arritur të lidhim një sërë marrëveshesh me kompani të ndryshme ndërtimi të mirënjohura për standardet e tyre të punës në tregun e ndërtimit, për të bërë të mundur për familjet me qëndrueshmëri ekonomike, por pa hipoteka, të kenë mundësi të financohen për të mbështetur planin e tyre të investimit.

Banka ProCredit vlerëson dhe njeh ndikimin që kanë nismat tona, si tek klientët, ashtu edhe tek publiku në përgjithësi. Ndaj dhe punojmë për të sjellë në mënyrë të vazhdueshme përmirësimin e shërbimeve përmes kanaleve digjitale dhe qasjes së personalizuar për klientët tanë.

Menaxhimi i Riskut

Menaxhimi i Rrezikut të Kredisë

Banka ProCredit e përcakton rrezikun e kredisë si humbjet që pësojmë nëse pala në transaksion nuk mundet t'i përmbushë detyrimet kontraktuale, as tërësisht, as me kohë. Banka e bën dallimin ndërmjet rrezikut të kredisë të klientit dhe rrezikut të palës së kundërt në kontekst të rrezikut të përgjithshëm kreditor (përfshirë rrezikun e kredidhënësit). Rreziku kryesor për ne është rreziku i kredisë dhe ekspozimet ndaj kredive konsumatore përbëjnë shumicën e këtij risku. Veprimtaria kryesore e Bankës ProCredit është t'u japë mbështetje financiare klientëve SME si dhe individëve që vlerësojnë kursimet dhe zgjedhin investime afatgjata. Kohëve të fundit, banka ka filluar të fokusohet tek Ndërmarrje Shumë të Vogla, që mund të përfshijnë biznese familjare dhe prodhues bujqësorë.

Objektivat e menaxhimit të rrezikut të kredisë janë arritja e cilësisë së lartë të portofolit të kredive, përqendrimi të ulta të rrezikut brenda portofolit të kredive dhe mbulimit të duhur të rrezikut të kredisë me dispozita të humbjes së kredisë. Korniza e Bankës për menaxhimin e rrezikut të kredisë paraqitet në politikat dhe standardet relevante, që mbështeten tek politikat e Grupit ProCredit dhe parashtrojnë parimet thelbësore të Bankës për menaxhimin e tij. Këto strategji, kur merren në tërësi, ilustrojnë veprimtarinë e suksesshme të kredidhënies të Bankës ProCredit për ekonominë në zhvillim dhe në tranzicion. Për më tepër, këta dokumenta janë tërësisht në përputhje me ligjet dhe rregulloret e Shqipërisë. Kështu, politikat dhe standardet përcaktojnë masat për zbutjen e riskut për fazën e paradisbursimit (vlerësimi i riskut të kredisë) dhe fazën e pasdisbursimit (monitorimi i rregullt i gjendjes financiare, shqyrtimi i treguesve të paralajmërimit të hershëm dhe menaxhimi i kredive intensive dhe problematike).

Banka përdor disa qasje për të kufizuar rrezikun e kredisë gjatë procesit të menaxhimit të tij, që përfshinë edhe shqyrtimin tërësor të kapacitetit të borxhit të klientëve tanë. Këtu mund të hyjë ndërmarrja e disa hapave për të shmangur borxhin, shqyrtimi i rregullt i ekspozimit të kredive dhe menaxhimi nga afër i ekspozimit të kredive problematike. Për më tepër, shfrytëzimi i proceseve të dizajnuara mirë dhe të dokumentuara mirë, parimi i katër syve, marrëdhëniet afatgjata dhe komunikimi i rregullt me klientë, si dhe investimi në staf të trajnuar mirë dhe të motivuar ndihmojnë për zbutjen e rrezikut kreditor.

Gjithashtu, analiza e portofolit është një nga kompetencat më thelbësore të bankës sonë. Për shkak të mjedisit makroekonomik shumë dinamik ku ne veprojmë, kjo zbatohet si për bankën ProCredit, ashtu dhe për Grupin. Banka përdor sistem të monitorimit të portofolit të kredive që është në përputhje me Standardin Ndërkombëtar të Raportimit Financiar (IFRS 9) që identifikon dhe menaxhon problemet e mundshme që herët. Megjithatë, vendimmarrja e bankës mbështetet edhe në disa analiza makroekonomike me theks tek analiza e tregut dhe sektorëve ekonomikë.

Një tjetër faktor që kontribuon që Risku i kredisë të jetë risk i menaxhuar mirë dhe që portofoli i bankës ProCredit të jetë mjaft i diversifikuar është që çdo përqëndrim potencial i riskut të vlerësohet gjerësisht për ndikimin që ka mbi aftësinë e bankës për ta përthithur. Diversifikimi i grupeve të klientëve përbëhet nga një shkallë e gjerë e sektorëve ekonomikë dhe grupeve të klientëve, përfshirë kompani të mesme, të vogla dhe shumë të vogla, si dhe klientë individë dhe institucione. Banka ProCredit gjithashtu synon t'u ofrojë klientëve produkte të qarta dhe lehtë të kuptueshme, që rezultojnë në nivel të lartë të transparencës për të dyja palët.

Ne përdorim një shumëllojshmëri të teknikave për menaxhimin e riskut kreditor kur merremi me kategori të ndryshme të klientëve dhe me ekspozime të kredive, si ndarja e detyrave për ekspozimin e kredive dhe vogla dhe të mesme, zbatimi i procedurave të standardizuara dhe të testuara të kredive që u jepen klientëve individë, identifikimi i kriterëve për vendimmarrje për kredi, zbatimi i kërkesave të ndryshme për kolateral në bazë të shumës së kredisë dhe dokumentimi i historisë së kredisë së klientit. Për më tepër, vlerësimi i kolateralit bëhet nga kompani të treta të licensuara, duke ulur kështu riskun e ndërlidhur me vlerësimin e kolateralit.

Për shkak se shumica dërrmuese e kredive të bankës paguhet në këste mujore, mospërmbyllja e detyrimeve kontraktuale nga ana e kredimarrësit konsiderohet si paralajmërim i hershëm i mospagesës potenciale, gjë që nxit reagim të menjëhershëm nga banka. Mekanizmi i monitorimit, që shfrytëzon treguesit e paralajmërimit të hershëm, i mundëson Bankës të veprojë me shpejtësi në rast të mospagesës së mundshme.

Analiza jonë 360-gradëshe për vlerësimin e klientit dhe të ekspozimit

Gjatë viteve fiskale 2020-2021, menaxhimi i riskut të kredisë, ka qenë fokusi kryesor. Njohuritë tona të zgjeruara për tregun dhe përzgjedhja e kujdesshme e klientëve të Bankës ProCredit i kanë kontribuar Menaxhimit të kujdesshëm të riskut të kredisë. Pas shpërthimit të COVID-19, Banka ProCredit ndërmori disa hapa për të parandaluar përkeqësimin e cilësisë së portofolit të kredive. Hapi i parë ishte që të ishin në kontakt të vazhdueshëm me të gjithë klientët e biznesit dhe individë për të marrë informacion lidhur me ndikimin potencial tek veprimtaria dhe financat e tyre. Kjo e bëri më të lehtë analizimin e riskut, me fokus tek individët të cilët do të prekeshin më shumë nga situata e pandemisë. Banka ia doli t'u jepte lehtësime për shlyerje klientëve që po përjetonin vështirësi financiare për shkak të pandemisë, falë udhëzimeve nga Banka e Shqipërisë për ristrukturim të kredive si reagim ndaj COVID-19. Këto përpjekje për ristrukturim ishin mjet i dobishëm gjatë kulmit të pasigurisë nga pandemia dhe u përdorën sërish në vitin 2021.

Paralelisht me këto masa, banka ProCredit e intensifikoi monitorimin vjetor të klientëve duke përditësuar analizën e riskut për të gjithë klientët biznes. Gjatë këtij procesi, konsideratë iu dha ndikimit të pandemisë tek sektorët ekonomikë dhe ndikimit individual tek likuiditeti dhe kapaciteti pagues i kompanive. Si rezultat i këtij monitorimi të intensifikuar të portofolit të kredive, u ul klasifikimi i riskut aty ku ishte e nevojshme dhe u ndërmorën masa rishtrukturuese për të parandaluar mospagesat e mundshme.

Risku i kredisë vazhdon të jetë prioritet edhe në vitin 2022, si në baza të portofolit, ashtu edhe ato individuale. Ne mund t'i parashikojmë sfidat e mundshme ose kërkesat për financim gjatë zhvillimit të aktivitetit të biznesit të klientëve tanë pasi i vëzhgojmë ata nga afër.

Toleranca ndaj rrezikut e Bankës ProCredit, Shqipëri

Aspekti i parë i rëndësishëm në përcaktimin e oreksit të rrezikut të bankës është profili i dëshiruar i riskut i cili nënkuptohet drejtpërdrejt nga modeli i biznesit. Prandaj, oreksi i rrezikut të ProCredit tregohet, midis të tjerash, në parimet e mëposhtme të strategjisë së biznesit:

- Shërbim bankar i përgjegjshëm për zhvillim, duke përfshirë ndërgjegjësimin e fortë mjedisor
- Përqendrimi tek aktiviteti kryesor: ofrimi i shërbimeve financiare për SME-të
- Ofrimi i produkteve financiare të thjeshta, transparente për klientët e synuar (PI)
- Shërbime moderne bankare përmes kanaleve elektronike
- Shmangia e financimit të mallrave të konsumit
- Shmangia e përqendrimeve të rrezikut
- Përzgjedhja e kujdesshme e klientëve biznes dhe individë (PI) me synimin për bashkëpunim afatgjatë
- Një proces i strukturuar, me shumë faza për rekrutimin e stafit dhe vëmendje e veçantë ndaj zhvillimit të gjithë stafit me anë të trajnimeve të vazhdueshme, gjatë së cilave i kushtohet rëndësi aspekteve etike dhe sociale
- Një kulturë e fortë rreziku, e cila nënvizon përgjegjësinë e secilit punonjësi në kontekstin e ndërmarrjes së rreziqeve dhe e vë theksin tek komunikimi i hapur dhe strukturë organizative të sheshtë.

Në bazë të këtyre parimeve të përgjithshme, banka kryen çdo vit dhe në mënyrë të posaçme (ad-hoc) nëse nevojitet, procesin e inventarizimit të rreziqeve, në mënyrë që të vlerësohet nëse rreziqet mund të kenë ndikim negativ në pozicionin financiar (në lidhje me mjaftueshmërinë e kapitalit, fitimin dhe likuiditetin).

Konsideratë e veçantë i kushtohet edhe përqendrimeve të rrezikut.

Pas identifikimit të të gjitha rreziqeve, aspekti i dytë i rëndësishëm në këtë kontekst është shuma maksimale e rrezikut që Banka është e gatshme të ndërmarrë dhe që mund të pranojë përkundrejt fondeve të saj të disponueshme. Oreksi i rrezikut përcaktohet si rreziku i përgjithshëm agregat për llojet individuale të rrezikut që Banka është gatshme të pranojë përkundrejt fondeve të disponueshme, me qëllimin që të arrijë objektivat e saj strategjike dhe planin e biznesit. Rrjedhimisht, drejtimi i bankës e përcakton oreksin e rrezikut të saj bazuar në procesin e vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit (PVB MK). Parimi udhëzues është se Banka nuk mund të ndërmarrë rreziqe më të mëdha sesa është e aftë të përballojë, duke garantuar kështu mjaftueshmërinë e përhershme të kapitalit. Oreksi i rrezikut mbulon pa dyshim edhe përqasjen ndaj administrimit të rrezikut në bankë duke përfshirë të gjitha politikat, standardet, udhëzimet, instrumentet e administrimit, raportimin e rrezikut, kontrollet dhe proceset, si dhe drejtimin e rrezikut. PVB MK (ICAAP) përbëhet nga perspektiva normative dhe ekonomike, të cilat pasqyrojnë qëllimin e vijueshmërisë së operacioneve të bankës nga njëra anë dhe nga ana tjetër qëllimin për mbrojtjen e kreditorëve nga perspektiva ekonomike. Banka ka përcaktuar qartë oreksin e rrezikut si për perspektivën normative, ashtu edhe për atë ekonomike.

Perspektiva normative:

Me qëllim garantimin e përhershëm të perspektivës normative, drejtimi i bankës përcakton limitet dhe treguesit e paralajmërimit të hershëm, të cilët janë në përputhje me kërkesat rregullatore, siç përcaktohen nga Banka e Shqipërisë (BSH) dhe nga ProCredit Group. Tabela e mëposhtme pasqyron oreksin maksimal të rrezikut në lidhje me perspektivën normative.

%	Grupi ProCredit (CRR)		Institucioni lokal (BSH)
	Kufiri	Faktori i raportimit	Kufiri
Norma e kapitalit CET1	10.00	11.00	6.75
Norma e kapitalit T1	11.00	12.00	9.00
Norma totale e kapitalit	13.00	14.00	12.00

Perspektiva ekonomike

Bazuar në modelin e thjeshtë të biznesit dhe profilin e qëndrueshëm të rrezikut, së bashku me proceset e forta të administrimit të rrezikut, drejtimi i bankës përcakton se maksimumi 60% e potencialit të mbajtjes së riskut (të quajtur burimet e disponueshme për mbulimin e rrezikut, RATCR) mund të përdoren për mbulimin e rreziqeve në perspektivën ekonomike. Në përputhje me strategjinë për rrezikun dhe biznesin, banka ndërmerr rreziqet e mëposhtme materiale dhe përcakton këto përqindje ndaj RATCR në perspektivën ekonomike:

Rreziku i kredisë: Duke qenë se Banka është “Hausbank” për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme dhe fokusohet tek ofrimi i shërbimeve financiare, rreziku i kredisë paraqet kategorinë më të rëndësishme për bankën. Rreziku i kredisë i referohet rrezikut të mospërmbushjes së detyrimeve kontraktuale të një pale në një transaksion, plotësisht ose në kohën e duhur, dhe rrjedhimisht përfshin kategoritë e rrezikut të kredisë së klientit, rrezikun e kundërpasive dhe rrezikun e emetuesve. Rrjedhimisht, kësaj kategorie i caktohet përqindja më e lartë (38%) e RATCR-së së Bankës.

Falë stafit të mirë-trajnuar, si dhe sistemit të fortë të kontrollit të brendshëm dhe instrumenteve të ndryshme të përdorura specifikisht për administrimin e rrezikut operacional (si baza e të dhënave e ngjarjeve të rrezikut operacional), Banka historikisht ka pësuar humbje në niveleve të ulëta nga rreziku operacional (duke përfshirë dhe atë të mashtrimit). Për rrjedhojë, kësaj kategorie i caktohet një përqindje relativisht e vogël prej 10% të RATCR-së. Meqë depozitat e klientëve të Bankës shpesh kanë maturitete të shkurtra dhe tregu financiar lokal ofron në mënyrë shumë kufizuar mekanizma për mbrojtjen e rrezikut të normës së interesit, atëherë pranimi i këtij rreziku në një shkallë të caktuar është i nevojshëm për arritjen e objektivave strategjike. Ndaj, kësaj kategorie i është caktuar përqindja prej 10% të RATCR-së.

Ndonëse Banka ndjek një strategji konservative për sa i përket rrezikut të kursit të këmbimit, dhe synon t'i mbajë pozicionet valutore të mbyllura në masën maksimale të mundshme, shmangia e rrezikut valutor në rrethana të caktuara është e pamundur. Prandaj, kësaj kategorie i është caktuar përqindja prej 2% e RATCR-së.

Gjithashtu, 40% i mbetur i RATCR-së përfaqëson një rezervë mbrojtëse me synimin e mbulimit të rreziqeve të tjera, si ai i financimit, biznesit dhe i të ardhurave, gjithashtu dhe skenarët e stresit.

Deklarata Gjithëpërfshirëse

Në kuadër të përcaktimeve dhe parimeve të vendosura në Rregulloren e Bankës së Shqipërisë “Mbi parimet bazë të drejtimit të bankave dhe degëve të bankave të huaja dhe kriteret e miratimit të administratorëve të tyre” Banka ProCredit sh.a. deklaron se:

Politikat e shpërblimit

Në bazë të statutit të Bankës ProCredit, Anëtarët e Këshillit Drejtues, si dhe Anëtarët e Komitetit të Kontrollit të Bankës, nuk paguhen për kryerjen e detyrave të tyre por marrin një dietë të përshtatshme për shpenzimet, e cila përcaktohet herë pas here nga Asambleja e Aksionerëve.

Anëtarët e Drejtorisë Ekzekutive të Bankës ProCredit, si drejtuesit më të lartë ekzekutiv dhe në përputhje me profilin e riskut të bankës paguhen në bazë të një pagë mujore fikse shuma bruto e agreguar vjetore e së cilës është 17,363,089 lekë. Politikat e shpërblimit të bankës konsistojnë në shpërndarjen e pagës fikse mujore për punën në raport me pozicionin, eksperiencën, përgjegjësitë dhe detyrat që ka çdo punonjës, si dhe në mosdhënien e bonuseve shtesë. Mënyra të tjera të shpërblimit për punonjësit jepen në formën e:

- Kontroll mjekësor falas një herë në vit
- Shpërblim për përkujdesjen e fëmijës
- Paketa udhëtimi dhe qiraje
- Paketa telefonie

Me qëllim legjitimitetin, sigurinë dhe zbatimin efektiv përgjatë veprimtarisë së saj, Banka ProCredit përcakton dhe zbaton aktet sa më poshtë:

- Politika dhe procedura të administrimit të riskut
- Procedura për kriteret e emërimit dhe dokumentacionin për miratimin nga Banka e Shqipërisë të administratorëve të bankës
- Procedura për garantimin e përputhshmërisë ligjore me rregulloret e jashtme.

Politika e Pagave është në linjë me politikën e pagave të grupit të bankave ProCredit, si dhe përcakton rolin që ProCredit Holding luan në lidhje me politikën e brendshme. Qëllimi i kësaj politike është të përcaktojë bazat mbi të cilat është ngritur struktura e pagave gjithashtu i është bërë referencë ndryshimeve në pozicione, strukturës organizative të institucionit dhe kërkesave të trajnimeve për çdo grup pagash. Struktura e pagave të bankës është një komponent thelbësor i politikës së Burimeve Njerëzore. Ajo synon të ofrojë një kornizë të thjeshtë dhe koherente të niveleve të pagave për të gjitha pozicionet në ProCredit gjithashtu edhe rrugët e qarta për zhvillimin e karrierës. Çdo pozicion në bankë shfaqet në strukturën e pagave me një rang page që përbëhet nga një numër i caktuar i hapave të pagave që mund të përdoren në varësi të performancës së çdo punonjësi.

Parimi i një page fikse (jo të ndryshueshme) riafirmohet me forcë si një element kyç i politikës së pagave të institucionit. Jo vetëm që bonuset e bazuara në performancë janë shfuqizuar, por edhe përfitimet financiare shtesë, të tilla si paga mujore e trembëdhjetë apo e katërbëdhjetë, pagesat e çdo lloji, kupona, shpenzime pushimesh, etj. gjithashtu nuk praktikohen. Kjo bëhet për të siguruar një formë të qëndrueshme të shpërblimit për punonjësit tanë për një afat të gjatë, më tepër se një paketë e paparashikueshme që mund të ndryshohet.

Pozicionet janë të ndërlidhura me njëri-tjetrin, duke pasqyruar shkallët e ndryshme të kompleksitetit dhe kontributit në zhvillimin e Bankës. Numri i pozicioneve të ndryshme në rrjetin e pagave kufizohet qëllimisht për të pasqyruar organizimin relativisht të sheshtë hierarkik të bankës. Saktësimi i kët kuadri të qar të pagash ilustron haptazi identitetin e bankës ProCredit, njësoj si subjektet koherente që ndajnë vizionin e përbashkët duke i mbledhur të gjithë punonjësit e tyre nën të njëjtën “çati” parimesh.

Rritjet vjetore të pagave janë subjekt analize performance individuale të punonjësit, zhvillimi profesional dhe vendimmarrje në Komitetin e Burimeve Njerëzore.

Komiteti i Burimeve Njerëzore orienton zhvillimin e Burimeve Njerëzore në institucion nëpërmjet diskutimit dhe vendimmarrjes së çështjeve strategjike që zakonisht propozohen nga Njësia i Burimeve Njerëzore, Anëtarë të Drejtorisë Ekzekutive, anëtarë të Komitetit të Burimeve Njerëzore, si edhe propozime të cilat mund të vijnë nga drejtuesit e Njësive të Biznesit ose Departamenteve/Njësive pranë Zyrave Qendrore.

Komiteti i Burimeve Njerëzore zhvillohet një herë në muaj.

Raporti i Auditorit të Pavarur dhe Pasqyrat Financiare

ProCredit Bank Sh.a.

Raporti i Audituesit të Pavarur dhe
Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar

Pasqyrat Financiare
për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

Përmbajtja

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR	28
PASQYRA E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHËPËRFSHIRËSE	31
PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR	32
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL	33
PASQYRA E FLUKSEVE MONETARE	34
1. Hyrje	35
2. Politika të rëndësishme kontabël	35
3. Vlerësime dhe gjykime të rëndësishme kontabël në zbatimin e politikave kontabël	46
4. Miratimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të reja dhe të rishikuara	49
5. Menaxhimi i riskut financiar	50
6. Menaxhimi i kapitalit	64
7. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare	66
8. Prezantimi i Instrumenteve Financiare sipas Kategorisë së Matjes	69
9. Të ardhurat neto nga interesi	70
10. Provizionet për humbjet nga kredite	70
11. Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet	70
12. Rezultati tjetër operativ neto	71
13. Shpenzime administrative	71
14. Shpenzimet e personelit	71
15. Tatimi fitimi i pagueshëm	72
16. Mjetet Monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	72
17. Hua dhe paradhënie për institucionet financiare	73
18. Hua dhe paradhënie për klientët	74
19. Letrat me vlerë të investimit të matura me kosto të amortizuar	85
20. Aktive të tjera	86
21. Investime në prona	87
22. Ndërtesat, toka dhe pajisjet	88
23. Aktivitet jo-materiale	89
24. Detyrimet ndaj bankave	89
25. Detyrimet ndaj klientëve	89
26. Fonde të tjera të huazuara	90
27. Borxhi i varur	90
28. Detyrime të tjera	90
29. Kapitali aksionar dhe rezervat ligjore	91
30. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara	91
31. Transaksionet me palët e lidhura	93
32. Ngjarjet pas datës së raportimit	94

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Aksionarit dhe Drejtimit të ProCredit Bank Sha,

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të ProCredit Bank Sha ("Banka"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2021 dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të mjeteve monetare për vitin e mbyllur në këtë datë, si edhe nga një përmbledhje e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 dhjetor 2021 si edhe të performancës së saj financiare dhe flukset monetare për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Baza për Opinionin

Ne e kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve përshkruhen më tej në seksionin "Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare" të këtij raporti. Ne jemi të pavarur nga Kompania, siç e kërkon edhe Kodi Ndërkombëtar i Etikës për Kontabilistët Profesionistë të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Kontabilistët (duke përfshirë edhe Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) (Kodi IESBA), si dhe kriteret etike që janë të rëndësishme për auditimin tonë të pasqyrave financiare në Shqipëri dhe i kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me Kodin IESBA.

Ne besojmë se evidencat e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën e opinionit tonë.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në raportin vjetor, përgatitur nga Drejtimi në përputhje me Nenin 53 të Ligjit Nr. 9662, datë 18 dhjetor 2006 «Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë», të ndryshuar dhe informacionet që paraqiten në raportin e ecurisë së veprimtarisë dhe raportin e drejtimit të brendshëm, përgatitur nga Drejtimi në përputhje me Nenet 17 dh 19 të Ligjit nr. 25/2018 datuar 10 maj 2018 "Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare", por nuk përfshin pasqyrat financiare dhe raportin tonë të audituesit mbi këto pasqyra. Informacionet e tjera parashikohet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti të audituesit të pavarur.

Opinionit ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim asnjë lloj opinionit në lidhje me këto informacione.

Informacione të tjera (vazhdim)

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera, të identifikuar më lart kur ato të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë pasaktësi materiale me pasqyrat financiare, apo me njohjen që ne kemi marrë gjatë auditimit ose përndryshe, nëse duket se ato janë me anomali materiale. Pasi të lexojmë informacionet e tjera, nëse arrijmë në përfundimin se në to ka një anomali materiale, atëherë ne duhet të komunikojmë për këtë çështje me personat e ngarkuar me qeverisjen.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshëm, i cili në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Bankës për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënimet shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Bankës, dhe të përdorë parimin kontabël të vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveç se sa më lart.

Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimeve apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali mund të vijë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i moszbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrolleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare (vazhdim)

- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vemendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënimet shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri më datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërprerje të aftësisë së Bankës për vazhduar në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet thelbësore në një mënyrë që arrin prezantimin e drejtë.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Bankës, ku përveç çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania shpk
Deloitte Audit Albania shpk

Rruga e Kavajës, Ish parku i mallrave, Kompleksi Delijorgji, Godina L, Kati 1, 2 dhe 3,
Tiranë, Shqipëri

Numër unik identifikimi i subjektit (NUIS): L41709002H

Audituesi ligjor

Partner Angazhimi

Enida Cara

Tiranë, Shqipëri

23 maj 2022

Shënim	Në Lekë'000 31 dhjetor		Në Euro'000 31 dhjetor		
	2021	2020	2021	2020	
Të ardhurat nga interesi	9	1,145,847	1,086,984	9,358	8,782
Shpenzimet e interesit	9	(305,602)	(297,878)	(2,496)	(2,407)
Të ardhurat neto nga interesi		840,245	789,106	6,863	6,376
Kthimi i humbjes/ (Provizionet për humbjet nga kreditë)	10	181,007	(279,383)	1,478	(2,257)
Të ardhurat neto nga interesi pas kthimit të humbjes		1,021,252	509,723	8,341	4,118
Të ardhura nga tarifat dhe komisionet	11	271,363	240,628	2,216	1,944
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve	11	(136,826)	(113,776)	(1,117)	(919)
Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet		134,537	126,852	1,099	1,025
Rezultat nga transaksionet në valutë		99,634	85,484	814	691
Rezultati tjetër operativ neto	12	(96,555)	(107,755)	(789)	(871)
Të ardhurat operacionale		1,158,868	614,304	9,465	4,963
Shpenzimet e personelit	14	(314,515)	(256,986)	(2,569)	(2,076)
Shpenzime administrative	13	(767,901)	(755,768)	(6,272)	(6,106)
Fitimi/(Humbja) para tatimit		76,452	(398,451)	624	(3,219)
Tatimi mbi të ardhurat (shpenzimet)	15	(1,574)	-	(13)	-
Fitimi/(Humbja) për vitin		74,878	(398,451)	612	(3,219)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse					
Zërat që mund të riklasifikohen më pas në fitim ose humbje:					
Letrat me vlerë të investimit të matura në VDATGJ		-	25,808	-	209
Tatimi i shtyrë	15	-	(4,101)	-	(33)
Totali i të ardhurave/ (humbjeve) gjithëpërfshirëse për vitin		74,878	(376,744)	612	(3,044)

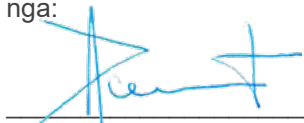
Shifrat ekuivalente në EUR ofrohen vetëm për qëllime informative dhe nuk janë pjesë e pasqyrave financiare të audituara (referojuni shënimit shpjegues 1).

Deklarimi i fitimit ose humbjes dhe i të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse duhet të lexohet bashkë me shënimet shpjeguese dhe si pjesë përbërëse e pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 35 deri 94.

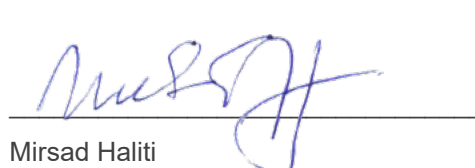
		Në Lekë'000 31 dhjetor		Në Euro'000 31 dhjetor	
	Shënim	2021	2020	2021	2020
Aktivët					
Mjetet Monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	16	5,016,078	4,515,050	41,538	36,500
Hua dhe paradhënie për institucionet financiare	17	3,347,754	3,056,956	27,722	24,713
Hua dhe paradhënie për klientët	18	27,219,941	25,298,202	225,405	204,513
Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar (KA)	19	1,700,596	1,293,444	14,083	10,456
Tatimi fitimi i parapaguar		-	57,635	-	466
Aktive të tjera	20	265,731	570,779	2,200	4,614
Investime në prona	21	2,398	2,787	20	23
Ndërtesat, tokat dhe pajisjet	22	656,666	640,989	5,438	5,182
Aktive jo-materiale	23	7,720	11,004	64	89
Totali i aktiveve		38,216,884	35,446,846	316,470	286,555
Detyrimet					
Detyrimet ndaj bankave	24	3,305,236	4,075,540	27,370	32,947
Detyrimet ndaj klientëve	25	26,428,254	23,922,043	218,849	193,388
Fonde të tjera të huazuara	26	4,090,065	3,111,646	33,869	25,155
Tatim fitimi i pagueshëm	15	1,330	-	11	-
Detyrime të tjera	28	226,649	218,767	1,877	1,769
Provizione të tjera	28	45,184	52,511	374	425
Borxhi i varur	27	857,898	878,950	7,104	7,105
Totali i detyrimeve		34,954,616	32,259,457	289,455	260,788
Kapitali					
Kapitali aksionar	29	4,995,616	4,995,616	41,368	40,385
Deficiti i akumuluar	29	(2,441,458)	(2,516,337)	(20,226)	(20,341)
Rezervat ligjore	29	708,110	708,110	5,864	5,724
Rezerva e rivlerësimit nga kurset e këmbimit		-	-	9	(2)
Totali i kapitalit		3,262,268	3,187,389	27,015	25,767
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		38,216,884	35,446,846	316,470	286,555

Shifrat ekuivalente në EUR ofrohen vetëm për qëllime informative dhe nuk janë pjesë e pasqyrave financiare të audituara (referojuni shënimit shpjegues 1)

Këto pasqyra financiare janë miratuar nga Drejtimi më 23 maj 2022 dhe janë nënshkruar në emër të tyre nga:

Diamant Ibrahim
Anëtar i Bordit Drejtues

Mirsad Haliti
Anëtar i Bordit Drejtues

Pasqyra e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet shpjeguese dhe që janë pjesë e pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 35 deri në 94.

PROCREDIT BANK SH.A.
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL
 për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021

Në 000 lekë	Kapitali Aksionar	Rezervat ligjore	Rezerva e rivlerësimit /(Defiçit)	Fitimet e pashpërndara / Defiçiti i akumuluar	Total
Teprica më 1 janar 2020	4,377,075	708,110	(21,707)	(2,117,886)	2,945,593
Humbje për vitin	-	-	-	(398,451)	(398,451)
<i>Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse</i>					
Investime në letra me vlerë (VDATGJ)	-	-	25,808	-	25,808
Të drejta tatimore të shtyra	-	-	(4,101)	-	(4,101)
Totali i humbjeve gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	21,707	(398,451)	(376,744)
Rritja e kapitalit të paguar (Shënimi shpjegues 29)	618,541	-	-	-	618,541
Teprica më 31 dhjetor 2020	4,995,616	708,110	-	(2,516,337)	3,187,389
Teprica më 1 janar 2021	4,995,616	708,110	-	(2,516,337)	3,187,389
Fitimi për vitin	-	-	-	74,878	74,878
<i>Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse</i>					
Investime në letra me vlerë në (VDATGJ)	-	-	-	-	-
Tatimi i shtyrë	-	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	74,878	74,878
Rritja e kapitalit të paguar	-	-	-	-	-
Teprica më 31 dhjetor 2021	4,995,616	708,110	-	(2,441,458)	3,262,268

Pasqyra e ndryshimeve në kapital duhet të lexohet së bashku me shënimet shpjeguese dhe që përbëjnë pjesë të pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 35 deri në 94.

PROCREDIT BANK SH.A.
PASQYRA E FLUKSEVE MONETARE
Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor

		Në Lekë'000		Në Euro'000	
	Shënim	31 dhjetor		31 dhjetor	
		2021	2020	2021	2020
Fluksi i mjeteve monetare nga aktiviteti i shfrytëzimit					
Fitimi/Humbja para tatimit mbi të ardhurat		76,451	(398,452)	624	(3,219)
<i>Rregullime për të rakorduar fitimin para tatimit mbi të ardhurat me flukset neto monetare nga aktiviteti i shfrytëzimit</i>					
Zhvlërësimi i ndërtesave, tokave dhe pajisjeve dhe investimeve në ndërtesa	21,22	73,959	86,837	604	702
Amortizimi i aktiveve jomateriale	23	3,617	15,313	30	124
Provizionet për humbjet nga kredia	18	(181,007)	279,944	(1,478)	2,262
Të ardhurat nga interesi	9	(1,145,847)	(1,086,984)	(9,358)	(8,782)
Shpenzimet e interesit	9	305,602	297,878	2,496	2,407
Humbje(të ardhura) nga shitja e aktiveve		(4,377)	6,492	(36)	52
Provizione të tjera		143,685	52,997	1,174	428
		(727,917)	(745,975)	(5,945)	(6,027)
Ndryshimet në aktivet dhe detyrimet e shfrytëzimit:					
Hua dhe paradhënie për institucionet financiare dhe rezervë e detyrueshme		(283,701)	(187,734)	(2,349)	(1,518)
Hua dhe paradhënie klientëve	18	(1,726,290)	(3,411,390)	(14,295)	(27,578)
Aktive të tjera	20	146,582	(107,064)	1,214	(866)
Detyrimet ndaj bankave	24	(101,430)	648,195	(840)	5,240
Detyrimet ndaj klientëve	25	2,509,021	2,399,243	20,777	19,396
Detyrime të tjera	28	(35,457)	44,696	(294)	361
		(219,192)	(1,360,029)	(1,732)	(10,991)
Interesa të arkëtuara		1,135,922	1,081,900	9,406	8,746
Interesa të paguara		(312,598)	(318,745)	(2,589)	(2,577)
Tatimi mbi fitimin e arkëtuar të Korporatës		57,391	26,625	475	215
		661,523	(570,249)	5,561	(4,607)
Mjete monetare neto nga / (përdorur në) aktiviteti i shfrytëzimit					
Fluksi i mjeteve monetare nga aktiviteti i investimit					
Blerja e letrave me vlerë të investimit të matur në (KA)		(1,700,696)	(1,293,978)	(14,083)	(10,461)
Të ardhurat nga letrat me vlerë të investimit të maturuara të matura në KA		1,293,444	2,306,219	10,711	18,644
Të ardhurat nga shitja e ndërtesave dhe pajisjeve		49,538	46,220	410	374
Blerja/shitja e aktiveve jo-materiale		(334)	5,796	(3)	47
Blerja e ambienteve dhe pajisjeve		(84,223)	(98,499)	(697)	(796)
		(442,271)	965,758	(3,662)	7,807
Mjete monetare neto (përdorur në)/ nga aktivitetin e investimit					
Fluksi i mjeteve monetare nga aktiviteti i financimit					
Të ardhurat nga borxhi i varur		-	13,510	-	109
Rritja e kapitalit		-	618,541	-	5,000
Të ardhurat nga fondet e tjera të huazuara		4,056,280	1,389,938	33,590	11,236
Shlyerja nga fondet e tjera të huazuara		(3,763,600)	(1,217,700)	(31,166)	(9,844)
		292,680	804,290	2,424	6,502
Mjete monetare neto përdorur në aktivitetin e financimit					
Diferencat nga ndryshimi i kursit të këmbimit		-	-	998	(553)
		511,932	1,199,799	4,322	9,150
Rritje neto në mjete monetare dhe ekuivalentë të mjeteve monetare					
Mjete monetare dhe ekuivalentë të mjeteve monetare më 1 janar		5,488,712	4,288,913	44,371	35,221
Mjete monetare dhe ekuivalentë të mjeteve monetare më 31 dhjetor	16	6,000,644	5,488,712	49,691	44,371

Shifrat ekuivalente në EUR jepen vetëm për qëllime informuese dhe nuk janë pjesë e pasqyrave financiare të audituara (referojuni shënimit shpjegues 1).

Pasqyra e flukseve monetare duhet të lexohet së bashku me shënimet shpjeguese dhe që janë pjesë e pasqyrave financiare të paraqitura në faqet 35 deri në 94.

1. Hyrje

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021 për ProCredit Bank Sh.a. (Banka”).

Banka, e njohur fillimisht si Banka FEFAD, është themeluar me seli në Shqipëri në shkurt të vitit 1999. Banka është e licencuar të operojë në aktivitetet bankare me pakicë në Shqipëri në përputhje me Ligjin Nr. 9662, datë 18 dhjetor 2006 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Banka është një shoqëri aksionare me përgjegjësi të kufizuar nga aksionet e krijuara në përputhje me Ligjin 9901, datë 14 Prill 2008 «Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare».

Më 31 dhjetor 2021 dhe 2020, shoqëria mëmë e drejtpërdrejtë dhe përfundimtare e Bankës është ProCredit Holding AG & Co. KGaA zotëron 100% të aksioneve.

Aktiviteti kryesor. Aktiviteti kryesor i Bankës përbëhet nga operacionet bankare tregtare dhe me pakicë brenda Republikës së Shqipërisë. Banka operon me licencë të plotë bankare të lëshuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Banka merr pjesë në skemën e sigurimit të depozitave shtetërore të menaxhuar nga Agjencia Shqiptare e Sigurimit të Depozitave.

Deri më 31 dhjetor 2021, Banka operonte përmes Zyrës Qendrore në Tiranë, 1 degë dhe 6 zonave Vetë-Shërbimi (Zona 24/7) të vendosura në Tiranë, Durrës, Korçë, Fier dhe në Shkodër.

Adresa e regjistruar dhe vendi i ushtrimit të biznesit. Adresa zyrtare e Bankës është Rruga “Dritan Hoxha”, 92, H.15, Njësia Administrative Nr.11, Tiranë, Shqipëri.

Bordi i Drejtoreve

Anëtarët e Këshillit Drejtues që nga dhjetori 2021 janë:

- Eriola Bibolli, Kryetare e Bordit
- Christian Edgardo Dagrosa
- Wolfgang Bertelsmeier
- Jovanka Joleska Popovska
- Jordan Damçevski

Monedha funksionale dhe prezantuese. Pasqyrat financiare paraqiten në Lek Shqiptar (“Lek”), që është monedha funksionale e Bankës, monedhë e mjedisit primar ekonomik në të cilin Banka operon. Të gjitha shumat janë rrumbullakosur në mijërat më të afërta, përveç rasteve kur përcaktohet ndryshe.

Paraqitja në EUR

Krahas paraqitjes së pasqyrave financiare në monedhën funksionale të Bankës, për lehtësinë e përdoruesve të pasqyrave financiare jepet edhe informacion plotësues në euro, duke i konvertuar nga '000 Lek në '000 EUR.

Pasqyra e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2021 është konvertuar me kursin zyrtar të BSH-së më 31 dhjetor 2021 prej 120,76 Lek për 1 Euro (2020: 123,70). Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse dhe pasqyra e flukseve monetare paraqiten në euro duke i kthyer shumat në lekë në euro me kursin mesatar të këmbimit të vitit 1 EUR: 122.44 Lek (2020: 1 EUR: 123.77 Lek).

Informacioni plotësues në EUR nuk është pjesë e pasqyrave financiare të audituara.

2. Politika të rëndësishme kontabël

Baza e përgatitjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (“SNRF”). Politikat kryesore kontabël të aplikuara në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare janë paraqitur më poshtë. Këto politika janë zbatuar në mënyrë të vazhdueshme për të gjitha periudhat e paraqitura, përveç rasteve kur shprehet ndryshe.

2. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

Parimi i vijmësisë: Drejtimi i Bankës i ka përgatitur këto pasqyra financiare mbi bazën e vijmësisë. Në dhënien e këtij gjykimi, drejtimi merr në konsideratë pozicionin financiar të Bankës, synimet aktuale, përfitueshmërinë e operacioneve dhe aksesin në burime financiare dhe analizon ndikimin e situatës në tregun financiar në operacionet e Bankës.

Më 11 mars 2020, Organizata Botërore e Shëndetësisë shpalli shpërthimin e pandemisë globale COVID-19. Në përgjigje të pandemisë, autoritetet e qeverisë shqiptare morën masa të shumta në përpjekje për të frenuar përhapjen dhe ndikimin e COVID-19, si ndalime dhe kufizime udhëtimi, karantinë, dhënien e pagës personave, të cilët punëdhënësve iu desh që t'ua ndërprisnin punësimin, etj. Masat e mësipërme gradualisht u lehtësuan gjatë viteve 2020 dhe 2021. Këto masa, ndër të tjera, kanë kufizuar ashpër aktivitetin ekonomik në Shqipëri dhe kanë ndikuar negativisht dhe mund të vazhdojnë të ndikojnë negativisht mbi bizneset, pjesëmarrësit e tregut, klientët e Bankës, si dhe mbi ekonominë shqiptare dhe atë botërore për një periudhë të pacaktuar kohe.

Vazhdimësia

Që nga fillimi i pandemisë COVID-19 në Shqipëri fokusi kryesor i bankës ka qenë siguri i kushteve të sigurta të punës për punonjësit e bankës dhe vazhdimësia e operacioneve të biznesit. Qasja dixhitale e bankës ndaj operacioneve bankare ka mundësuar zbatimin e modelit të të punuarit nga shtëpia për të mbrojtur shëndetin dhe sigurinë e klientëve dhe punonjësve të saj. Kërkesa e shtuar për të punuar në distancë (p.sh. për të punuar nga shtëpia) në përputhje me kërkesat e sigurisë që lidhen me shpërthimin e pandemisë COVID-19 e bënë më të rëndësishme ruajtjen e një mjedisi të besueshëm dhe të sigurt për aksesin në distancë. Siguria dhe besueshmëria e infrastrukturës IT të ndërtuar në kuadër të projektit të centralizimit të qendrave të të dhënave dhe sistemeve IT të bankave ofron një bazë solide për një mjedis efektiv operacional të të punuarit nga shtëpia. Për t'iu përshtatur situatës së krijuar, nevojiteshin pajisje shtesë për të vazhduar punën e përditshme pa ndërprerje. Në një periudhë shumë të shkurtër kohore i gjithë stafi u pajis me laptopë për të vazhduar punën nga shtëpia.

Si përgjigje ndaj situatës së pandemisë në Shqipëri ndodhën dy zhvillime: Dy moratoriume të vendosura nga Banka e Shqipërisë që zgjatën përkatësisht afatin e shlyerjes së kredive fillimisht deri më 31 maj 2020 dhe më pas deri më 31 gusht 2020, në datat 17.03.2020 dhe 28.05.2020 "Shtyrja e shlyerjes së kësteve të kredisë për subjektet biznes dhe individë". Bazuar në Kodin Civil dhe në rregulloret e Bankës së Shqipërisë, palët kanë rënë dakord për riprogramimin e kredive për bizneset dhe për individët e prekur nga pandemia.

Në bazë të vendimit të Ministrisë së Financave, në favor të secilës bankë tregtare është lëshuar një Linjë e Garancisë Sovrane nga e cila ProCredit Bank Albania Sha ka përfituar dy fonde garancie. Garancia e parë është 400 000 mijë lekë me mbulim të plotë 100%, kurse garancia e dytë është 1 000 000 mijë lekë me mbulim 60%.

Qeveria shqiptare ofroi një fond garancie për të mbështetur me kredi nga bankat ato shoqëri që kanë vështirësi me mbulimin e pagave mujore të punonjësve. Banka ka mundësinë ta përdorë në masë të madhe këtë instrument, me një qasje mjaft pozitive, fleksibël dhe proaktive. Qëllimi është që shumë njerëz të përfitojnë nga kjo garanci, pasi kredia e akorduar për këtë qëllim konsiderohet me rrezik praktikisht zero, për shkak të garancisë sovrane. Ndërkohë, likuiditeti i bollshëm në pronësi të sistemit bankar, aktualisht u jep bankave mundësinë për të marrë pjesë aktive në ankandet e letrave me vlerë të qeverisë shqiptare, duke mbështetur nevojat që ka qeveria në këtë periudhë dhe njëkohësisht mund të konsiderohet një mundësi investimi për vetë sistemin, pasi kreditimi ka pasur vështirësi. Banka ka pasur gjithashtu edhe mbështetjen e Grupit të cilit i përket.

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit (RMK) të Bankës më 31 dhjetor 2021 ishte 14.55%, kurse Raporti minimal i Mjaftueshmërisë së Kapitalit i kërkuar për bankat në Shqipëri është 12%. Nuk ka faktorë të tjerë që të mund të përcaktojnë se banka mund të mos jetë në përputhje me parimin e vijmësisë. Mbështetja nga Grupi vihet gjithashtu në dispozicion sipas nevojës .

Banka nuk ka ndërmend ta likujdojë ose ta ndërpresë veprimtarinë e saj gjatë vitit 2022. Drejtimi parashikon që Banka të vazhdojë të jetë fitimprurëse në të ardhmen dhe aftësia e saj për të vazhduar operacionet të mos cënohet.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose në humbje duke përdorur metodën e normës efektive të interesit. Norma efektive e interesit është norma që skanton saktësisht pagesat dhe arkëtimet e ardhshme të parashikuara në mjete monetare gjatë jetës së pritshme të aktivit financiar ose të detyrimit financiar në vlerën kontabël bruto të aktivit financiar (d.m.th. koston e tij të amortizuar përpara çdo provizionit për zhvlerësim) ose kostoja e amortizuar e një detyrimi financiar. Në llogaritjen e normës efektive të interesit, Banka vlerëson flukset e ardhshme të parasë duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e ardhshme të kredisë.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin kostot e transaksionit dhe tarifat e paguara ose të marra që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një aktivi ose detyrimi financiar.

Të ardhurat nga interesi llogariten duke aplikuar normën efektive të interesit në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare, me përjashtim të aktiveve financiare që janë bërë të zhvlerësuar me kredi (Niveli 3), për të cilat të ardhurat nga interesi llogariten duke aplikuar normën efektive të interesit në koston e tyre të amortizuar (KA), pa marrë parasysh provizionin për humbjet e pritshme nga kredia. Tarifat integrale të normës efektive të interesit përfshijnë tarifat e origjinës të marra ose të paguara nga njësi ekonomike në lidhje me krijimin ose blerjen e një aktivi financiar ose lëshimin e një detyrimi financiar, për shembull tarifat për vlerësimin e besueshmërisë kreditore, vlerësimin dhe regjistrimin e garancive ose të kolateralit, duke negociuar kushtet e instrumentit dhe përpunimin e dokumenteve të transaksionit. Tarifat e angazhimit të marra nga Banka për të marrë hua me normat e interesit të tregut janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit nëse ka të ngjarë që Banka të hyjë në një marrëveshje specifike huadhënieje dhe nuk pret të shesë kredinë që rezulton menjëherë pas fillimit.

Tarifat dhe komisionet

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet njihen me kalimin e kohës në mënyrë lineare kur shërbimet kryhen, kur klienti merr dhe konsumon njëkohësisht përfitimet e ofruara nga performanca e Bankës. Këto të ardhura përfshijnë tarifat periodike për mirëmbajtjen e llogarisë, tarifat e shërbimit të llogarisë. Tarifat e ndryshueshme njihen vetëm për atë sa drejtimi përcakton se ka shumë të ngjarë që të mos ndodhë ndonjë ndryshim i konsiderueshëm. Të ardhura të tjera nga tarifat dhe komisionet të cilat njihen në momentin kur Banka përmbush detyrimin e saj të performancës, zakonisht me ekzekutimin e transaksionit bazë. Shuma e tarifës ose komisionit të marrë ose të arkëtueshëm përfaqëson çmimin e transaksionit për shërbimet e identifikuar si detyrime të veçanta të performancës. Këto të ardhura përfshijnë tarifat për përpunimin e transaksioneve të pagesave, tarifat për rakordimet në cash, mbledhjen ose disbursimet në para.

Instrumentet financiare - termat kryesore të matjes

Vlera e drejtë është çmimi që do të merrej për shitjen e një aktivi ose që do të paguhej për transferimin e një detyrimi në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes në principal ose, në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm në të cilin Banka ka akses në atë datë. Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë është çmimi në një treg aktiv. Një treg aktiv është ai treg, ku transaksionet për aktivin ose detyrimin kryhen me frekuencë dhe vëllim të mjaftueshëm për të siguruar informacion mbi çmimin në mënyrë të vazhdueshme. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të tregtuara në një treg aktiv matet si produkt i çmimit të kuotuar për aktivin ose detyrimin individual dhe sasinë e mbajtur nga njësi ekonomike. Kjo vlen edhe nëse vëllimi normal ditor i tregtimit të një tregu nuk është i mjaftueshëm për të absorbuar sasinë e mbajtur dhe lëshimi i urdhrave për shitjen e gjendjes në një transaksion të vetëm mund të ndikojë në çmimin e kuotuar.

Teknikat e vlerësimit si modelet e skontuara të flukseve monetare ose modelet e bazuara në transaksionet e fundit në kushte të përbashkëta ose duke marrë parasysh të dhënat financiare të të investuarve, përdoren për të matur vlerën e drejtë të instrumenteve të caktuara financiare për të cilat nuk ka informacion mbi çmimin e tregut të jashtëm.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Instrumentet financiare - termat kryesore të matjes (vazhdim)

Matjet e vlerës së drejtë analizohen sipas niveleve në hierarkinë e vlerës së drejtë si më poshtë: (i) niveli 1 janë matje me çmime të kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktive ose pasive identike, (ii) matjet e nivelit të dytë janë teknika vlerësimi me të gjitha të dhënat materiale të vëzhgueshme për aktivin ose detyrimin, drejtpërdrejt (d.m.th., si çmime) ose indirekt (d.m.th., që rrjedhin nga çmimet), dhe (iii) matjet e nivelit të tretë janë vlerësime që nuk bazohen vetëm në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (d.m.th., matja kërkon të dhëna të rëndësishme që nuk vëzhgohen dot). Transferimet ndërmjet niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë konsiderohen të kenë ndodhur në fund të periudhës raportuese.

Kostot e transaksionit janë kosto shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes, emetimit ose nxjerrjes jashtë përdorimit të një instrumenti financiar. Kosto shtesë është ajo që nuk do të kishte ndodhur nëse transaksioni nuk do të kishte ndodhur. Kostot e transaksionit përfshijnë tarifat dhe komisionet e paguara për agjentët (duke përfshirë edhe punonjësit që veprojnë si agjentë shitës), këshilltarët, ndërmjetësit dhe tregtarët, taksat nga agjencitë rregullatore dhe bursat e letrave me vlerë, dhe taksat dhe detyrimet për transferimet. Kostot e transaksionit nuk përfshijnë primet e borxhit ose zbritjet, kostot e financimit apo kostot e brendshme administrative ose të mbajtjes.

Kostoja e amortizuar ("KA") është shuma në të cilën njihet instrumenti financiar në njohjen fillestare minus çdo shlyerje të principalit, plus interesin e përlogaritur, dhe për aktivet financiare minus çdo provizion për humbjet e pritshme të kredisë. Interesi i përlogaritur përfshin amortizimin e kostove të transaksionit të shtyra në njohjen fillestare dhe të çdo premie ose skontimi deri në maturim duke përdorur metodën e interesit efektiv. Të ardhurat e përlogaritura nga interesi dhe shpenzimet e përlogaritura nga interesi, duke përfshirë kuponin e përlogaritur dhe zbritjen ose primin e amortizuar (duke përfshirë edhe tarifat e shtyra në fillim, nëse ka), nuk paraqiten veçmas dhe përfshihen në vlerat kontabël të zërave të lidhur në pasqyrën e pozicionit financiar.

Metoda e interesit efektiv është një metodë e shpërndarjes së të ardhurave nga interesi ose shpenzimeve të interesit gjatë periudhës përkatëse, në mënyrë që të arrihet një normë konstante periodike e interesit (norma efektive e interesit) mbi vlerën kontabël. Norma efektive e interesit është norma që skanton saktësisht pagesat ose arkëtimet e parashikuara në para (duke përjashtuar humbjet e ardhshme të kredisë) gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar ose një periudhe më të shkurtër, nëse është e përshtatshme, në vlerën kontabël bruto të aktivit financiar (d.m.th. kosto e amortizuar përpara çdo provizionit për zhvlerësim) ose ndaj kostos së amortizuar të një pasivi financiar.

Norma efektive e interesit skanton flukset monetare të instrumenteve të interesit të ndryshueshëm deri në datën e ardhshme të rivendosjes së çmimit të interesit, me përjashtim të primit ose skontimit, që pasqyron diferencën e kredisë mbi normën e ndryshueshme të specifikuar në instrument, ose variabla të tjerë që nuk rivendosen në normat e tregut. Prime ose zbritje të tilla amortizohen gjatë gjithë jetës së pritshme të instrumentit. Llogaritja e vlerës aktuale përfshin të gjitha tarifat e paguara ose të marra ndërmjet palëve në kontratë që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Për aktivet që janë blerë ose kreditë e zhvlerësuara ("POCI") në njohjen fillestare, norma efektive e interesit rregullohet për rrezikun e kredisë, d.m.th. llogaritet bazuar në flukset e pritura të parasë në njohjen fillestare në vend të pagesave kontraktuale.

Instrumentet financiare – njohja fillestare. Instrumentet financiare me Vlerën e Drejtë nëpërmjet Pasqyrës së Fitim humbjeve (VDPFH regjistrohen fillimisht me vlerën e drejtë. Të gjitha instrumentet e tjera financiare regjistrohen fillimisht me vlerën e drejtë të rregulluar për kostot e transaksionit. Vlera e drejtë në njohjen fillestare evidentohet më së miri nga çmimi i transaksionit. Fitimi ose humbja nga njohja fillestare regjistrohet vetëm nëse ka një diferencë midis vlerës së drejtë dhe çmimit të transaksionit, i cili mund të evidentohet nga transaksione të tjera të vëzhgueshme aktuale të tregut në të njëjtin instrument ose nga një teknikë vlerësimi, të dhënat e së cilës përfshijnë vetëm të dhëna nga tregjet e vëzhgueshme. Pas njohjes fillestare, një provizion për humbje nga kredia njihet për aktivet financiare të matura me koston e amortizuar ("KA") dhe investimet në instrumentet e borxhit të matura me VDATGJ, duke rezultuar në një humbje ose fitim të menjëhershëm kontabël. Të gjitha blerjet dhe shitjet e aktiveve financiare që duhet të deklarohen brenda afatit të përcaktuar me rregullore apo marrëveshje tregu (blerjet dhe shitjet "e rregullta") regjistrohen në datën e tregtimit, që është data në të cilën Banka angazhohet të dorëzojë një aktiv financiar. Të gjitha blerjet e tjera njihen kur njësia ekonomike bëhet palë e dispozitave kontraktuale të instrumentit.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Mjetet financiare – klasifikimi dhe matja pasuese – kategoritë e matjes. Banka i klasifikon aktivet financiare në këto kategori matjeje: VDPFH, VDATGJ dhe KA. Klasifikimi dhe matja e mëpasshme e aktiveve financiare të borxhit varet nga: (i) modeli i biznesit i Bankës për administrimin e portofolit të aktiveve përkatëse dhe nga (ii) karakteristikat e fluksit monetar të aktivitetit.

Mjetet financiare – klasifikimi dhe matja pasuese – modeli i biznesit. Modeli i biznesit pasqyron mënyrën se si Banka i menaxhon aktivet në mënyrë që të gjenerojë flukse monetare – nëse objektivi i Bankës është:

(i) vetëm të mbledhë flukset monetare kontraktuale nga aktivet (“mbajtja për të mbledhur flukse monetare kontraktuale”) ose (ii) për të mbledhur si flukset monetare kontraktuale ashtu edhe flukset monetare që rrjedhin nga shitja e aktiveve («mbajtja për të mbledhur flukset monetare kontraktuale dhe për të shitur») dhe, nëse nuk është asnjë prej të dyjave, (i) dhe (ii), aktivet financiare klasifikohen si pjesë e modeleve «të tjera» të biznesit dhe të matura me VDPFH. Modeli i biznesit përcaktohet për një grup aktivesh (në nivel portofoli) bazuar në të gjitha evidencat përkatëse në lidhje me aktivitetet që Banka ndërmerr për të arritur objektivin e përcaktuar për portofolin në dispozicion në datën e vlerësimit. Faktorët e konsideruar nga Banka në përcaktimin e modelit të biznesit përfshijnë qëllimin dhe përbërjen e portofolit, përvojën e kaluar se si janë mbledhur flukset monetare për aktivet përkatëse, si vlerësohen dhe menaxhohen rreziqet, si vlerësohet performanca e aktiveve dhe si shpërblehen menaxherët. Referojuni shënimit shpjegues 3 për vlerësimet dhe gjykimet kritike kontabël të aplikuara nga Banka në përcaktimin e modeleve të biznesit për aktivet e saj financiare.

Mjetet financiare – klasifikimi dhe matja në vijim – karakteristikat e fluksit të parasë. Kur modeli i biznesit është mbajtja e aktiveve për të mbledhur flukse monetare kontraktuale ose për të mbajtur flukse monetare kontraktuale dhe për të shitur, Banka vlerëson nëse flukset monetare përfaqësojnë vetëm pagesa të principalit dhe interesit (“SPPI”). Aktivet financiare me derivativë të përfshirë merren parasysh në tërësinë e tyre kur përcaktohet nëse flukset e tyre monetare janë në përputhje me tiparin SPPI. Në bërjen e këtij vlerësimi, Grupi merr në konsideratë nëse flukset monetare kontraktuale janë në përputhje me një marrëveshje bazë të huadhënies, d.m.th. interesi përfshin vetëm konsideratën për riskun e kredisë, vlerën në kohë të parasë, risqet e tjera bazë të huadhënies dhe marzhin e fitimit. Kur kushtet kontraktuale paraqesin ekspozim ndaj rrezikut ose paqëndrueshmërisë që nuk është në përputhje me një marrëveshje bazë huadhënieje, aktivi financiar klasifikohet dhe matet me VDPFH. Vlerësimi SPPI kryhet në njohjen fillestare të një aktivi dhe nuk rivlerësohet më pas. Referojuni shënimit shpjegues 3 për gjykimet kritike të aplikuara nga Banka në kryerjen e testit SPPI për aktivet e saj financiare.

Mjetet financiare – riklasifikimi. Instrumentet financiare riklasifikohen vetëm kur ndryshon modeli i biznesit për administrimin e portofolit në tërësi. Riklasifikimi ka një efekt prospektiv dhe bëhet që nga fillimi i periudhës së parë të raportimit që vjen pas ndryshimit të modelit të biznesit. Që nga viti 2020, banka e rivlerësoi Modelin e Biznesit për letrat me vlerë të investimit si “mbaj për të mbledhur” duke qenë se qëllimi i bankës është që ta mbajë aktivin deri në datën e maturimit dhe të mbledhë fluksin kontraktual të parasë. Riklasifikimi i aktiveve financiare të prekura (nga VDATGJ në kategorinë e kosto të amortizuar) u kontabilizua në mënyrë prospektive dhe letrat me vlerë u riklasifikuan në kosto të amortizuar që nga 31 dhjetori 2020 (Ju lutemi, shihni shënimin shpjegues 19 për detaje).

Zhvlerësimi i aktiveve financiare – lejimi i humbjes së kredisë për HPK. Banka e vlerëson, në një bazë largpamëse, HPK-në për instrumentet e borxhit të matur në KA dhe VDATGJ dhe për ekspozimet që rrjedhin nga angazhimet e huasë dhe nga kontratat e garancisë financiare. Banka mat HPK-në dhe një lejimin e humbjes së kredisë në çdo datë raportimi. Matja e HPK-së pasqyron: (i) një shumë të paanshme dhe të ponderuar me probabilitet që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme, (ii) vlerën në kohë të parasë dhe (iii) të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe të mbështetur që është i disponueshëm pa kosto dhe pa përpjekje të panevojshme në fund të çdo periudhe raportimi për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme. Instrumentet e borxhit të matur në KA paraqiten në pasqyrën e pozicionit financiar neto nga provizioni për HPK-në. Për angazhimet e huasë dhe garancitë financiare, një provizion i veçantë për HPK njihet si detyrim në pasqyrën e pozicionit financiar. Për instrumentet e borxhit në VDATGJ, ndryshimet në lejimet HPK dhe të ardhurat nga interesi njihen në fitim ose në humbje (brenda zërave të veçantë), kurse ndryshimet e tjera në vlerën kontabël njihen në VDPFH si fitime minus humbjet nga instrumentet e borxhit në VDATGJ.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Banka aplikon një model me tre nivele për zhvlerësimin, bazuar në ndryshimet në cilësinë e kredisë që nga njohja fillestare. Një instrument financiar që nuk është i zhvlerësuar nga kredia në njohjen fillestare klasifikohet në Nivelin 1. Aktivet financiare në Nivelin 1 e kanë HPK-në e tyre të matur me një shumë të barabartë me pjesën e HPK gjatë gjithë jetës që rezultojnë nga ngjarjet e mundshme të mospagimit brenda 12 muajve të ardhshëm ose deri në maturimin kontraktual, nëse është më i shkurtër ("12 muaj HPK"). Nëse Banka identifikon një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë ("RNRK") që nga njohja fillestare, aktivi transferohet në Nivelin 2 dhe HPK-ja e tij matet bazuar në HPK-në e jetëgjatësisë, domethënë deri në maturimin kontraktual, por duke marrë parasysh parapagimet e pritshme, nëse ka ("Humbjet e pritshme të kredisë gjatë jetëgjatësisë").

Referojuni Shënimit shpjegues 5 për një përshkrim se si Banka përcakton se kur ka ndodhur një RNRK. Nëse Banka përcakton se një aktiv financiar është i zhvlerësuar nga kredia, aktivi transferohet në Nivelin 3 dhe HPK-ja e tij matet si HPK gjatë gjithë jetës. Përkufizimi i Bankës për aktivet e zhvlerësuar të kredisë dhe përkufizimi i mospagimit shpjegohet në Shënimin shpjegues 5. Për aktivet financiare që janë blerë ose kanë origjinën e zhvlerësuar nga kredia ("Aktivet POCI"), HPK matet gjithmonë si HPK gjatë gjithë jetës. Shënimi shpjegues 5 jep informacion në lidhje me të dhënat, supozimet dhe teknikat e vlerësimit të përdorura në matjen e HPK, duke përfshirë një shpjegim se si e inkorporon Banka informacionin e ardhshëm në modelet e HPK. Si përjashtim, për instrumente të caktuara financiare, si kartat e kreditit, që mund të përfshijnë si një hua ashtu edhe një komponent angazhimi të patërhequr, Banka mat humbjet e pritshme të kredisë gjatë periudhës që Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë, domethënë deri në momentin e pritshëm. Humbjet e kredisë do të zbuten nga veprimet e menaxhimit të rrezikut të kredisë, edhe nëse kjo periudhë shtrihet përtej periudhës maksimale kontraktuale. Kjo është për shkak se aftësia kontraktuale për të kërkuar shlyerje dhe për të anuluar angazhimin e patërhequr nuk e kufizon ekspozimin ndaj humbjeve të kredisë në një periudhë të tillë njoftimi kontraktual.

Mjetet financiare – fshirja nga librat e kontabilitetit (write-off). Mjetet financiare fshihen tërësisht ose pjesërisht sipas delikucencës dhe mbulimit me kolateral siç rregullohet me rregulloren lokale. Fshirja nga librat kontabël (write off) përfaqëson një ngjarje mosnjohjeje. Banka mund të shlyejë aktivet financiare që janë ende subjekt i aktivitetit përmbarimor kur Banka kërkon të rikuperojë shumat që janë të papaguara sipas kontratës, megjithatë, nuk ka pritshmëri të arsyeshme për rikuperim.

Çregjistrimi i aktiveve financiare. Banka i çregjistron aktivet financiare kur (a) aktivet janë shlyer ose të drejtave për flukse monetare nga aktivet u ka kaluar afati ose kur (b) Banka i ka transferuar të drejtat për flukset monetare nga aktivet financiare ose ka hyrë në një marrëveshje kualifikuese ndërkohë që (i) gjithashtu transferon në thelb të gjitha risqet dhe përfitimet e pronësisë së aktiveve ose (ii) nuk i transferon dhe nuk i ruan në thelb të gjitha risqet dhe përfitimet e pronësisë, por nuk vazhdon të ketë as kontrollin ndaj tyre. Kontrolli ruhet nëse pala tjetër nuk ka aftësinë praktike për t'ia shitur aktivin në tërësi një pale të tretë të palidhur pa pasur nevojë të vendosë kufizime në shitje.

Mjetet financiare – modifikimi. Banka ndonjëherë rinegocion ose ndryshon kushtet kontraktuale të aktiveve financiare. Banka vlerëson nëse modifikimi i flukseve monetare kontraktuale është thelbësor duke marrë parasysh, ndër të tjera, faktorët e mëposhtëm: çdo kusht të ri kontraktual që ndikon ndjeshëm në profilin e riskut të aktivitetit me një ndryshim të rëndësishëm në normën e interesit, çdo kolateral të ri ose rritje të kredisë që ndikon ndjeshëm në rrezikun e kredisë se lidhur me aktivin ose çdo zgjatje të konsiderueshme të kredisë kur huamarrësi nuk është në vështirësi financiare. Nëse kushtet e modifikuara janë thelbësisht të ndryshme, të drejtat për flukset monetare nga aktivi origjinal skadojnë dhe Banka e çregjistron aktivin financiar origjinal dhe njeht një aktiv të ri me vlerën e drejtë të tij. Data e rinegocimit konsiderohet të jetë data e njohjes fillestare për qëllime të mëposhtme të llogaritjes së zhvlerësimit, duke përfshirë përcaktimin nëse ka ndodhur një RNRK. Banka vlerëson gjithashtu nëse kredia e re ose instrumenti i borxhit e plotëson kriterin SPPI. Çdo diferencë midis vlerës kontabël të aktivitetit fillestar të çregjistruar dhe vlerës së drejtë të aktivitetit të ri të modifikuar thelbësisht njihet në fitim ose në humbje, përveç rastit kur thelbi i diferencës i atribuohet një transaksioni kapitali me pronarët. Në një situatë ku rinegocimi është nxitur nga vështirësitë financiare të palës tjetër dhe pamundësia për të kryer pagesat e rena dakord fillimisht, Banka krahason flukset e parave që pritëshin fillimisht dhe i rishikon për të vlerësuar nëse rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit janë thelbësisht të ndryshme si rezultat i modifikimit kontraktual. Nëse rreziqet dhe përfitimet nuk ndryshojnë, aktivi i modifikuar nuk është thelbësisht i ndryshëm nga aktivi origjinal dhe modifikimi nuk rezultojnë në çregjistrim. Banka rillogarit vlerën kontabël bruto duke skontuar flukset monetare të modifikuara kontraktuale me normën fillestare efektiv të interesit (ose normën efektive të interesit të rregulluar nga kredia për aktivet financiare POCI) dhe njeht një fitim ose humbje modifikimi në fitim ose humbje. Kur flukset monetare kontraktuale të një aktiviteti financiar rinegociohen ose modifikohen ndryshe dhe rinegocimi ose modifikimi nuk rezultojnë në çregjistrimin e atij aktiviteti financiar në përputhje me SNRF 9, banka do të rillogarisë vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar dhe do të njohë një modifikim i fitimit ose humbjes në fitim ose humbje.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Detyrimet financiare – kategoritë e matjes. Detyrimet financiare klasifikohen si të matura në vijim me KA, me përjashtim të: (i) detyrimeve financiare në VDPFH: ky klasifikim zbatohet për derivativët, detyrimet financiare të mbajtura për tregtim (p.sh. pozicionet e shkurtra në letra me vlerë), detyrimeve të kushtëzuara të njohura nga një blerës në një kombinim biznesi dhe detyrime të tjera financiare të përcaktuara si të tilla në njohjen fillestare dhe (ii) kontratat e garancisë financiare dhe angazhimet e huasë.

Detyrimet financiare – mosnjohja. Detyrimet financiare çregjistrohen kur shuhen (d.m.th. kur detyrimi i specifikuar në kontratë shlyhet, anulohet ose i mbaron afati).

Një shkëmbim midis Bankës dhe huadhënësve të saj fillestarë të instrumenteve të borxhit me kushte thelbësisht të ndryshme, si dhe modifikimet thelbësore të kushteve dhe termave të detyrimeve financiare ekzistuese, llogariten si një shuarje e detyrimit financiar fillestar dhe si njohje e një përgjegjësie të re financiare. Kushtet janë thelbësisht të ndryshme nëse vlera aktuale e skontuar e flukseve monetare sipas kushteve të reja, duke përfshirë çdo tarifë të paguar neto nga çdo tarifë e marrë dhe e zbritur duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv, është të paktën 10% e ndryshme nga vlera aktuale e skontuar e flukseve monetare të mbetura të detyrimit financiar fillestar. Nëse një shkëmbim i instrumenteve të borxhit ose një modifikim i kushteve kontabilizohet si shuarje, çdo kosto ose tarifë e shkaktuar njihet si pjesë e fitimit ose humbjes nga shuarja. Nëse shkëmbimi ose modifikimi nuk llogaritet si shuarje, çdo kosto ose tarifë e krijuar rregullon vlerën kontabël të detyrimit dhe amortizohet gjatë periudhës së mbetur të detyrimit të modifikuar. Modifikimet e pasiveve që nuk rezultojnë në shuarje kontabilizohen si një ndryshim në vlerësim duke përdorur një metodë kumulative të rimbushjes, me çdo fitim ose humbje të njohur në fitim ose humbje, përveç rasteve kur thelbi ekonomik i diferencës në vlerat kontabël i atribuohet një transaksioni kapitali me pronarët.

Mjete monetare dhe ekuivalentët e tij. Mjete monetare dhe ekuivalentët e tij janë zëra që janë lehtësisht të konvertueshëm në shuma të njohura të mjeteve monetare dhe që janë subjekt i një rreziku të pakonsiderueshem sa u përket ndryshimeve në vlerë. Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë të gjitha paratë në kasafortë, vendosjet ndërbankare dhe depozitat e rezervave të detyrueshme pranë Bankës së Shqipërisë (BSH), me maturim fillestar më pak se tre muaj. Fondet e kufizuara për një periudhë prej më shumë se tre muajsh nga krijimi përjashtohen nga mjetet monetare dhe ekuivalentët e tij. Mjetet monetare dhe ekuivalentët e mjeteve monetare mbahen në KA sepse: (i) ato mbahen për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale dhe ato flukse monetare përfaqësojnë SPPI, dhe (ii) ato nuk janë të përcaktuara në VDPFH. Veçoritë e mandatuara vetëm nga legjislacioni nuk kanë ndikim në testin SPPI, përveç rasteve kur ato përfshihen në terma kontraktualë të tillë që veçoria do të zbatohet edhe nëse legjislacioni ndryshohet më pas.

Pagesat ose arkëtimet e paraqitura në pasqyrën e flukseve monetare përfaqësojnë transferime të mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të tij nga Banka, duke përfshirë shumat e ngarkuara ose të kredituara në llogaritë rrjedhëse të palëve të Bankës të mbajtura në Bankë, si të ardhurat nga interesi i huasë ose principali i mbledhur duke ngarkuar llogarinë rrjedhëse të klientit ose pagesat e interesit ose disbursimin e huave të kredituara në llogarinë rrjedhëse të klientit, e cila përfaqëson mjetet monetare ose ekuivalentët e tij nga këndvështrimi i klientit.

Llogari të detyrueshme me Bankën Qendrore. Llogari të detyrueshme me Bankën Qendrore mbahen në KA dhe përfaqësojnë depozita rezervë të detyrueshme pa interes, të cilat nuk janë të disponueshme për të financuar operacionet e përditshme të Bankës, dhe si rrjedhim nuk konsiderohen si pjesë e mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të tij për qëllimet e pasqyrës së flukseve monetare.

Detyrimet nga bankat e tjera. Shumat e detyrimeve nga bankat e tjera regjistrohen kur Banka u jep para bankave të palës tjetër pa pasur për synim tregtimin e të arkëtueshmeve jo-derivative të pakuotuar që rezultojnë me detyrim në data fikse ose të përcaktueshme. Shumat e detyrimeve nga bankat e tjera mbahen në KA kur: (i) mbahen për qëllime të mbledhjes së flukseve monetare kontraktuale dhe ato flukse monetare përfaqësojnë SPPI, dhe (ii) kur nuk janë përcaktuar në VDPFH.

Investimet në letrat me vlerë të borxhit. Bazuar në modelin e biznesit dhe karakteristikat e fluksit monetar, Banka i klasifikon investimet në letrat me vlerë të borxhit si të mbartura në KA, VDATGJ ose VDPFH në varësi të rezultateve të vlerësimit të modelit të biznesit dhe testit SPPI. Letrat me vlerë të borxhit mbahen në KA nëse mbahen për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale dhe kur ato flukse monetare përfaqësojnë SPPI, dhe nëse ato nuk janë përcaktuar vullnetarisht në VDPFH për të reduktuar ose eliminuar ndjeshëm një mospërputhje kontabël.

Letrat me vlerë të borxhit mbahen në VDATGJ nëse mbahen për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale dhe për shitje, ku ato flukse monetare përfaqësojnë SPPI, dhe nëse ato nuk janë të përcaktuara në VDPFH. Të ardhurat nga interesi nga këto aktive llogariten duke përdorur metodën e interesit efektiv dhe njihen në fitim ose në humbje.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim) Investimet në letrat me vlerë të borxhit (vazhdim)

Provizionet për zhvlerësimet e vlerësuar duke përdorur modelin e humbjes së pritshme të kredisë njihen në fitimin ose humbjet e vitit përkatës. Të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën kontabël njihen në pasqyrën e të ardhurave përmblendhëse. Kur letra me vlerë e borxhit rregjistrohet, fitimi ose humbja kumulative e njohur më parë në pasqyrën e të ardhurave përmblendhëse riklasifikohet nga pasqyra e të ardhurave përmblendhëse në fitim ose në humbje. Investimet në letrat me vlerë të borxhit mbahen në VDPFH nëse nuk plotësojnë kriteret për KA ose VDATGJ. Banka mund të caktojë gjithashtu në mënyrë të pakthyeshme investime në letrat me vlerë të borxhit në VDPFH në njohjen fillestare nëse zbatimi i këtij opsioni redukton ndjeshëm mospërputhjen kontabël midis aktiveve financiare dhe detyrimeve që njihen ose maten mbi baza të ndryshme kontabël.

Hua dhe paradhënie për klientët. Huatë dhe paradhëniet për klientët regjistrohen kur Banka jep para si paradhënie për të blerë ose për të marrë një hua që pritët të paguhet nga një klient. Bazuar në modelin e biznesit dhe në karakteristikat e fluksit monetar, Banka i klasifikon huatë dhe paradhëniet për klientët në një nga kategoritë e matjes së mëposhtme: (i) KA: kreditë që mbahen për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale dhe ato flukse parash përfaqësojnë SPPI dhe kredi që nuk janë përcaktuar vullnetarisht në VDPFH, dhe (ii) VDPFH: huatë që nuk plotësojnë testin SPPI ose kriteret të tjera për KA ose VDATGJ maten me FVTPL.

Provizionet për humbje kredie të aplikuueshme për aktivet financiare me kosto të amortizuar përcaktohen bazuar në modelet e ardhshme HPK. Shënimi shpjegues 5 jep informacion në lidhje me të dhënat, supozimet dhe teknikat e vlerësimit të përdorura në matjen e HPK, duke përfshirë një shpjegim se si Banka inkorporon informacionin e ardhshëm në modelet HPK.

Kolaterali i riposeduar. Kolaterali i riposeduar përfaqëson aktivet financiare dhe jofinanciare të blera nga Banka për shlyerjen e kredive me vonesë në shlyerje. Aktivet fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur blihen dhe përfshihen në ambiente dhe pajisje, aktive të tjera financiare, prona të investuara ose inventarë brenda aktiveve të tjera në varësi të natyrës së tyre dhe synimit të Bankës në lidhje me rikuperimin e këtyre aktiveve, dhe më pas rimaten dhe maten dhe kontabilizohen në përputhje me politikat kontabël për këto kategori aktive.

Kolaterali i riposeduar i Bankës në datën e raportimit përfshihet kryesisht në inventarët brenda aktiveve të tjera dhe më pas matet me vlerën më të ulët mes koston, zakonisht të përcaktuar nga procedurat e ekzekutimit, dhe vlerës neto të realizueshme, duke qenë vlera e drejtë e kolateralit të përcaktuar nga vlerësues të jashtëm të pavarur që zotërojnë një kualifikim dhe licencë profesionale të njohur dhe relevante dhe me përvojë në vlerësimin e vendndodhjes dhe kategorisë së ngjashme, minus kostot për realizimin e shitjes. Kolaterali i riposeduar që mbahet për këtë qëllim ose për të marrë qira ose për vlerësim të kapitalit përfshihet në aktivin afatgjatë material të investuar. Kolaterali i luajtshëm dhe kolaterali i paluajtshëm me probleme që lidhen me titujt ligjorë nuk njihen si aktive kur riposedohen. Çdo humbje që rrjedh nga rimatja e mësipërme regjistrohet në fitim ose në humbje. Fitimet ose humbjet nga shitja e këtyre aktiveve njihen në fitim ose në humbje.

Angazhimet lidhur me kredinë. Grupi merr zotime për të dhënë kredi. Këto angazhime janë të përvokueshme ose të revokueshme vetëm në përgjigje të një ndryshimi negativ material. Angazhime të tilla fillimisht njihen me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shuma e tarifave të marra. Kjo shumë amortizohet mbi bazën lineare gjatë jetës së angazhimit, me përjashtim të zotimeve për dhënie e huasë, nëse është e mundur që Banka të hyjë në marrëveshje specifike huadhënieje dhe nuk pret të shesë kredinë që rezulton menjëherë pas fillimit; tarifet e tilla të angazhimit të huasë shtyhen dhe përfshihen në vlerën kontabël të huasë në njohjen fillestare. Në fund të çdo periudhe raportuese, angazhimet maten me (i) bilancin e mbetur të paamortizuar të shumës në njohjen fillestare, plus (ii) shumën e provizionit për humbjen e përcaktuar në bazë të modelit të humbjes së pritshme të kredisë, përveçse nëse angazhimi është për të dhënë një kredi me një normë interesi më të ulët se tregu, në këtë rast matja është më e larta nga këto dy shuma. Vlera kontabël e zotimeve të huasë përfaqëson një detyrim. Për kontratat që përfshijnë si një hua ashtu edhe një angazhim të patërhequr dhe ku Banka nuk mund të dallojë veçmas HPK-në për komponentin e huasë së patërhequr nga komponenti i huasë, HPK për angazhimin e patërhequr njihet së bashku me provizionin për humbjen e kredisë. Në masën që HPK-të e kombinuara tejkalojnë vlerën kontabël bruto të huasë, ato njihen si detyrim.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Garancitë financiare. Garancitë financiare kërkojnë që Banka të bëjë pagesa të specifikuar për të rimbursuar mbajtësin e garancisë për një humbje që pëson për shkak se një debitor i caktuar nuk arrin të kryejë pagesën në kohën e duhur, në përputhje me kushtet origjinale ose të modifikuara të një instrumenti borxhi. Garancitë financiare njihen fillimisht me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shuma e tarifave të marra. Kjo shumë amortizohet në mënyrë lineare gjatë jetës së garancisë. Në fund të çdo periudhe raportuese, garancitë maten me vlerën më të lartë prej (i) shumës së provizionit të humbjes për ekspozimin e garantuar të përcaktuar në bazë të modelit të humbjes së pritshme dhe (ii) tepriçës së mbetur të paamortizuar të shumës në njohjen fillestare. Përveç kësaj, një provizion për humbje HPK njihet për tarifat e arkëtueshme që njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si një aktiv.

Kompensimi. Aktivet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto raportohet në pasqyrën e konsoliduar të pozicionit financiar vetëm kur ekziston një e drejtë e zbatueshme ligjërish për të kompensuar shumat e njohura, dhe ka një qëllim që ose të shlyhet në bazë neto, ose të realizohet aktivi dhe të shlyejë detyrimin në të njëjtën kohë. Një e drejtë e tillë kompensimi (a) nuk duhet të jetë e kushtëzuar nga një ngjarje e ardhshme dhe (b) duhet të jetë ligjërish e zbatueshme në të gjitha rrethanat e mëposhtme: (i) në rrjedhën normale të biznesit, (ii) në rast mospërputhjeje dhe (iii) në rast falimentimi.

Investime në prona

Prona e investuar është pronë e mbajtur nga Banka për të fituar të ardhura nga qiraja ose për rritjen e kapitalit, ose të dyja. Prona e investuar përfshin aktive për përdorim në të ardhmen si aktiv afatgjatë material i investuar. Pronat e investuara paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe provizionet për zhvlerësim, aty ku kërkohej. Nëse ekziston ndonjë tregues që pronat e investuara mund të jenë të zhvlerësuar, Banka vlerëson shumën e rikuperueshme si më të lartën midis vlerës në përdorim dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes. Vlera kontabël e një aktivi afatgjatë material të investuar reduktohet në vlerën e rikuperueshme të tij nëpërmjet një ngarkimi në fitim ose humbje për vitin. Një humbje nga rënia në vlerë e njohur në vitet e mëparshme anulohet nëse ka pasur një ndryshim të mëvonshëm në vlerësimet e përdorura për të përcaktuar shumën e rikuperueshme të aktivit. Shpenzimet e mëvonshme kapitalizohen vetëm kur është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme të lidhura me të të rrjedhin në Bankë dhe kostoja të mund të matet me besueshmëri. Të gjitha riparimet dhe kostot e tjera të mirëmbajtjes janë shpenzime në rast se ndodhin. Nëse një aktiv afatgjatë material i investuar bëhet i zotëruar nga pronari, ai riklasifikohet në ambiente dhe pajisje. Të ardhurat e fituara nga qiraja regjistrohen në fitim ose humbje për vitin brenda të ardhurave të tjera operacionale. Fitimet dhe humbjet që rezultojnë nga ndryshimet në vlerën e drejtë të aktivit afatgjatë material të investuar regjistrohen në fitim ose humbje për vitin dhe paraqiten veçmas.

Ndërtesat, toka dhe pajisjet

Ndërtesat, toka dhe pajisjet paraqiten me koston e blerjes ose të prodhimit minus zhvlerësimin e planifikuar dhe humbjet nga zhvlerësimi. Kostot e blerjes ose prodhimit përfshijnë të gjitha shpenzimet që i atribuohen drejtpërdrejt mallrave. Pjesët përbërëse të një aktivi njihen veçmas nëse kanë jetë të dobishme të ndryshme ose kanë modele të ndryshme përdorimi. Kostot e blerjes së aktiveve të të drejtave të përdorimit (ROU) përfshijnë shumën e detyrimit të qirasë, plus të gjitha pagesat e qirasë të bëra si pjesë e provizionit ose përpara tij, kostot fillestare direkte dhe kostot e vlerësuar të çmontimit dhe heqjes, minus stimujt e marrë.

Kostot e mëvonshme të blerjes ose prodhimit përfshihen në vlerën kontabël të aktivit ose njihen si një aktiv më vete, vetëm kur është e mundur që përfitimet ekonomike të ardhshme të lidhura me artikullin të rrjedhin në Bankë dhe kostoja e elementit të mund të matet me besueshmëri. Të gjitha kostot e tjera të riparimit dhe mirëmbajtjes ngarkohen në pasqyrën e fitimit ose humbjes gjatë periudhës aktuale financiare.

Vlera kontabël e aktiveve afatgjata materiale rishikohet për zhvlerësim kur ngjarjet ndryshojnë ose ndryshimet në rrethana tregojnë se vlera kontabël mund të mos jetë e rikuperueshme. Nëse ekziston ndonjë tregues i tillë dhe kur vlerat kontabël tejkalojnë shumën e vlerësuar të rikuperueshme, aktivet ose njësitë gjeneruese të mjeteve monetare reduktohen në vlerën e tyre të rikuperueshme.

Shuma e rikuperueshme e aktiveve afatgjata materiale është më e madhja midis vlerës së drejtë minus kostot për shitje dhe vlerës në përdorim. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e ardhshme të parashikuara të parasë skontohej në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para tatimit që pasqyron vlerësimet aktuale të tregut të vlerës në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivet.

Për një aktiv që nuk gjeneron flukse monetare kryesisht të pavarura, shuma e rikuperueshme përcaktohet për njësinë gjeneruese të mjeteve monetare të cilës i përket aktivi. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në fitim ose humbje.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Ndërtesa, toak dhe pajisjet (vazhdim)

Toka nuk amortizohet. Amortizimi i aktiveve ngarkohet në bazë lineare me norma të përcaktuara për të shpërndarë koston e aktiveve afatgjata materiale gjatë jetëgjatësisë së tyre të dobishme. Normat vjetore të amortizimit përcaktohen nga jetëgjatësia e dobishme e vlerësuar e aktiveve të caktuara siç paraqitet më poshtë:

Përshkrimi

Jeta e dobishme 2021

Ndërtesat

40 vjet

Pajisjet e biznesit dhe zyrat

2-10 vjet

Përmirësimet e qirasë amortizohen gjatë periudhës më të shkurtër të kontratës së qirasë ose jetës së pritshme të përdorimit. Të drejtat e përdorimit amortizohen në mënyrë lineare deri në fund të afatit të qirasë.

Pronat, objektet dhe pajisjet me jetëgjatësi të dobishme më shumë se një vit, të cilat janë nën vlerën prej 5,000 Lek (2020: 5,000 Lek) dhe as nuk kanë as vlerë materiale në total, shpenzohen në fitim ose humbje.

Fitimet dhe humbjet nga nxjerrja jashtë përdorimit përcaktohen duke krahasuar të ardhurat me vlerën kontabël. Këto përfshihen në të ardhura të tjera ose shpenzime të tjera operative (sipas rastit) në pasqyrën e fitimit ose humbjes.

Aktivitet jomateriale

Aktivitet afatgjata jomateriale përfshijnë kryesisht licencat e fituara të softuerit kompjuterik të kapitalizuara në bazë të kostove të bëra për blerjen dhe vënien në përdorim të softuerit specifik. Aktivitet jo-materiale njihen nëse është e mundur që përfitimet e ardhshme ekonomike që i atribuohen aktivitet të rrjedhin në Bankë dhe kostoja e aktivitet të mund të matet me besueshmëri. Aktivitet jomateriale maten fillimisht me kosto. Vlera kontabël e aktiveve jo-materiale rishikohet për zhvlerësim kur ngjarjet ose ndryshimet në rrethana tregojnë se vlera kontabël mund të mos jetë e rikuperueshme. Aktivitet jo-materiale përbëhen tërësisht nga softuer kompjuterik i cili amortizohet duke përdorur metodën lineare gjatë jetës së tyre të dobishme të vlerësuar prej dhjetë vjetësh.

Qiratë

Banka vlerëson nëse një kontratë është ose përmban një qira, në fillimin e kontratës. Banka njih një aktiv të së drejtës së përdorimit dhe një detyrim përkatës qiraje në lidhje me të gjitha marrëveshjet e qirasë në të cilat është qiramarrësi, me përjashtim të qirave afatshkurtra (të përcaktuara si qira me një afat qiraje prej 12 muajsh ose më pak) dhe qirave të aktiveve me vlerë të ulët (të tilla si tableta dhe kompjuterë personalë, sende të vogla të mobiljeve të zyrës dhe telefonave). Për këto qira, Banka njih pagesat e qirasë si shpenzim operativ mbi bazën lineare gjatë kohëzgjatjes së qirasë, përveç rasteve kur një bazë tjetër sistematike është më përfaqësuese e modelit kohor në të cilin konsumohen përfitimet ekonomike nga aktivitet e dhëna me qira. Detyrimi i qirasë matet fillimisht me vlerën aktuale të pagesave të qirasë që nuk janë paguar në datën e fillimit, të skontuar duke përdorur normën e nënkuptuar në qira. Nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet lehtësisht, Banka përdor normën e saj shtesë të huamarrjes. Në përgjithësi, Banka përdor normën mesatare të interesit për kreditë e biznesit si normë skontimi.

Detyrimet ndaj bankave të tjera

Shumat që i detyrohen bankave të tjera regjistrohen kur paratë ose aktivitet e tjera i avancohen Bankës nga bankat e palës tjetër. Detyrimi jo-derivativ mbahet me koston e amortizuar. Nëse Banka blen borxhin e saj, detyrimi hiqet nga pasqyra e pozicionit financiar dhe diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit dhe shumës së paguar përfshihet në fitimet ose humbjet që vijnë nga shuarja e borxhit.

Llogaritë e klientëve

Llogaritë e klientëve janë detyrime jo derivative ndaj individëve, klientëve shtetërorë ose të korporatave dhe mbahen me kosto të amortizuar.

Fonde të tjera të huazuara

Fondet e tjera të huazuara përfshijnë huatë e marra nga institucionet financiare ndërkombëtare. Fondet e marra hua mbahen me koston e amortizuar.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Borxhi i varur

Borxhi i varur mund të paguhet vetëm në rast likuidimi pasi të jenë përmbushur kërkesat e kreditorëve të tjerë me prioritet më të lartë. Borxhi i varur mbartet me koston e amortizuar.

Tatimi mbi fitimin

Tatimet mbi fitimin janë parashikuar në pasqyrat financiare në përputhje me legjislacionin e miratuar ose të miratuar në thelb deri në fund të periudhës raportuese. Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin aktual dhe tatimin e shtyrë dhe njihet në fitim ose humbje për vitin, përveçse kur njihet në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse ose drejtpërdrejt në kapitalin neto, sepse lidhet me transaksione që njihen gjithashtu, në të njëjtën periudhë ose në një periudhë tjetër në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse ose drejtpërdrejt në kapital. Tatimi aktual është shuma që pritët t'i paguhet ose të rikuperohet nga autoritetet tatimore në lidhje me fitimet ose humbjet e tatueshme për periudhat aktuale dhe ato të mëparshme. Fitimet ose humbjet e tatueshme bazohen në vlerësime nëse pasqyrat financiare janë të autorizuar para paraqitjes së deklaratave tatimore përkatëse. Taksat e ndryshme nga të ardhurat regjistrohen brenda shpenzimeve administrative dhe shpenzimeve të tjera operative. Tatimi i shtyrë mbi të ardhurat sigurohet duke përdorur metodën e detyrimit të bilancit për humbjet tatimore të bartura dhe diferencat e përkohshme që lindin ndërmjet bazës tatimore të aktiveve dhe detyrimeve dhe vlerës së tyre kontabël për qëllime të raportimit financiar.

Tepëricat tatimore të shtyra maten me normat tatimore të miratuara ose të miratuara në mënyrë thelbësore në fund të periudhës raportuese, të cilat pritët të zbatohen për periudhën kur diferencat e përkohshme do të anulohen ose do të përdoren të barturat e humbjeve tatimore. Aktivët tatimore të shtyra për diferencat e përkohshme të zbritshme dhe humbjet tatimore të bartura regjistrohen vetëm në masën që është e mundshme që fitimi i tatueshëm në të ardhmen do të jetë i disponueshëm kundrejt të cilit mund të përdoren zbritjet.

Pozicione të pasigurta tatimore

Pozicionet e pasigurta tatimore të Bankës rivlerësohen nga drejtimi në fund të çdo periudhe raportuese. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi të ardhurat që përcaktohen nga drejtimi si më shumë gjasa që të rezultojnë në vendosjen e taksave shtesë nëse pozicionet do të kundërshtoheshin nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar ose që miratohen në mënyrë thelbësore deri në fund të periudhës raportuese, dhe çdo vendim të njohur gjykate ose vendim tjetër për çështje të tilla. Detyrimet për gjokat, interesat dhe taksat, të ndryshme nga të ardhurat, njihen bazuar në vlerësimin më të mirë të drejtimit për shpenzimet e nevojshme për të shlyer detyrimet në fund të periudhës raportuese.

Përfitimet e punonjësve

Banka bën vetëm kontribute të detyrueshme të sigurimeve shoqërore që ofrojnë përfitime pensioni për punonjësit pas daljes në pension. Autoritetet vendore janë përgjegjëse për sigurimin e kufirit minimal të përcaktuar ligjërisht për pensionet në Shqipëri sipas një plani pensioni me kontribute të përcaktuara. Kontributet e Bankës në planin e përfitimeve të pensionit ngarkohen në fitimin ose humbjen kur ndodhin.

Provizionet për detyrimet dhe shpenzime

Provizionet për detyrimet dhe tarifat janë detyrime jo financiare me kohë ose shumë të pasigurt. Ato përlogariten kur Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv si rezultat i ngjarjeve të kaluara, kur mundet që të kërkohet një dalje burimesh që përfshijnë përfitime ekonomike për të shlyer detyrimin dhe kur mund të bëhet një vlerësim i besueshëm i shumës së detyrimit.

Taksat dhe tarifat, të tilla si tatimet përveç tatimit mbi të ardhurat ose tarifat rregullatore të bazuara në informacionin që lidhet me një periudhë përpara se të lindte detyrimi për të paguar, njihen si detyrime kur ndodh ngjarja detyruese që shkakton pagimin e një takse, siç identifikohet nga legjislacioni. që shkakton detyrimin për të paguar taksën. Nëse një taksë paguhet përpara ngjarjes detyruese, ajo njihet si një parapagim.

Detyrimet tregtare dhe të tjera që duhet të paguhet

Detyrimet tregtare llogariten kur pala tjetër ka përmbushur detyrimet e saj sipas kontratës dhe mbahen me koston e amortizuar.

2. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

Kapitali aksionar

Aksionet e zakonshme klasifikohen si kapital. Kostot në rritje që i atribuohen drejtpërdrejt emetimit të aksioneve të reja shfaqen në kapital si zbritje, neto nga taksat, nga të ardhurat. Çdo tejkalim i vlerës së drejtë të shumës së marrë mbi vlerën nominale të aksioneve të emetuara regjistrohet si premium i aksioneve në kapital.

Dividendët e aksioneve të zakonshme njihen në kapital në periudhën në të cilën ato janë miratuar nga aksionerët e Bankës. Dividendët për vitin që janë deklaruar pas datës së raportimit shpalosen si ngjarje pas përfundimit të periudhës raportuese. Raportet kontabël statutores të Bankës janë baza për shpërndarjen e fitimit dhe ndarjet e tjera.

Rezerva Ligjore

Sipas ligjit nr. 9901 datë 14.4.2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare", neni 127, f. 49, pika a, "Nga fitimi pas tatimit, i realizuar gjatë vitit financiar të mëparshëm, duke zbritur shpenzimet, shoqëria duhet të kalojë në rezervën ligjore, të paktën 5 për qind të kësaj vlere, derisa kjo rezervë të jetë e barabartë me 10 për qind të kapitalit të regjistruar të shoqërisë, ose me vlerë më të lartë, të përcaktuar në statut"

Sipas rregullores nr.69, datë 18.12.2014, nenit 6, f.5 dhe 6, "Rezervat e tjera përfshijnë rezervat e përgjithshme, të cilat krijohen nga banka në masën 1,25% deri në 2% të totalit të ekspozimeve dhe ekspozimeve të mundshme. të bankës të ponderuar sipas rrezikut. Këto rezerva krijohen duke zbritur një të pestën e fitimit dhe përdoren lirisht nga banka për të mbuluar rreziqet e paidentifikuara në veprimtarinë e saj dhe nuk pasqyrojnë uljen e vlerës së një aktivi të caktuar. Bankat, në rastet kur fondi rezervë i krijuar bie nën nivelin minimal të kërkuar, detyrohen ta përmbushin atë brenda një afati kohor prej 2 (dy) vitesh.

Transaksionet e këmbimeve valutore

Transaksionet e këmbimeve valutore përkthehen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Mjetet dhe detyrimet monetare në valutë të huaj përkthehen në monedhën funksionale me kursin zyrtar të këmbimit të Bankës së Shqipërisë "BSH") në datën e raportimit.

Fitimet dhe humbjet nga këmbimi valutor që rezultojnë nga shlyerja e transaksioneve dhe nga përkthimi i aktiveve dhe detyrimeve monetare në monedhën funksionale të çdo njësie ekonomike me kurset zyrtare të këmbimit të fundvitit të BSH-së, njihen në fitim ose humbje për vitin (si përkthim i këmbimit valutor fiton më pak humbje). Kovertimi me normat e fundvitit nuk zbatohet për zërat jomonetarë që maten me koston historike. Zërat jomonetarë të matur me vlerën e drejtë në monedhë të huaj, duke përfshirë investimet e kapitalit neto, kthehen duke përdorur kurset e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e drejtë. Efektet e ndryshimeve të kursit të këmbimit mbi zërat jomonetarë të matur me vlerën e drejtë në monedhë të huaj regjistrohen si pjesë e fitimit ose humbjes nga vlera e drejtë.

3. Vlerësime dhe gjykime të rëndësishme kontabël në zbatimin e politikave kontabël

Banka bën vlerësime dhe supozime që ndikojnë në shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar. Vlerësimet dhe gjykimet vlerësohen vazhdimisht dhe bazohen në përvojën e drejtimit dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë pritshmëritë e ngjarjeve të ardhshme që besohet të jenë të arsyeshme sipas rrethanave. Drejtimi gjithashtu bën disa gjykime, përveç atyre që përfshijnë vlerësime, në procesin e zbatimit të politikave kontabël. Gjykimet që kanë efektin më të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare dhe vlerësimet që mund të shkaktojnë një rregullim të rëndësishëm në vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve brenda vitit të ardhshëm financiar përfshijnë:

Matja e humbjes së pritshme të kredisë HPK. Matja e humbjes së pritshme të kredisë HPK-ve është një vlerësim i rëndësishëm që përfshin përcaktimin e metodologjisë, modeleve dhe hyrjeve të të dhënave. Detajet e metodologjisë së matjes HPK janë shpalosur në Shënimin shpjegues 5. Komponentët e mëposhtëm kanë një ndikim të madh në lejin e humbjes së kredisë: rritja e rrezikut, RNRK, probabiliteti i mospagimit ("PM"), ekspozimi në mosshlyerje ("ENM") dhe humbja në rast mospagimi ("HRM"), si dhe modelet të skenarëve makroekonomikë. Grupi rishikon dhe vërteton rregullisht modelet dhe të dhënat për modelet për të reduktuar çdo ndryshim midis vlerësimeve të humbjeve të pritshme të kredisë dhe përvojës aktuale të humbjes së kredisë.

3. Vlerësime dhe gjykime të rëndësishme kontabël në zbatimin e politikave kontabël (vazhdim) Matja e humbjes së pritshme të kredisë HPK (vazhdim)

Banka përdori informacion të përshtatshëm për matjen e HPK-së, kryesisht një rezultat i modelit të saj të parashikimit makroekonomik. Janë hetuar disa sasi makroekonomike në lidhje me potencialin e tyre si pjesë e modelit të PM. Seria kohore e faktorëve makroekonomikë është marrë nga Baza e të Dhënave të Perspektivës Ekonomike Botërore të FMN-së, veçanërisht për Shqipërinë. Në veçanti, për specifikimin e modeleve të PM-së merren parasysh të paktën këto sasi: Rritja e prodhimit të brendshëm bruto, ndryshimi në përqindje të inflacionit, norma e papunësisë.

Këto sasi pasqyrojnë drejtpërdrejt zhvillimin e ciklit të biznesit dhe për këtë arsye janë të dhëna të vlefshme potenciale për një model kuptimplotë të PM. Për vlerësimin e HRM-ve në kohë, përfshihen disa faktorë shtesë, pasi këtu duhet të modelohet jo vetëm rreziku i mospagimit, por edhe faktorë shtesë makroekonomikë ndikues.

Ekspozimi i kredisë për linjat e kredive të rinovueshme (p.sh. kartat e kreditit, paradhëniet bankare).

Për disa lehtësira kredie, ekspozimi i Bankës ndaj humbjeve të kredisë mund të shtrihet përtej periudhës maksimale kontraktuale të lehtësisë. Ky përjashtim zbatohet për disa lehtësira kreditore rrotulluese, të cilat përfshijnë si një komponent kredie ashtu edhe një angazhim të patërhequr dhe ku aftësia kontraktuale e Bankës për të kërkuar shlyerjen dhe për të anuluar komponentin e patërhequr në praktikë nuk e kufizon ekspozimin e saj ndaj humbjeve të kredisë.

Për lehtësira të tilla, Banka mat HPK-të gjatë periudhës që Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë dhe HPK-të nuk zbuten nga veprimet e menaxhimit të rrezikut të kredisë. Zbatimi i këtij përjashtimi kërkon gjykim. Drejtimi zbatoi gjykimin e tij në identifikimin e objekteve, private dhe biznesi, për të cilat zbatohet ky përjashtim. Banka e zbatoi këtë përjashtim për lehtësitë me karakteristikat e mëposhtme: (a) nuk ka afat të caktuar ose strukturë shlyerjeje, (b) aftësia kontraktuale për të anuluar kontratën nuk zbatohet në praktikë si rezultat i menaxhimit të përditshëm të ekspozimi i kredisë dhe kontrata mund të anulohen vetëm kur Banka merr dijeni për një rritje të rrezikut të kredisë në nivelin e një lehtësie individuale dhe (c) ekspozimet menaxhohen në baza kolektive. Më tej, Banka zbatoi gjykimin në përcaktimin e një periudhe për matjen e HPK, duke përfshirë pikën e fillimit dhe pikën përfundimtare të pritshme të ekspozimeve.

Banka mori parasysh informacionin historik dhe përvojën rreth: (a) periudhës gjatë së cilës Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë për lehtësira të ngjashme, duke përfshirë kur ka ndodhur modifikimi i fundit i rëndësishëm i lehtësisë dhe që për këtë arsye përcakton pikën fillestare për vlerësimin e RNRK, (b) kohëzgjatjen e vonësive të lidhura me të për të ndodhur në instrumente të ngjashme financiare pas një RNRK dhe (c) veprimet e menaxhimit të rrezikut të kredisë (p.sh. reduktimi ose heqja e kufijve të patërhequr), normat e parapagimit dhe faktorë të tjerë që nxisin maturimin e pritshëm. Në zbatimin e këtyre faktorëve, Banka i segmenton portofolet e lehtësirave rrotulluese në nëngrupe dhe zbaton faktorët që janë më të rëndësishëm bazuar në të dhënat historike dhe përvojën, si dhe në informacionin e largët.

Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë ("RNRK"). Për të përcaktuar nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë, Banka krahason rrezikun e një mospagimi që ndodh gjatë jetës së një instrumenti financiar në fund të datës së raportimit me rrezikun e mospagimit në datën e njohjes fillestare. Vlerësimi merr në konsideratë rritjen relative të rrezikut të kredisë në vend që të arrijë një nivel specifik të rrezikut të kredisë në fund të periudhës raportuese. Banka merr në konsideratë të gjithë informacionin e arsyeshëm dhe të përshtatshëm për të ardhmen e disponueshme pa kosto dhe përpjekje të panevojshme, që përfshin një sërë faktorësh, duke përfshirë aspektet e sjelljes të portofoleve të veçanta të klientëve. Banka identifikon treguesit e sjelljes të rritjes së rrezikut të kredisë përpara delikucencës dhe ka përfshirë informacionin e duhur në vlerësimin e rrezikut të kredisë, qoftë në një instrument individual ose në nivel portofoli. Referojuni shënimit shpjegues 5.

Vlerësimi i modelit të biznesit. Modeli i biznesit drejton klasifikimin e aktiveve financiare. Drejtimi zbatoi gjykimin në përcaktimin e nivelit të agregimit dhe portofolit të instrumenteve financiare gjatë kryerjes së vlerësimit të modelit të biznesit. Gjatë vlerësimit të transaksioneve të shitjeve, Banka merr parasysh shpeshësinë e tyre historike, kohën dhe vlerën, arsyet e shitjeve dhe pritshmëritë për aktivitetin e shitjeve në të ardhmen. Transaksionet e shitjeve që synojnë minimizimin e humbjeve të mundshme për shkak të përkeqësimit të kredisë konsiderohen në përputhje me modelin e biznesit të "mbajtjes për të mbledhur". Shitjet e tjera para maturimit, që nuk lidhen me aktivitetet e administrimit të rrezikut të kredisë, janë gjithashtu në përputhje me modelin e biznesit të "mbajtjes për të mbledhur", me kusht që ato të jenë të rralla ose të parëndësishme në vlerë, si individualisht ashtu edhe në total.

3. Vlerësime dhe gjykime të rëndësishme kontabël në zbatimin e politikave kontabël (vazhdim) Vlerësimi i modelit të biznesit(vazhdim)

Banka vlerëson rëndësinë e transaksioneve të shitjeve duke krahasuar vlerën e shitjeve me vlerën e portofolit që i nënshtrohet vlerësimit të modelit të biznesit gjatë jetëgjatësisë mesatare të portofolit. Gjithashtu, shitjet e aktiveve financiare të pritshme vetëm në skenarin e rastit të stresit, ose në përgjigje të një ngjarjeje të izoluar që është jashtë kontrollit të Bankës, nuk janë të përsëritura dhe nuk mund të ishin parashikuar nga Banka, konsiderohen si të rastësishme për objektivin e modelit të biznesit. dhe nuk ndikojnë në klasifikimin e aktiveve financiare përkatëse.

Modeli i biznesit "të mbajë për të mbledhur dhe shitur" do të thotë që aktivet mbahen për të mbledhur flukset monetare, por shitja është gjithashtu integrale për arritjen e objektivit të modelit të biznesit, si p.sh., menaxhimi i nevojave për likuiditet, arritja e një rendimenti të caktuar ose përputhja e kohëzgjatjes së aktiveve financiare deri në kohëzgjatjen e detyrimeve që financojnë ato aktive. Kategoria e mbetur përfshin ato portofol të aktiveve financiare, të cilat menaxhohen me objektivin e realizimit të flukseve monetare kryesisht nëpërmjet shitjes, si për shembull kur ekziston një model tregtimi. Mbledhja e flukseve monetare kontraktuale është shpesh e rastësishme për këtë model biznesi.

Vlerësimi nëse flukset monetare janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit ("SPPI"). Përcaktimi nëse flukset monetare të një aktivi financiar janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit, kërkohet gjykim. Elementi i vlerës në kohë të parasë mund të modifikohet, për shembull, nëse një normë interesi kontraktuale rivendoset periodikisht, por frekuenca e kësaj rivendosjeje nuk përputhet me afatin e normës bazë të interesit të instrumentit të borxhit, për shembull, një kredi paguan normën ndërbankare për tre muaj. por tarifa rivendoset çdo muaj. Efekti i vlerës kohore të modifikuar të parasë u vlerësua duke krahasuar flukset monetare të instrumentit përkatës kundrejt një instrumenti borxhi standard me flukset monetare SPPI, në çdo periudhë dhe në mënyrë kumulative gjatë jetës së instrumentit. Vlerësimi është bërë për të gjithë skenarët e arsyeshëm të mundshëm, duke përfshirë situatën e arsyeshme të mundshme të stresit financiar që mund të ndodhë në tregjet financiare.

Banka identifikoi dhe konsideroi kushtet kontraktuale që ndryshojnë kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale. Kriteri SPPI plotësohet nëse një kredi lejon shlyerjen e parakohshme dhe shuma e parapagimit përfaqëson në thelb principalin dhe interesin e përllogaritur, plus një kompensim të arsyeshëm shtesë për përfundimin e parakohshëm të kontratës. Kryegjëja e aktivitetit është vlera e drejtë në njohjen fillestare minus shlyerjet e mëvonshme të principalit, d.m.th. kështu neto nga interesi i përcaktuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Si përjashtim nga ky parim, standardi gjithashtu lejon instrumentet me karakteristika të parapagimit që plotësojnë kushtin e mëposhtëm për të përmbushur SPPI: (i) aktivi ka origjinën me një prim ose zbritje, (ii) shuma e parapagimit përfaqëson shumën nominale kontraktuale dhe interesin e përllogaritur dhe një kompensim të arsyeshëm shtesë për përfundimin e parakohshëm të kontratës, dhe (ii) vlera e drejtë e veçorisë së parapagimit është jomateriale në njohjen fillestare. Banka shqyrtoi shembuj në standard dhe arriti në përfundimin se veçoritë që lindin vetëm nga legjislacioni dhe që nuk janë pjesë e kontratës, domethënë, nëse legjislacioni ndryshonte, veçoritë nuk do të zbatoheshin më (siç është lirimi me kusht në legjislacionin në vende të caktuara), janë jo relevante për të vlerësuar nëse flukset monetare janë SPPI. Marrëveshjet e kredisë së Bankës lejojnë rregullimin e normave të interesit në përgjigje të disa ndryshimeve makroekonomike ose rregullatore. Drejtimi zbatoi gjykimin dhe vlerësoi se konkurrenca në sektorin bankar dhe aftësia praktike e huamarrësve për të rifinancuar kreditë do ta pengonte atë të rivendoste normat e interesit në një nivel mbi tregun dhe për rrjedhojë flukset monetare u vlerësuan si SPPI.

Modifikimi i mjeteve financiare. Kur aktivet financiare modifikohen kontraktualisht (p.sh. negociohen përsëri), Banka vlerëson nëse modifikimi është thelbësor dhe duhet të rezultojë në çregjistrimin e aktivitetit origjinal dhe njohjen e një aktivi të ri me vlerën e drejtë. Ky vlerësim bazohet kryesisht në faktorë cilësorë dhe kërkon gjykim të konsiderueshëm. Në veçanti, Banka zbaton gjykimin për të vendosur nëse kreditë e rinegociuara të zhvlerësuar duhet të çregjistrohen dhe nëse kreditë e reja të njohura duhet të konsiderohen si kredi e zhvlerësuar në njohjen fillestare. Vlerësimi i çregjistrimit varet nëse rreziqet dhe përfitimet, domethënë ndryshueshmëria e flukseve monetare të pritshme (dhe jo kontraktuale), ndryshojnë si rezultat i modifikimeve të tilla. Drejtimi përcaktoi se rreziqet dhe përfitimet nuk ndryshuan si rezultat i modifikimit të huave të tilla dhe për këtë arsye në të gjitha këto modifikime thelbësore, kreditë nuk u çregjistruan dhe as nuk u riklasifikuan jashtë nivelit të kreditimit të zhvlerësuar.

3. Vlerësime dhe gjykime të rëndësishme kontabël në zbatimin e politikave kontabël (vazhdim)

Kolaterali i riposeduar. Në përcaktimin e vlerës neto të realizueshme për kolateralin e riposeduar që përfshihet në inventarët brenda aktiveve të tjera, Banka përcakton matjen e vlerës së drejtë bazuar në raportet e vlerësuesve të jashtëm, të pavarur të pronës, që kanë kualifikime të duhura të njohura profesionale. Drejtimi ka rishikuar supozimet e vlerësuesve mbi modelet e skontuara të flukseve monetare të përdorura në vlerësim dhe konfirmon se faktorë të tillë si prona të ngjashme dhe/ose transaksione të ngjashme, norma e skontimit e aplikuar janë përcaktuar në mënyrë të përshtatshme bazuar në të dhënat dhe supozimet e përdorura dhe duke marrë parasysh tregun kushtet në fund të periudhës raportuese. Pavarësisht nga sa më sipër, drejtimi konsideron se vlerësimi i kolateralit të tij të riposeduar aktualisht i nënshtrohet një shkalle të rritur gjykimi dhe një probabiliteti në rritje që të ardhurat aktuale nga një shitje mund të ndryshojnë nga vlera kontabël, edhe pse rezultatet e fundit kanë treguar variacione të parëndësishme midis të ardhurave aktuale dhe vlerat bartëse.

4. Miratimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të reja dhe të rishikuara

4.1. Zbatimi fillestar i ndryshimeve të reja në standardet ekzistuese në fuqi për periudhën aktuale të raportimit

Ndryshimet e mëposhtme të reja në standardet ekzistuese të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) janë efektive për periudhën aktuale të raportimit, por miratimi i tyre nuk ka çuar në ndonjë ndryshim në politikat kontabël të Bankës:

- **Ndryshimet në SNRF 9 “Instrumentet Financiare”, SNK 39 “Instrumentet Financiare: Njohja dhe Matja”, SNRF 7 “Instrumentet Financiare: Shpjegimet”, SNRF 4 “Kontratat e Sigurimit” dhe SNRF 16 “Qiratë”** - Reforma e normës së interesit — Niveli 2 (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2021),
- **Ndryshimet në SNRF 16 “Qiratë”** - Koncesionet e Qirasë të lidhura me Covid-19 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 qershor 2020. Aplikimi më i hershëm lejohet),
- **Ndryshimet në SNRF 4 “Kontratat e Sigurimit”** – Zgjatja e Përgjashtimit të Përkohshëm nga Zbatimi i SNRF 9 (data e skadencës për përgjashtimin e përkohshëm nga SNRF 9 u zgjat në periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023).

Miratimi i këtyre ndryshimeve në standardet ekzistuese nuk ka çuar në ndonjë ndryshim material në pasqyrat financiare të Bankës.

4.2. Standardet e nxjerra por jo ende efektive dhe të pa miratuara herët

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardi i ri i mëposhtëm dhe ndryshimet në standardet ekzistuese ishin në nxjerrje, por jo ende në fuqi:

- **SNRF 17 “Kontratat e sigurimit”** duke përfshirë ndryshimet në SNRF 17 të publikuar më 25 qershor 2020 dhe ndryshimet në SNRF 17 “Zbatimi fillestar i SNRF 17 dhe SNRF 9” të publikuar më 9 dhjetor 2021 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 janar 20 ose pas saj).
- **Ndryshimet në SNRF 3 “Kombinimet e Biznesit”** - Referenca në Kuadrin Konceptual me ndryshime në SNRF 3 (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2022),
- **Ndryshimet në SNRF 10 “Pasqyrat Financiare të Konsoliduara” dhe SNK 28 “Investime në pjesëmarrje dhe sipërmarrje të përbashkëta”** - Shitja ose kontributi i aktiveve ndërmjet një investitori dhe bashkëpunëtorit të tij ose sipërmarrjes së përbashkët dhe ndryshime të mëtejshme (data e hyrjes në fuqi shtyhet për një kohë të pacaktuar deri sa metoda në projektin e kërkimit mbi kapitalin është përfunduar),
- **Ndryshimet në SNRF 16 “Qiratë”** - Koncesionet e Qirasë të Lidhura me Covid-19 përtej 30 Qershorit 2021 (efektive për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 Prill 2021. Aplikimi i mëhershëm lejohet, duke përfshirë në pasqyrat financiare të paautorizuara ende për publikim në datën e lëshimit të amendamentit.)
- **Ndryshimet në SNK 1 “Prezantimi i Pasqyrave Financiare”** - Klasifikimi i Detyrimeve si Aktual ose Jo Aktual (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023),
- **Ndryshimet në SNK 1 “Prezantimi i Pasqyrave Financiare”** - Shpalosja e Politikave Kontabël (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023),

4 Miratimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të reja dhe të rishikuara (vazhdim)

4.2 Standardet e nxjerra por jo ende efektive dhe të pa adoptuara herët (vazhdim)

- **Ndryshimet në SNK 8 “Politikat kontabël, ndryshimet në vlerësimet kontabël dhe gabimet”** - Përkufizimi i vlerësimeve kontabël (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023),
- **Ndryshimet në SNK 12 “Tatimet mbi të Ardhurat”** - Tatimi i shtyrë në lidhje me aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga një transaksion i vetëm (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023),
- **Ndryshimet në SNK 16 “Aktivet afatgjata materiale”** - Të ardhurat përpara përdorimit të synuar (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2022),
- **Ndryshimet në SNK 37 “Provizionet, pasivet e kushtëzuara dhe aktivet e kushtëzuara”** - Kontratat e rënda — Kostoja e përmbushjes së një kontrate (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 janar 2022 ose pas saj),
- **Ndryshimet në standarde të ndryshme për shkak të “Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2018 -2020)”** që rezultojnë nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 9, SNRF 16 dhe SNK 41) kryesisht me synimin për të hequr mospërputhjet dhe për të sqaruar formulimet (The Ndryshimet në SNRF 1, SNRF 9 dhe SNK 41 janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2022. Amendamenti i SNRF 16 ka të bëjë vetëm me një shembull ilustrues, kështu që nuk është shënuar një datë efektive),

Banka ka zgjedhur të mos miratojë këto standarde dhe rishikime në avancë të hyrjes në fuqi të tyre. Banka parashikon që miratimi i këtyre standardeve dhe rishikimeve nuk do të ketë ndikim material te pasqyrat financiare të Bankës në periudhën e fillimit të aplikimit.

5. Menaxhimi i riskut financiar

Aktivitetet e Bankës e ekspozojnë atë ndaj një sërë rreziqesh dhe këto aktivitete përfshijnë analizën, vlerësimin, pranimin dhe menaxhimin e një shkalle rreziku ose kombinimi të rreziqeve. Marrja e rrezikut është thelbësore për biznesin financiar dhe rreziqet operacionale janë një pasojë e pashmangshme e të qenit në biznes. Prandaj, synimi i Bankës është të arrijë një ekuilibër të përshtatshëm midis rrezikut dhe kthimit dhe të minimizojë efektet e mundshme negative në performancën financiare të Bankës.

Politikat e Bankës për administrimin e rrezikut janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar këto rreziqe, për të vendosur kufijtë dhe kontrollet e duhura të rrezikut dhe për të monitoruar rreziqet dhe respektimin e kufijve me anë të sistemeve të informacionit të besueshëm dhe të përditësuar. Banka rishikon rregullisht politikat dhe sistemet e saj të menaxhimit të rrezikut për të reflektuar ndryshimet në tregje, produkte dhe praktikatat më të mira në zhvillim.

Rreziku i kredisë

Banka e përcakton rrezikun e kredisë si rrezik që pala në një transaksion nuk mund të përmbushë detyrimet e saj kontraktuale, jo plotësisht ose jo në kohë. Risku i kredisë është rreziku më i rëndësishëm për biznesin e Bankës, prandaj, drejtimi menaxhon me kujdes ekspozimin e tij ndaj rrezikut të kredisë. Ekspozimet e kredisë lindin kryesisht në aktivitetet huadhënëse që çojnë në kredi dhe paradhënie, dhe aktivitete investuese që sjellin vendosje dhe letra me vlerë borxhi në portofolin e aktiveve të Bankës.

Ekziston edhe rrezik krediti në instrumentet financiare jashtë bilancit, si letrat e kreditit, garancitë dhe angazhimet për kredi. Menaxhimi dhe kontrolli i rrezikut të kredisë për kreditë dhe paradhëniet janë të centralizuara në Departamentin e Riskut të Kreditit, ndërsa rreziku ndërbankar për vendosjet dhe letrat me vlerë të borxhit është i përqendruar në Njësinë e Thesarit dhe Departamentin e Menaxhimit të Riskut.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Rreziku i kredisë (vazhdim)

Të gjitha departamentet përgjegjëse për menaxhimin dhe kontrollin e rrezikut të kredisë, i raportojnë Bordit Drejtues dhe Bordit të Drejtoreve, rregullisht.

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin maksimal ndaj rrezikut të kredisë:

	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	5,016,078	4,515,050
Hua dhe paradhëniet për bankat dhe institucionet e tjera financiare	3,347,754	3,056,956
Huatë dhe paradhëniet për klientët:		
Tregti - biznesi	10,277,223	10,765,721
Prodhim - biznesi	7,660,869	7,010,999
Bujqësi - biznesi	994,492	756,545
Transport - biznesi	494,474	448,768
Të tjera - biznesi	5,757,356	4,798,438
Strehim - privat	1,856,121	1,381,809
Investime - private	109,486	79,818
Të tjera – private	69,920	56,104
	27,219,941	25,298,202
	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Letrat me vlerë të investimit të matura në KA	1,700,596	1,293,444
Mjete të tjera financiare	210,251	369,857
Total	1,910,847	1,663,301
<i>Ekspozimet ndaj rrezikut të kredisë në lidhje me zërat jashtë bilancit janë si më poshtë:</i>		
Angazhimet për hua dhe detyrime të tjera të lidhura me kredinë	2,527,860	2,311,471
Garancitë financiare dhe Letër Kreditë	1,314,558	1,287,942
Total	3,842,418	3,599,413
<i>Jashtë bilancit</i>	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Angazhimet kreditore	2,527,860	2,311,471
Garancitë financiare	1,314,558	1,178,939
Letrat e kreditit	-	109,003
Provizionet e njohura si detyrime	(20,349)	(31,032)
Total	3,822,069	3,568,381

Rreziku i mospagimit të kredisë nga ekspozimet kreditore të klientëve

Diferencimi midis ekspozimeve të kredisë individualisht të rëndësishme dhe të parëndësishme çon në procese të dallueshme në huadhënie për lloje të ndryshme të ekspozimeve kreditore – procese që janë demonstruar në të kaluarën për të siguruar një menaxhim efektiv të rrezikut të mospagimit të kredisë. Proceset dallohen kryesisht përse i përket ndarjes së detyrave, e cila zbatohet plotësisht për të gjitha ekspozimet individualisht të rëndësishme kreditore. Pika fillestare e analizës është informacioni i mbledhur nga klienti, duke filluar nga pasqyrat financiare të audituara deri te vetëdeklarimet. Kriteret kryesore për vendimet e ekspozimit ndaj kredisë bazohen në situatën financiare të klientit; veçanërisht për ekspozimet individuale të parëndësishme të kredisë, të plotësuara nga rishikimi i fondeve likuide dhe vlerësimi i aftësisë kreditore të klientit. Së fundi, kërkesat për kolateral janë përgjithësisht më të larta për ekspozimet individualisht të rëndësishme kreditore. Si rregull i përgjithshëm, sa më e ulët të jetë shumta e ekspozimit të kredisë, aq më i fortë është dokumentacioni i ofruar nga klienti, aq më i shkurtër është afati i ekspozimit ndaj kredisë, aq më e gjatë është historia e klientit me bankën dhe sa më i lartë të jetë historiku i klientit me Grupin, aq më të ulëta do të jenë kërkesat për kolateral. Procesi i vendimmarrjes siguron që të gjitha vendimet e kredisë për ekspozimet individualisht të rëndësishme të merren nga një komitet kredie. Si parim i përgjithshëm, Banka e konsideron shumë të rëndësishme të sigurohet që biznesi ynë i huadhënies të kryhet në bazë të udhëzimeve organizative që parashikojnë rregulla të përshtatshme që rregullojnë strukturat organizative dhe procedurat e funksionimit; përshkrimet e punës që përcaktojnë detyrat përkatëse; një ndarje e qartë e autoritetit vendimmarrës; dhe një përcaktim të qartë të përgjegjësisë.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Rreziku i kredisë (vazhdim)

Ekspozimet e kredisë në vonesë përkufizohen si ekspozime kreditore për të cilat interesi kontraktual dhe/ose pagesat e principalit janë të vonuara. Cilësia relativisht e lartë e portofolit të kredisë reflekton zbatimin e parimeve të mësipërme të kreditimit, rezultatet e ndjekjes së treguesve të paralajmërimit të hershëm dhe monitorimin e duhur, veçanërisht të ekspozimeve tona individuale të rëndësishme të kredisë. Ky është një element thelbësor i strategjisë sonë për menaxhimin e detyrimeve të prapambetura në mjedisin aktual të vështirë ekonomik që po prek klientët tanë.

Banka ndjek me rigorozitet mospagimet e ekspozimeve tona kreditore, gjë që zakonisht lejon identifikimin e shpejtë të çdo potenciali të shtuar për mospagesë ndaj një ekspozimi kredie. Banka zbaton rregulla strikte në lidhje me ekspozimet e kredisë për të cilat nuk ka perspektivë reale që ekspozimi i kredisë do të shlyhet dhe ku zakonisht realizimi i kolateralit ose ka përfunduar ose rezultati i procesit të realizimit është i pasigurt. Përpjekjet për rikuperimin dhe arkëtimin e Bankës kryhen nga punonjës të specializuar, zakonisht me përvojë kreditimi ose ligjor. Efektiviteti i këtij administrimi të rreptë të rrezikut të kredisë reflektohet në normën krahasuese të ulët të detyrimeve të prapambetura që shfaq portofoli ynë i kredisë.

Cilësia e portofolit të kredisë monitorohet në mënyrë të vazhdueshme. Banka përdor tregues të brendshëm të paralajmërimit të hershëm për të identifikuar çdo rritje të mundshme të rrezikut të kredisë. Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë zbulohet zakonisht gjatë analizës/monitorimit financiar të klientit ose duke zbuluar ndonjë ngjarje ad-hoc që tregon rritje të rrezikut. Të dyja shkaktojnë një përditësim të Klasifikimit të Riskut të klientit. Nga ana tjetër, informacioni i vonesës merret parasysh pasi nivelet përfshijnë të gjitha ekspozimet që i kalojnë 30 ditë vonesë.

Kjo qasje nënkupton analizën gjithëpërfshirëse të burimeve të ndryshme të informacionit, duke përfshirë analizën gjithëpërfshirëse të pozicionit financiar të huamarrësve, informacionin e vonuar, të dhënat mbi ngjarjet e ristrukturimit dhe perspektivat e ardhshme makroekonomike.

Matja e humbjes së pritshme të kredisë (HPK). HPK është një shumë e paanshme dhe e ponderuar sipas probabilitetit e llogaritur si diferencë midis flukseve monetare që i detyrohen bankës në përputhje me kushtet kontraktuale të një instrumenti financiar dhe flukseve monetare që banka pret të marrë. HPK bazohet në informacionin e arsyeshëm dhe të mbështetur që është i disponueshëm pa kosto ose përpjekje të panevojshme në datën e raportimit në lidhje me ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike. HPK llogaritet duke përdorur parametrat e mëposhtëm: ekspozimi në mosshlyerje (ENM), probabiliteti i mospagimit (PM) dhe humbja në rast mospagimi (HRM) dhe zbritet në një vlerë aktuale. Modeli kërkon njohjen e humbjeve të pritshme të kredisë në kohën e duhur për të siguruar që shuma e humbjeve të pritshme të kredisë e njohur në çdo datë raportimi pasqyron ndryshimet në rrezikun e kredisë të instrumenteve financiare. Si i tillë, modeli është largpamës dhe zëvendëson modelin e humbjeve të shkaktuara për njohjen e humbjeve të kredisë, duke njohur humbjet e kredisë jo domosdoshmërisht të shkaktuara nga një ngjarje e mundshme humbje. Në mënyrë të veçantë, modeli trajton kërkesat e SNRF 9 për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë bazuar në informacionin e arsyeshëm dhe të mbështetur që është i disponueshëm pa kosto ose përpjekje të panevojshme, duke përfshirë informacionin historik, aktual dhe të parashikuar. Ky model përshkruan tre nivele të përmendura më poshtë bazuar në zhvillimin e rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare.

Niveli 1 përfshin ekspozimet për të cilat rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare ose që kanë rrezik të ulët kredie në datën e raportimit. Për këto ekspozime, humbjet e pritshme të kredisë njëvjeçare njihen në fitim ose humbje dhe krijohet një provizion për humbje. Humbjet e pritshme njëvjeçare i referohen humbjeve të pritshme të kredisë që rezultojnë nga ngjarjet e mospagimit të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Niveli 2 përfshin ekspozimet për të cilat rreziku i kredisë është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, por për të cilat nuk ka indikacione objektive për zhvlerësim. Legjislacioni i humbjes përcaktohet në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë maturimit të mbetur.

Niveli 3 përfshin ekspozimet që kanë evidencë objektive të zhvlerësimit në datën e raportimit. Për këto aktive, njihen humbjet e pritshme gjatë gjithë jetës. Niveli 3 përfshin gjithashtu aktivet financiare të cilat tashmë janë zhvlerësuar në njohjen fillestare në bilanc (POCI). Pavarësisht nga ndryshimet e ardhshme në rrezikun e kredisë, aktivet POCI mbeten në Nivelin 3 deri në çregjistrimin e tyre.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Matja e humbjes së pritshme të kredisë (HPK) (vazhdim)

ENM është një vlerësim i ekspozimit në një datë të mosshlyerjes së ardhshme, duke marrë parasysh ndryshimet e pritshme në ekspozim pas periudhës së raportimit, duke përfshirë shlyerjet e principalit dhe interesit, dhe tërheqjet e pritshme për objektet e zotuar. ENM për angazhimet e lidhura me kredinë është vlerësuar duke përdorur Faktorin e Konvertimit të Kredisë ("FKK"). FKK është një koeficient që tregon probabilitetin e konvertimit të shumave të kryera në një ekspozim në bilanc brenda një periudhe të caktuar. Drejtimi i Shoqërisë vlerëson se FKK-të 12-mujore dhe të jetës janë materialisht të njëjta. PM një vlerësim i mundësisë së mosshlyerjes për të ndodhur gjatë një periudhe të caktuar kohore. HRM është një vlerësim i humbjes që lind nga mospagimi. Ai bazohet në diferencën midis flukseve monetare kontraktuale të detyrimeve dhe atyre që huadhënësi do të priste të merrte, duke përfshirë nga çdo kolateral. Zakonisht shprehet si përqindje e ENM. Humbjet e pritshme skontojnë në vlerën aktuale në fund të periudhës raportuese. Norma e skontimit përfaqëson normën efektive të interesit ("NEI") për instrumentin financiar ose një përafrim të saj.

Humbjet e pritshme të kredisë janë modeluar gjatë periudhës së jetës së instrumentit. Periudha e jetëgjatësisë është e barabartë me periudhën e mbetur kontraktuale deri në maturim të instrumenteve të borxhit, e rregulluar për parapagimet e pritshme, nëse ka. Për angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare, është periudha kontraktuale gjatë së cilës një njësi ekonomike ka një detyrim kontraktual aktual për të dhënë kredi. Modelet e menaxhimit *HPK gjatë gjithë jetëgjatësisë*, domethënë humbjet që rezultojnë nga të gjitha ngjarjet e mundshme të mospagesës gjatë periudhës së mbetur të jetëgjatësisë së instrumentit financiar. HPK 12-mujore, përfaqëson një pjesë të HPK-ve të përjetshme që rezultojnë nga ngjarjet e mospagimit të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas periudhës së raportimit, ose periudhës së mbetur të jetëgjatësisë së instrumentit financiar nëse është më pak se një vit. HPK-të që vlerësohen nga drejtimi për qëllimet e këtyre pasqyrave financiare janë vlerësime në kohë, në vend të vlerësimeve gjatë ciklit që përdoren zakonisht për qëllime rregullatore. Vlerësimet marrin në konsideratë informacionin e ardhshëm, domethënë, HPK-të pasqyrojnë zhvillimin e ponderuar të probabilitetit të variablave kryesorë makroekonomikë që kanë një ndikim në rrezikun e kredisë. Vlerësimi nëse ka pasur apo jo një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë ("RNRK") që nga njohja fillestare kryhet në baza individuale. Kriteret e përdorura për të identifikuar një RNRK monitorohen dhe rishikohen periodikisht për përshtatshmërinë nga Departamenti i Rrezikut të Kreditit të Grupit. Hipoteza, duke qenë se ka pasur rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare, kur aktivet financiare janë më shumë se 30 ditë në vonesë, nuk është hedhur poshtë.

Banka konsideron se një instrument financiar ka përjetuar një RNRK kur janë përmbushur një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose të burimeve të dyta.

Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë ka ndodhur kur u zbulua të paktën një nga ngjarjet e mëposhtme:

- Klienti është në vonesë më shumë se 30 ditë (duke përfshirë PAR 30 gjatë muajit) por më pak se 90 ditë
- Përkeqësim i ndjeshëm i situatës financiare të klientit që rezulton në një ulje të klasifikimit të rrezikut në 6 ose 7
- Ngjarjet standarde ose të ristrukturimit të orës
- Ristrukturime të shumta

Pasi të identifikohet RNRK, duhet të përcaktohet humbja e pritshme e kredisë gjatë gjithë jetës.

Sistemi i klasifikimit të rrezikut bazohet në përvojën shumëvjeçare në punën me klientë të vegjël dhe të mesëm dhe njohuri të gjera për arsyet e mospagesës. Sistemi i klasifikimit të riskut përbëhet nga karakteristikat cilësore dhe sasiore të çdo klienti, të cilat ponderohen sipas rëndësisë dhe ndikimit të tyre në veprimtarinë e biznesit, si rrjedhim edhe ecurinë e ekspozimit të kredisë. Si rezultat, një pikë përfundimtare llogaritet për çdo klient që varion nga 1 në 8, ku 6 dhe 7 konsiderohen si ngjarje RNRK dhe 8 nënkupton shkallën më të lartë të rrezikut.

Banka e përkufizon rrezikun e mospagimit të kredisë nga ekspozimet kreditore të klientëve si rrezikun e humbjeve për shkak të një mospërmbushjeje të mundshme të detyrimeve kontraktuale të pagesës që lidhen me një ekspozim kredie të klientit. Menaxhimi i rrezikut të mospagimit të kredisë nga ekspozimet kreditore të klientëve bazohet në një zbatim të plotë të parimeve të kreditimit të bankës:

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

- analizë intensive e kapacitetit të borxhit të klientëve të Bankës
- dokumentacion i kujdesshëm i vlerësimeve të rrezikut të kredisë, duke siguruar që analiza e kryer të jetë e kuptueshme nga palë të treta me njohuri
- shmangia rigoroze e detyrimit të tepërt të klientëve tanë
- ndërtimi i një marrëdhënieje personale dhe afatgjatë me klientin dhe mbajtja e kontakteve të rregullta
- monitorim nga afër i shlyerjeve të kredive dhe treguesve të paralajmërimit të hershëm
- praktikimi i menaxhimit të ngushtë të detyrimeve të prapambetura duke ushtruar mbledhje të rreptë të kolateralit në rast mospagimi
- duke investuar në staf të trajnuar mirë dhe shumë të motivuar
- duke zbatuar procese të dizajnuara me kujdes dhe të mirë-dokumentuara
- zbatimi rigoroz i "parimit të kontrollit të dyfishtë".

Banka e përafroi plotësisht përkufizimin e mospagimit me përkufizimin e aktiveve të zhvlerësuar nga kredia. Përkufizimi i paracaktuar i lartpërmendur zbatohet për të gjitha llojet e aktiveve financiare të Bankës.

Një instrument konsiderohet se nuk është më në mospagim (pra është rregulluar) kur nuk plotëson më asnjë nga kriteret e paracaktuara për një periudhë të njëpasnjëshme prej të paktën tre muajsh. Krahas plotësisht të kriterëve, banka kryen një monitorim të plotë financiar të ekspozimeve të dështuara më parë përpara se t'i riklasifikojë ato si të pashlyera. Niveli i HPK që njihet në këto pasqyra financiare varet nëse rreziku i kredisë i huamarrësit është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. Ky është një model me tre nivele për matjen HPK. Një instrument financiar që nuk është i zhvlerësuar nga kredia në njohjen fillestare dhe rreziku i tij i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare ka një lejim të humbjes së kredisë bazuar në HPK-të 12-mujore (Niveli 1).

Nëse identifikohet një RNRK që nga njohja fillestare, instrumenti financiar zhvendoset në Nivelin 2, por ende nuk konsiderohet të jetë i zhvlerësuar nga kredia dhe kompensimi i humbjes bazohet në HPK-të gjatë gjithë jetës. Nëse një instrument financiar është i zhvlerësuar nga kredia, instrumenti financiar zhvendoset në Nivelin 3 dhe lejimi i humbjeve bazohet në HPK-të gjatë gjithë jetës. Pasoja e një aktivi në Nivelin 3 është se njësia ekonomike pushon së njohuri të ardhurat nga interesi bazuar në vlerën kontabël bruto dhe zbaton normën e interesit efektiv të aktivitetit në vlerën kontabël, neto nga HPK, kur llogarit të ardhurat nga interesi.

Nëse ka prova që kriteret RNRK nuk plotësohen më, instrumenti transferohet përsëri në Nivelin 1. Nëse një ekspozim është transferuar në Nivelin 2 bazuar në një tregues cilësor, banka monitoron nëse ai tregues vazhdon të ekzistojë apo ka ndryshuar. Banka diskuton në baza mujore, nëpërmjet komitetit të treguesve të cilësisë së aktiveve, të gjitha rastet e identifikuara me RNRK dhe në bazë të komenteve të monitorimit dhe ekzistencës së treguesve vendos klasifikimin e duhur të ekspozimeve.

HPK për aktivet financiare POCI matet gjithmonë në bazë të jetës. Prandaj, Banka njeh vetëm ndryshimet kumulative në humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës.

Në përgjithësi, HPK është shuma e shumëzimeve të parametrave të mëposhtëm të rrezikut të kredisë: ENM, PM dhe HRM, që përcaktohen siç shpjegohet më sipër, dhe skontohe në vlerën aktuale duke përdorur normën efektive të interesit të instrumentit. HPK përcaktohet duke parashikuar parametrat e rrezikut të kredisë (ENM, PM dhe HRM) për çdo vit të ardhshëm gjatë periudhës së jetës për çdo ekspozim individual ose segment kolektiv. Këta tre komponentë shumëzohen së bashku dhe rregullohen për gjasat e mbijetesës (d.m.th. ekspozimi është shlyer ose ka dështuar në një muaj më parë). Kjo në mënyrë efektive llogarit një HPK për çdo periudhë të ardhshme, që më pas zbritet në datën e raportimit dhe përmbledhet. Norma e skontimit e përdorur në llogaritjen e HPK është norma fillestare efektive e interesit ose një përafrim i saj.

Llogaritja e humbjes së pritshme të kredisë:

Parametrat e mëposhtëm përdoren në llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë.

Ekspozimi në mosshlyerje (ENM)

ENM është shuma e pritshme e ekspozimit në kohën e mosshlyerjes; ai rrjedh nga të arkëtueshmet aktualisht të papaguara nga klienti duke u përshtatur për ndryshimet e ardhshme sipas kushteve kontraktuale të zbatueshme. Kështu, ENM përbëhet nga ekspozimet e pritshme (duke përfshirë rrezikun e kredisë nga biznesi jashtë bilancit) në kohën e mosshlyerjes.

Për ekspozimet me plane të rregullta shlyerjeje, ENM e modeluar është përshtatur për mundësinë e pritshme të shlyerjes së hershme bazuar në vëzhgimet historike dhe në skenarë për zhvillimin e mjedisit ekonomik dhe parashikimet e ardhshme të lidhura me to. Për ekspozimet e mundshme që mund të lindin në të ardhmen nga përdorimi i angazhimeve ekzistuese të kredisë, të tilla si linjat e kredisë ose lehtësitë e mbitërheqjes, faktorët e konvertimit vlerësohen bazuar në analizën empirike të të dhënave historike; për garancitë e pagesave dhe letrat kreditore, caktohet një faktor konvertimi përkatësisht 100% ose 50%, në bazë të gjykitimit profesional.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Probabiliteti i Mosshlyerjes (PM)

Probabiliteti i mosshlyerjes të një kredie brenda një periudhe të caktuar kohore rrjedh nga ngjarjet historike të mospagimit. Këto të dhëna historike të mospagimit përfshijnë kohën, llojin dhe shumën e mosshlyerjes, si dhe informacione rreth karakteristikave të klientit nga sistemi ynë i brendshëm i klasifikimit të rrezikut. Parametrat janë specifikë të vendit dhe diferencojnë nivelet e rrezikut të ekspozimeve sipas segmenteve të klientëve të përcaktuar në nivel banke. Banka përdor modele statistikore për të analizuar të dhënat e mbledhura dhe për të bërë parashikime për PM-në e pritshme bazuar në skenarë për zhvillimin e mjedisit ekonomik. Hapi i fundit në proces do të ishte llogaritja e PM-ve gjatë gjithë jetës në nivelin e ekspozimit.

Humbja në rast mospagimi (HRM)

HRM-ja e pritshme bazohet në të dhënat historike rreth rikuperimeve të marra nga klientët me vonesë. HRM-të llogariten si flukse monetare të skontuara, duke marrë parasysh koston e rikuperimit dhe madhësinë e ekspozimit të kredisë. HRM-të e vlerësuara janë modeluar si parashikime largpamëse që marrin parasysh skenarët e supozuar për zhvillimin e mjedisit ekonomik.

Të dhënat hyrëse për vlerësimin e parametrave të rrezikut të kredisë bazohen në historitë e të dhënave shumëvjeçare për huamarrësit tanë. Ndikimi i karakteristikave specifike të rrezikut për klientët dhe faktorëve makroekonomikë në parametrat e përzgjedhur përcaktohet përmes analizës së regresionit. Faktorët makroekonomikë përkatës (rritja e PBB-së, norma e inflacionit dhe shkalla e papunësisë) zgjidhen në bazë të rëndësisë së tyre statistikore dhe rëndësisë ekonomike. Për të përcaktuar parametrat HPK, një vlerë mesatare e ponderuar me probabilitet llogaritet bazuar në skenarë të ndryshëm për faktorët makroekonomikë.

Banka rishikon rregullisht metodologjinë dhe supozimet e saj për të reduktuar çdo ndryshim midis vlerësimeve dhe humbjes aktuale të kredisë. Një test i tillë i shpërndahet kryet në paktën një herë në vit.

Rezultatet e ri-testimit të metodologjisë së matjes HPK i komunikohen drejtimin të Bankës dhe hapat e mëtejshëm për akordimin e modeleve dhe supozimeve përcaktohen pas diskutimeve ndërmjet personave të autorizuar.

Rreziku i tregut

Rreziqet e tregut përfshijnë rrezikun e humbjeve të mundshme nga zhvendosjet në çmimet e tregut, të tilla si kursi i këmbimit ose parametra të tjerë që ndikojnë në çmimet. Banka menaxhon rreziqet e tregut në mënyrë të tillë që ndikimi i tyre të jetë sa më i kufizuar nga një perspektivë e përgjithshme e rrezikut. Objektivi i menaxhimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke maksimizuar kthimin e rrezikut.

Rreziku i këmbimit valutor

Rreziku i kursit të këmbimit specifikon rrezikun e efekteve negative në rezultatet financiare të një institucioni të shkaktuar nga ndryshimet në kurset e këmbimit, të cilat janë: 1. Rreziku valutor i pasqyrës së të ardhurave të Bankës; 2. rreziku valutor i mjaftueshmërisë së kapitalit; 3. Rreziku i investimit në valutë të huaj (i pazbatueshëm për Bankën).

Në parim, Banka nuk angazhohet në tregtim të pronarit dhe nuk hyn në pozicione spekulative në tregjet valutore me qëllim të gjenerimit të të ardhurave të mundshme shtesë. Prandaj, Banka është një institucion krediti jotregtar. Banka synon të mbyllë pozicionet valutore dhe siguron që një pozicion i hapur valutor të mbetet brenda kufijve konservatorë gjatë gjithë kohës.

Politika e Menaxhimit të Rrezikut të Valutave të Huaja dhe Rregullorja e Bankës Qendrore për Menaxhimin e Riskut të Pozicionit Valutor të Hapur, kufizojnë rrezikun e valutës duke vendosur kufij dhe raportuar nxitës për pozicionet e hapura valutore në lidhje me kapitalin rregullator. Ndryshimet në kufijtë dhe shkaktarët e raportimit në politikë mund të bëhen vetëm nga PC Group ALCO ose nga Komiteti i Menaxhimit të Riskut të Grupit. Pajtueshmëria me kufijtë e miratuar të OCP rishikohet dhe monitorohet rregullisht nga Departamenti i Menaxhimit të Riskut. Kurset zyrtare të këmbimit për monedhat kryesore të përdorura në përkthimin e zërave të bilancit të shprehur në valuta të huaja ishin si më poshtë (në lekë):

	2021	2020
USD	106.54	100.84
EUR	120.76	123.70
GBP	143.95	137.93
CHF	116.82	114.46
CNY	16.81	15.42

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Rreziku i valutës së huaj (vazhdim)

Tabelat e mëposhtme përmbledhin aktivet dhe detyrimet e Bankës në monedhë të huaj në datat 31 dhjetor 2021 dhe 2020, të përkthyer në 000 lekë.

31 dhjetor 2021	LEK	EUR	USD	Të tjera	Total
Aktivët					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	1,944,230	2,762,552	309,296	-	5,016,078
Hua dhe paradhënie në banka	-	2,935,196	403,855	8,703	3,347,754
Letrat me vlerë të matura me kosto të amortizuar (KA)	1,700,596	-	-	-	1,700,596
Hua dhe paradhënie për klientët	12,636,191	13,970,318	613,432	-	27,219,941
Aktive të tjera financiare	88,039	104,041	18,171	-	210,251
Totali i aktiveve financiare	16,369,056	19,772,107	1,344,754	8,703	37,494,622
Pozicioni valutor i hapur (aktivet)	-	253,596	8,442	-	262,038
Detyrimet					
Detyrimet ndaj bankave	275,391	3,029,845	-	-	3,305,236
Detyrimet ndaj klientëve	12,556,419	12,512,153	1,351,361	8,321	26,428,254
Fonde të tjera të huazuara	400,007	3,690,058	-	-	4,090,065
Detyrime të tjera financiare	72,425	104,875	5,668	22	182,990
Borxhi i varur	-	857,898	-	-	857,898
Totali i Detyrimeve Financiare	13,304,242	20,194,829	1,357,029	8,343	34,864,443
Pozicioni valutor i hapur (Detyrimet)	253,710	8,453	-	-	262,163
Pozicioni valutor në bilanc, neto	2,811,104	(177,579)	(3,833)	360	2,630,054
Angazhimet dhe garancitë jashtë bilancit	1,522,508	2,171,790	148,120	-	3,842,418
Angazhimet e kredisë	812,450	1,641,514	73,896	-	2,527,860
Jashtë bilancit - letër kreditë	-	-	-	-	-
Jashtë bilancit - garanci bankare	710,058	530,276	74,224	-	1,314,558
Totali i angazhimeve të kredisë	1,522,508	2,171,790	148,120	-	3,842,418
31 dhjetor 2020	LEK	EUR	USD	Të tjera	Total
Aktivët					
Mjete monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	1,775,406	2,573,932	165,712	-	4,515,050
Hua dhe paradhënie në banka	299,984	2,090,898	662,431	3,643	3,056,956
Letrat me vlerë të investimit të matura në VDATGJ	1,293,444	-	-	-	1,293,444
Hua dhe paradhënie për klientët	11,697,107	12,971,834	629,261	-	25,298,202
Aktive të tjera financiare	117,558	223,411	28,888	-	369,857
Totali i aktiveve financiare	15,183,499	17,860,075	1,486,292	3,643	34,533,509
Pozicioni valutor i hapur (aktivet)	-	18,555	5,564	-	24,119
Detyrimet					
Detyrimet ndaj bankave	100,141	3,975,399	-	-	4,075,540
Detyrimet ndaj klientëve	12,174,542	10,245,387	1,500,287	1,827	23,922,043
Fonde të tjera të huazuara	200,006	2,911,640	-	-	3,111,646
Detyrime të tjera financiare	101,403	85,927	4,580	6	191,916
Borxhi i varur	-	878,950	-	-	878,950
Totali i Detyrimeve Financiare	12,576,092	18,097,303	1,504,867	1,833	32,180,095
Pozicioni valutor i hapur (Detyrimet)	18,578	5,567	-	-	24,145
Pozicioni valutor në bilanc, neto	2,588,829	(224,240)	(13,011)	1,810	2,353,388
Angazhimet dhe garancitë jashtë bilancit	1,515,485	1,931,465	152,463	-	3,599,413
Angazhimet e kredisë	1,118,333	1,106,798	86,340	-	2,311,471
Jashtë bilancit - letër kreditë	-	109,003	-	-	109,003
Jashtë bilancit - garanci bankare	397,152	715,664	66,123	-	1,178,939
Totali i angazhimeve tëkredisë	1,515,485	1,931,465	152,463	-	3,599,413

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Rreziku i valutës së huaj (vazhdim)

Analiza e ndjeshmërisë së Bankës merr në konsideratë lëvizjet historike 10-vjeçare të kursit të këmbimit të lekut kundrejt valutave të huaja, euro dhe usd. Në vijim të goditjeve historike të llogaritura dhe ndikimit financiar përkatës bazuar në pozicionet e hapura valutore të Bankës, ndjeshmëria ndaj rrezikut të kursit të këmbimit matet dhe raportohet te personeli kryesor drejtues dhe përfshihet në llogaritjet e ICAAP. Kjo analizë bazohet në metoda statistikore dhe paraqet vlerësimin e drejtimit për efektet nga ndryshimet e arsyeshme të mundshme në kurset e këmbimit.

Llogaritja e kapitalit ekonomik të nevojshëm për të mbuluar rrezikun valutor tregon ndikimin që do të kishte në bankë një goditje historike ekstreme e kursit të këmbimit, duke pasur parasysh ekspozimin e saj aktual ndaj rrezikut valutor. Llogaritja e një ndikimi të tillë bazuar në të dhënat e 31 dhjetorit 2021 dhe 31 dhjetorit 2020 (sipas një skenari standard) është paraqitur më poshtë:

Monedha	Goditje historike 2021	Goditjet historike të 2020	Efekti në fitim ose humbje	
			31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
EUR	+1.93%	+0.29%	(1,687)	(274)
USD	+4.68%	+28.40%	(246)	(4,172)
Total			(1,933)	(4,446)

Goditja e kursit të këmbimit përcaktohet si më poshtë:

- Për një periudhë dhjetëvjeçare, renditen kurset ditore të këmbimit për çdo palë monedhe. Çiftet e monedhës janë monedha funksionale e bankës (Lek) kundrejt secilës prej valutave të huaja të OCP-ve të bankës. Ndryshimi nga viti në vit (d.m.th. periudha e mbajtjes = një vit) identifikohet si lëvizja, e shprehur në përqindje, e kursit të këmbimit të secilës prej valutave të huaja.
- Ndikimi i fitimit ose humbjes për secilin prej OCP-ve të bankës llogaritet për çdo ndryshim të njëkohshëm nga viti në vit (duke shumëzuar për çdo monedhë OCP me çdo ndryshim të kursit të këmbimit nga viti në vit).
- Janë marrë lëvizjet e njëkohshme historike të kursit të këmbimit të të gjitha monedhave që çojnë në ndikimin e humbjes së përgjithshme të përqindjes së parë.

Kapitali ekonomik i nevojshëm për të mbuluar rrezikun valutor fitohet duke shumëzuar çdo OCP me goditjen përkatëse të kursit të këmbimit dhe këto rezultate mbledhen, pra bëhet shuma e impaktit pozitiv me atë negativ.

Rreziku i normës së interesit

Rreziku i normës së interesit specifikon rrezikun që lëvizjet në normat e interesit të tregut do të ndikojnë negativisht në vlerën ekonomike të Bankës dhe në fitimet e saj nga interesi dhe përfundimisht në kapital. Ndryshimet në normat e interesit të tregut mund të ndikojnë drejtpërdrejt në Bankën, për pozicionet e bilancit të indeksuara me normat e referencës së tregut (p.sh. kreditë e klientëve me norma interesi të ndryshueshme, të indeksuara në 12 milion TRIBOR, 12 milion norma të bonove të thesarit, 12 milion EURIBOR dhe 12 milion LIBOR, ose Fondet e huazuara në euro të indeksuara në 6 milion dhe 12 milion EURIBOR). Gjithashtu, pozicione të tjera mund të ndikohen në përputhje me rrethanat, për shkak të një vendimi për çmimin, në mënyrë që të pasqyrojnë ndryshimet e tregut.

Banka nuk synon të fitojë fitime nëpërmjet spekulimeve në tregun e normave të interesit. Përkundrazi, ai kërkon të sigurojë që struktura e tij e normave të interesit të jetë mjaftueshëm e balancuar përgjatë të gjitha maturimeve, duke qëndruar brenda kufijve të përcaktuar në Politikën e Menaxhimit të Rrezikut të Normës së Interesit dhe Udhëzimin e Bankës Qendrore për Menaxhimin e Riskut të Normës së Interesit. Banka e arrin këtë duke përputhur profilet e çmimeve të reja ndërmjet aktiveve dhe detyrimeve.

Banka monitoron ndryshimet e normave të interesit në dy dimensione:

1) Perspektiva ekonomike – rreziku i ndryshimit të normës së interesit që rezulton në një humbje në vlerën aktuale të të gjitha pozicioneve të ndjeshme ndaj normave të interesit. Rreziku i vlerës ekonomike matet me ndikimin e vlerës ekonomike, i cili përfaqëson ndryshimin në vlerën aktuale të flukseve monetare të ardhshme të Bankës që do të rezultonte në rastin e një goditjeje të normës së interesit.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Norma e rrezikut të interesit (vazhdim)

Rreziku i vlerës ekonomike ka një perspektivë më afatgjatë dhe për këtë arsye identifikon rrezikun që rrjedh nga mospërputhjet afatgjatë të çmimeve të reja. Madhësia e ndikimit të vlerës ekonomike varet nga struktura e çmimeve të reja dhe karakteristikat e aktiveve dhe detyrimeve të ndjeshme ndaj interesit, si dhe nga ndryshimi i supozuar i normës së interesit.

2) Perspektiva e fitimit – rreziku i ndryshimit të normës së interesit që rezulton në një humbje në llogarinë e fitimit dhe humbjes në bilanc brenda një afati kohor të përcaktuar. Rreziku i fitimeve nga interesi merr në konsideratë se si ndryshimet në normën e interesit mund të ndikojnë në përfitueshmërinë e Bankës, në një horizont kohor të përcaktuar, duke pasur parasysh strukturën e saj aktuale të çmimeve të reja. Rreziku i fitimeve nga interesi ka një perspektivë afatshkurtër (deri në një vit) dhe identifikon rrezikun që rrjedh nga mospërputhjet më të shkurtra të çmimeve të reja. Ai matet me ndikimin e fitimeve nga interesi, i cili shfaq ndryshimin e të ardhurave neto nga interesi gjatë horizontit kohor njëvjeçar, duke faktorizuar edhe efektin e ndryshimit të vlerës së drejtë të instrumenteve financiare.

Të dyja analizat kryhen duke përdorur një goditje të menjëhershme (zhvendosje paralele e kurbës së rendimentit) mjaft të lartë për të mbuluar skenarë të ndryshëm të zhvendosjeve të kurbës së rendimentit, e cila bëhet për të gjitha monedhat përkatëse të rrezikut të normës së interesit. Vetëm duke vlerësuar njëkohësisht të dyja këndvështrimet (d.m.th. afatgjatë dhe afatshkurtër), është e mundur të përcaktohet shtrirja e plotë e ekspozimit ndaj rrezikut të normës së interesit. Për më tepër, përveç normave të interesit në EUR ose USD të përdorura shpesh si standarde, përdoren edhe norma të tjera interesi që lidhen me tregun.

Duke marrë parasysh strukturat e aktiveve dhe detyrimeve në lekë, euro dhe dollarë në 31 dhjetor 2021 dhe 2020, dhe duke supozuar një zhvendosje paralele të normave të interesit në aktivet dhe detyrimet e ndjeshme ndaj normave, profili i rrezikut të normës së interesit të Bankës paraqitet më poshtë:

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në lekë Më 31 dhjetor 2021		Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët									
Arka		-	-	-	-	-	-	-	810,632
Llogari me Bankë Qendrore		743,793	-	-	-	-	-	743,793	389,805
Llogari rrjedhëse në banka		-	-	-	-	-	-	-	-
Bono thesari dhe letra me vlerë të tregtueshme	Fikse	653,317	1,052,330	-	-	-	-	1,705,647	333,701
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat pranë bankave		-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie për klientët	Fikse	633,686	2,026,606	2,990,580	576,288	392,108	75,701	6,694,970	-
	Var.	883,719	2,932,303	3,146,354	-	-	-	6,962,375	-
Zëra jashtë bilancit		32,653	214,665	563,268	-	-	-	810,586	-
Aktive të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i aktiveve		2,947,168	6,225,905	6,700,202	576,288	392,108	75,701	16,917,372	1,534,138
Detyrimet									
Llogari rrjedhëse nga bankat		-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët		16,250	-	-	-	-	-	16,250	4,612,147
Depozita nga klientët		678,364	1,821,392	3,601,435	1,483,312	341,863	27,467	7,953,833	-
Huamarrja dhe borxhi i varur	Fikse	570,426	105,304	-	-	-	-	675,731	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Zëra jashtë bilancit		253,710	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i detyrimeve		1,518,750	1,926,696	3,601,435	1,483,312	341,863	27,467	8,645,813	4,612,147
Hendeku i ndjeshmërisë NI- pozicioni i hapur		1,428,418	4,299,209	3,098,767	-907,024	50,244	48,234	8,271,559	

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Norma e rrezikut të interesit (vazhdim)

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në EUR Më 31 dhjetor 2021	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	570,306
Llogari me Bankë Qendrore	2,192,246	-	-	-	-	-	2,192,246	-
Llogari rrjedhëse në banka	2,775,760	-	-	-	-	-	2,775,760	168,135
Bono thesari dhe letra me vlerë të tregtueshme	Fikse - Var. -	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat pranë bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie për klientët	Fikse 562,796 Var. 1,265,813	1,575,552	2,464,306	617,806	312,348	17,724	5,550,532	-
Zëra jashtë bilancit	282,699	500,205	1,104,350	-	-	-	1,887,255	-
Aktive të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i aktiveve	7,079,314	5,722,208	8,250,630	617,806	312,348	17,724	22,000,030	738,441
Detyrimet								
Llogari rrjedhëse nga bankat	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët	14,839	-	-	-	-	-	14,839	6,756,037
Depozita nga klientët	382,790	1,151,096	3,151,978	944,897	47,707	83,719	5,762,187	-
Huamarrja dhe borxhi i varur	Fikse - Var. 1,212,776	335,213	2,735,963	1,046,087	-	-	4,117,262	-
Zëra jashtë bilancit	8,453	-	-	-	-	-	3,825,465	-
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i detyrimeve	1,618,858	4,098,998	5,887,941	1,990,983	47,707	83,719	13,719,754	6,756,037
Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në USD NI- pozicioni i hapur	5,460,456	1,623,210	2,362,688	(1,373,178)	264,641	(65,995)	8,280,277	
Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në USD Më 31 dhjetor 2021	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	136,956
Llogari me Bankë Qendrore	145,493	-	-	-	-	-	145,493	26,848
Llogari rrjedhëse në banka	403,854	-	-	-	-	-	403,854	-
Bono thesari dhe letra me vlerë të tregtueshme	Fikse - Var. -	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat pranë bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Huadhe paradhënie për klientët	Fikse 12,752 Var. 16,906	57,287	280,284	554	-	-	350,877	-
Zëra jashtë bilancit	8,522	24,288	49,234	-	-	-	82,044	-
Aktive të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i aktiveve	587,528	147,725	549,391	554	-	-	1,285,198	163,803
Detyrimet								
Llogari rrjedhëse nga bankat	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët	-	-	-	-	-	-	-	359,904
Depozita nga klientët	86,091	172,128	436,043	239,466	60,259	-	993,987	-
Huamarrja dhe borxhi i varur	Fikse - Var. -	-	-	-	-	-	-	-
Zëra jashtë bilancit	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i detyrimeve	86,091	172,128	436,043	239,466	60,259	-	993,987	359,904
Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në USD NI- pozicioni i hapur	501,436	(24,403)	113,348	(238,912)	(60,259)	-	291,210	

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Norma e rrezikut të interesit (vazhdim)

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në lekë Më 31 dhjetor 2020		Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët									
Arka		-	-	-	-	-	-	-	758,432
Llogari me Bankë Qendrore		698,660	-	-	-	-	-	698,660	318,315
Llogari rrjedhëse në banka		-	-	-	-	-	-	-	-
Bono thesari dhe letra me vlerë të tregtueshme	Fikse	339,947	959,519	-	-	-	-	1,299,466	(6,022)
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat pranë bankave		-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie për klientët	Fikse	464,832	1,727,683	2,951,958	576,051	258,074	23,890	6,002,489	-
	Var.	613,926	2,822,983	3,260,494	-	-	-	6,697,402	-
Zëra jashtë bilancit		90,784	348,987	668,959	-	-	-	1,108,730	-
Aktive të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i aktiveve		2,208,148	5,859,173	6,881,411	576,051	258,074	23,890	15,806,747	1,070,724
Detyrimet									
Llogari rrjedhëse nga bankat		-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët		21,559	-	-	-	-	-	21,559	3,695,141
Depozita nga klientët		634,230	1,642,257	4,289,009	1,544,751	388,279	52,849	8,551,376	-
Huamarrja dhe borxhi i varur	Fikse	300,177	-	-	-	-	-	300,177	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Zëra jashtë bilancit		18,578	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i detyrimeve		974,545	1,642,257	4,289,009	1,544,751	388,279	52,849	8,873,113	3,695,141
Hendeku i ndjeshmërisë NI- pozicioni i hapur		1,428,418	1,233,604	4,216,916	2,592,402	(968,700)	(130,205)	(28,959)	6,933,635

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në EUR Më 31 dhjetor 2020		Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët									
Arka		-	-	-	-	-	-	-	436,380
Llogari me Bankë Qendrore		2,137,552	-	-	-	-	-	2,137,552	-
Llogari rrjedhëse në banka		1,815,064	-	-	-	-	-	1,815,064	254,734
Bono thesari dhe letra me vlerë të tregtueshme	Fikse	-	-	-	-	-	-	-	-
	Var.	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat pranë bankave		-	-	-	-	-	-	-	-
Huadhe paradhënie për klientët	Fikse	566,456	1,523,042	2,621,807	496,060	311,188	22,936	5,541,490	-
	Var.	1,133,296	3,240,745	4,116,011	-	-	-	8,490,052	-
Zëra jashtë bilancit		112,629	356,439	647,151	-	-	-	1,116,219	-
Aktive të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i aktiveve		5,764,997	5,120,226	7,384,969	496,060	311,188	22,936	19,100,377	691,113
Detyrimet									
Llogari rrjedhëse nga bankat		-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët		-	-	-	-	-	-	-	4,655,100
Depozita nga klientët		481,740	1,172,844	2,959,036	798,806	112,595	80,943	5,605,965	-
Huamarrja dhe borxhi i varur	Fikse	715,008	390,448	2,569,034	1,382,896	1,071,554	-	6,128,940	-
	Var.	161,437	1,951,369	-	-	-	-	2,112,806	-
Zëra jashtë bilancit		5,567	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare		-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i detyrimeve		1,363,751	3,514,661	5,528,071	2,181,702	1,184,149	80,943	13,847,711	4,655,100
Hendeku i ndjeshmërisë NI- pozicioni i hapur		4,401,246	1,605,565	1,856,899	(1,685,643)	(872,961)	(58,007)	5,252,666	

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Norma e rrezikut të interesit (vazhdim)

Hendeku i ndjeshmërisë së interesit në USD Më 31 dhjetor 2020	Deri në 1 muaj	1-6 muaj	6-12 muaj	1-2 vjet	2-5 vjet	Më shumë se 5 vjet	Totali i ndjeshëm ndaj interesit	Jo i ndjeshëm ndaj interesit
Aktivët								
Arka	-	-	-	-	-	-	-	22,709
Llogari me Bankë Qendrore	136,992	-	-	-	-	-	136,992	14,079
Llogari rrjedhëse në banka	422,434	-	-	-	-	-	422,434	-
Bono thesari dhe letra me vlerë të tregtueshme	Fikse - Var. -	-	-	-	-	-	-	-
Depozita me afat pranë bankave	-	-	-	-	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie për klientët	Fikse 30,067 Var. 15,936	52,108 78,491	262,669 235,349	4,493	465	-	349,802 329,776	-
Zëra jashtë bilancit	12,904	15,900	62,489	-	-	-	91,292	-
Aktive të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i aktiveve	618,332	146,499	560,506	4,493	465	-	1,330,297	36,787
Detyrimet								
Llogari rrjedhëse nga bankat	-	-	-	-	-	-	-	-
Llogari rrjedhëse nga klientët	-	-	-	-	-	-	-	519,795
Depozita nga klientët	83,241	183,942	329,084	205,098	179,522	-	980,887	-
Huamarrja dhe borxhi i varur	Fikse - Var. -	-	-	-	-	-	-	-
Zëra jashtë bilancit	-	-	-	-	-	-	-	-
Detyrime të tjera financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Totali i detyrimeve	83,241	183,942	329,084	205,098	179,522	-	980,887	519,795
Hendeku i ndjeshmërisë NI- pozicioni i hapur	535,091	(37,443)	231,422	(200,605)	(179,057)	-	349,409	

Boshllëqet e normave të interesit në fund të vitit 2020 janë rillogaritur duke përdorur modelin e përditësuar në vitin 2021, ku banka ka aplikuar një metodologji të ndryshme për kuantifikimin e rrezikut të normës së interesit. Analiza dhe llogaritjet bëhen për të përcaktuar efektin e lëvizjeve të normave të interesit në vlerën ekonomike dhe fitimet nga interesi në një horizont kohor 12-mujor, dhe për rrjedhojë për të analizuar dhe zbutur rreziqet e lidhura, duke përmirësuar strukturën e çmimeve të reja, kur kjo është e mundur. Duke marrë parasysh strukturat e aktiveve dhe detyrimeve në euro dhe dollarë në 31 dhjetor 2021 dhe 2020, dhe duke supozuar një zhvendosje paralele të normës së interesit për +/-200 bp në aktivet dhe detyrimet e ndjeshme ndaj normës, profili i rrezikut të normës së interesit të Bankës paraqitet më poshtë, bazuar në interesin efektet e fitimeve, ku shifrat negative përfaqësojnë humbje të mundshme dhe ulje të kapitalit neto.

Efekti i përlllogaritur i vlerës ekonomike	2021		2020	
	200 bp	200 bp	200 bp	100 bp
Ndryshimi: normat e tregut në LEK	(50,120)	22,141	(19,430)	(4,757)
Ndryshimi: normat e tregut në EUR	(6,200)	(53,416)	72,033	(127,592)
Ndryshimi: normat e tregut në USD	11,146	(13,731)	14,447	(17,163)
Efekti total (net)	(45,174)	(45,005)	67,049	(149,513)
Si % e kapitalit	-1.10%	-1.09%	1.66%	-3.70%

Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka nuk do të jetë më në gjendje të përmbushë detyrimet e saj aktuale dhe të ardhshme të pagesës plotësisht ose në kohën e duhur. Prandaj, Banka duhet të mbajë në çdo kohë fonde të mjaftueshme likuide në dispozicion për të përmbushur detyrimet e saj, edhe në kushtet e rrethanave të mundshme të jashtëzakonshme. Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit përfshin edhe perspektivën afatgjatë (strukturorë), të përcaktuar si rrezik financimi. Rreziku i financimit është rreziku që fonde shtesë nuk mund të merren më, ose mund të merren vetëm me norma interesi të rritura të tregut. Mund të shkaktohet nga ndërprerjet e tregut ose uljet e kredisë, të cilat mund të bëjnë që burime të caktuara financimi të bëhen të padisponueshme. Për të zbutur rrezikun e likuiditetit dhe financimit, Banka diversifikon burimet e financimit dhe i menaxhon aktivet me kujdes likuiditeti, duke mbajtur një bilanc të mjeteve monetare dhe ekuivalentëve të saj mjaftueshëm për të përmbushur kërkesat e menjëhershme të detyrimeve.

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Banka synon të mbajë hendekun e pritur kumulativ të maturimit pozitiv, për të paktën një periudhë prej 90 ditësh (periudha e mbijetesës në 90 ditë, që është një kufi për skenarin standard dhe nxitës për skenarin e stresit të zgjatur, siç përcaktohet në Politikën e Menaxhimit të Likuiditetit). Për muajin dhjetor 2021, periudha e mbijetesës së Bankës për të gjitha monedhat në total është llogaritur mbi 360 ditë.

Tabela e mëposhtme paraqet aktivet dhe detyrimet financiare sipas maturiteteve të mbetura kontraktuale në datën e raportimit, ose sipas maturiteteve të pritshme.

31 dhjetor 2021	Kërkesa dhe më pak se 1 muaj	Nga 1 deri në 6 muaj	Nga 6 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj deri në 5 vjet	Mbi 5 vjet	Total
Aktivet						
Mjetet Monetare dhe ekuivalentët e saj	5,016,078	-	-	-	-	5,016,078
Letrat me vlerë të investimit të matura në KA	-	1,701,230	-	-	-	1,701,230
Hua dhe paradhënie për klientët	852,756	1,407,928	6,228,391	9,963,182	8,767,684	27,219,941
Aktive të tjera financiare	210,251	-	-	-	-	210,251
Total	6,079,085	3,109,158	6,228,391	9,963,182	8,767,684	34,147,500
Detyrimet						
Detyrimet ndaj bankave	111,236	537,280	966,080	1,690,640	-	3,305,236
Llogaritë e klientëve – Private	9,209,627	57,658	1,444,837	344,327	-	11,056,450
Llogaritë e klientëve – Biznes	8,083,940	914,843	3,888,560	2,484,461	-	15,371,804
Fonde të tjera të huazuara	1,621,912	-	-	2,468,153	-	4,090,065
Borxhi i varur	-	12,578	-	-	845,320	857,898
Angazhimet bruto të huasë	2,527,860	-	-	-	-	2,527,860
Garancitë financiare	1,314,558	-	-	-	-	1,314,558
Detyrime të tjera financiare	182,990	-	-	-	-	182,990
Totali i pagesave të mundshme në të ardhmen për detyrimet financiare	23,052,124	1,522,360	6,299,477	6,987,581	845,320	38,706,861
Hendeku i likuiditetit që lind nga instrumentet financiare	(16,973,039)	1,586,798	(71,086)	2,975,601	7,922,364	(4,559,361)

31 dhjetor 2020	Kërkesa dhe më pak se 1 muaj	Nga 1 deri në 6 muaj	Nga 6 deri në 12 muaj	Nga 12 muaj deri në 5 vjet	Mbi 5 vjet	Total
Aktivet						
Mjetet Monetare dhe ekuivalentët e saj	4,515,050	-	-	-	-	4,515,050
Hua dhe paradhënie për klientët	440,631	2,334,256	4,885,113	9,783,389	7,854,813	25,298,202
Letrat me vlerë të investimit të matura në KA	-	1,293,978	-	-	-	1,293,978
Aktive të tjera financiare	369,857	-	-	-	-	369,857
Total	5,325,538	3,628,234	4,885,113	9,783,389	7,854,813	31,477,087
Detyrimet						
Detyrimet ndaj bankave	735,639	556,650	1,669,950	1,113,300	-	4,075,539
Llogaritë e klientëve – Biznes	6,625,997	2,099,020	3,672,724	2,545,058	-	14,942,799
Llogaritë e klientëve – Private	7,186,630	233,968	1,011,097	547,548	-	8,979,243
Fonde të tjera të huazuara	200,006	-	-	2,923,878	-	3,123,884
Borxhi i varur	-	13,050	-	-	865,900	878,950
Angazhimet bruto të huasë	2,311,471	-	-	-	-	2,311,471
Garancitë financiare	1,287,942	-	-	-	-	1,287,942
Detyrime të tjera financiare	191,916	-	-	-	-	191,916
Totali i pagesave të mundshme në të ardhmen për detyrimet financiare	18,539,601	2,902,688	6,353,771	7,129,784	865,900	35,791,744
Hendeku i likuiditetit që lind nga instrumentet financiare	(13,214,063)	725,546	(1,468,658)	2,653,605	6,988,913	(4,314,657)

5. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Për të matur rrezikun afatshkurtër të likuiditetit, Banka përdor të dhënat kontraktuale të likuiditetit si bazë dhe rregullimet bëhen kudo që nuk është e arsyeshme të zbatohet maturimi kontraktual nga perspektiva e rrezikut të likuiditetit. Rregullimet bëhen kur llogaritet treguesi i mjaftueshmërisë i likuiditetit (TML), periudha e mbijetesës dhe testet e stresit siç përcaktohet në Modelin e Menaxhimit të Riskut të Likuiditetit (Modeli MRL), i miratuar dhe i zbatueshëm në nivel Grupi. Rregullimet bëhen duke zbatuar supozime të caktuara, të cilat i shndërrojnë maturitetet kontraktuale të aktiveve, flukseve hyrëse dhe pasiveve me likuiditet të lartë në maturitete të cilat supozohet se përshkruajnë sjelljen e tyre në rast se skenarët e përcaktuar do të realizohen. Supozimet janë zgjedhur me synimin për të qenë të kujdesshëm bazuar në analizat historike, rregulloret, bazat teorike, kërkesat operacionale dhe menaxherët e rrezikut dhe opinionet e ekspertëve. Në vijim të sa më sipër, d.m.th. depozitat korente dhe ato të kursimit klasifikohen si të afatizuara sipas kërkesës dhe maturohen brenda një muaji, në bazë të maturimit kontraktual të tyre. Si rezultat, hendeku kontraktual i likuiditetit deri në dymbëdhjetë muaj rezulton negativ. Megjithatë, mundësia që shumat të tilla të mëdha të depozitave të klientëve, që arrijnë në përafërsisht. 50% e totalit të depozitave, do të largohen nga Banka brenda 1 muaj apo edhe 12 muaj është shumë e pamundur dhe e pa evidentuar historikisht. Sipas modelit MRL, llogaritë rrjedhëse dhe ato të kursimeve shpërndahen në grupe të ndryshme kohore, duke aplikuar norma të ndryshme daljesh, siç rezulton nga analizat historike të lidhura me një periudhë prej më shumë se 10 vjetësh. me normat e aplikueshme të daljeve 1 muaj variojnë nga 9.5%, në 12.0% dhe 15.0%, përkatësisht për skenarët standardë dhe të stresit, duke qenë më të larta se çdo evidencë historike. Në çdo rast që këto nuk janë të mjaftueshme, ose nëse vlerësohet rreziku i rritur i përqendrimit, Banka duhet të rregullojë/rrisë këto norma në përputhje me rrethanat dhe ende i kërkohet të respektojë kufijtë përkatës.

Për më tepër, Banka po mban një portofol aktivesh financiare shumë të tregtueshme (aktive financiare të disponueshme për shitje) që mund të likuidohen lehtësisht ose të përdoren nën një mekanizëm repo, si mbrojtje ndaj çdo ndërprerjeje të paparashikuar të flukseve monetare. Nga pikëpamja e menaxhimit të likuiditetit, këto aktive bien nën grupin e parë të maturimit dhe për këtë arsye sigurojnë një mbrojtje në rast të daljeve të papritura. Nga ana tjetër, Banka ka krijuar dhe ruan marrëdhënie me homologët vendas dhe ndërkombëtarë (baza janë ProCredit Holding dhe ProCredit Bank Gjermani), si dhe me IFN të ndryshëm, në lidhje me çdo nevojë për mbledhjen e fondeve në tregun e parasë ose duke pasur akses në alternativa më afatgjata financimi, bazuar në parashikimet e kujdesshme të likuiditetit të kryera në baza mujore. Duhet theksuar se strategjia e depozitave mbetet fokusi kryesor i Bankës, duke synuar sigurimin e financimit të qëndrueshëm dhe të diversifikuar nga klientela bazë e synuar, për të mbuluar daljet e pritshme si dhe për të mbështetur rritjen. Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit bazohet dhe mbështetet nga një kornizë e mirë-projektuar e menaxhimit të rrezikut, e cila përbëhet nga Strategjia e Likuiditetit, Politika e Menaxhimit të Riskut të Likuiditetit (përfshirë Modelin MRL) dhe Procedurat, Plani i Detyrimeve të Kushtëzuara së Likuiditetit, Plani i Rimëkëmbjes, strukturat e specializuara përgjegjëse dhe komitetet drejtuese. ALCO dhe RMCO).

Drejtimi i Bankës po monitoron menaxhimin e rrezikut të likuiditetit dhe të gjithë raportet dhe treguesit e lidhur me likuiditetin kundrejt kërkesave të brendshme dhe rregullatore në baza ditore, javore dhe mujore. Si rezultat, Drejtimi beson se hendeku i likuiditetit afatshkurtër po menaxhohet në përputhje me rrethanat.

6. Menaxhimi i kapitalit

Objektivat e Bankës kur administron kapitalin, i cili është një koncept më i gjerë se “kapitali aksionar “ i paraqitur në faqen e bilancit, janë:

- të përmbushë kërkesat për kapital të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë;
- për të mbrojtur aftësinë e Bankës për të vazhduar si një aktivitet në vijimësi, në mënyrë që ajo të mund të vazhdojë të sigurojë kthime për aksionarët dhe përfitime për palët e tjera të interesuara; dhe
- të mbajë një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e biznesit të saj.

Mjaftueshmëria e kapitalit dhe përdorimi i kapitalit rregullator monitorohen rregullisht nga drejtuesit e Bankës, duke përdorur teknika të bazuara në udhëzimet e zhvilluara nga Komiteti i Bazelit dhe direktivat e Komunitetit Evropian, të zbatuara nga Banka e Shqipërisë, për qëllime mbikëqyrëse.

Informacioni i kërkuar depozitohet në Bankën e Shqipërisë në baza tremujore. Banka e Shqipërisë kërkon që çdo bankë ose grup bankar: (a) të mbajë nivelin minimal të kapitalit rregullator prej 1 miliardë lekësh dhe (b) të mbajë një raport të totalit të kapitalit rregullator ndaj aktivitetit të ponderuar me rrezikun (‘raporti Basel II’).) në ose mbi minimumin 12%.

Kapitali rregullator është kapitali i Bankës, i llogaritur në përputhje me kërkesat e rregullore të Bankës së Shqipërisë për të mbuluar rrezikun e kredisë, rrezikun e tregut dhe rrezikun operacional. Kapitali rregullator i Bankës është i ndarë në dy nivele. Banka llogarit kapitalin rregullator si shumën e kapitalit të nivelit 1 dhe kapitalit të nivelit 2, duke marrë parasysh zbritjet në përputhje me kërkesat e përcaktuara në rregulloret e Bankës së Shqipërisë. Bankat llogarit ekspozimet e ponderuara me rrezik si shumën e elementëve të mëposhtëm:

- Zërat e ekspozimeve dhe ekspozimet e mundshme të ponderuara për rrezikun e kredisë ose të palës tjetër;
- Kërkesat për kapital për rreziqet e tregut; dhe
- Kërkesa për kapital për rrezikun operacional.

Tabela e mëposhtme përmbledh përbërjen e kapitalit rregullator dhe raportet e Bankës për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2021 dhe 2020. Gjatë këtyre dy viteve, Banka ka përmbushur të gjitha kërkesat për kapital të vendosura nga jashtë. Duhet theksuar se shumat e mëposhtme janë të bazuara në rregulloret e Bankës së Shqipërisë dhe nuk janë domosdoshmërisht dakord me shumat e treguara në këto pasqyra financiare.

Kapitali i nivelit 1	2021	2020
Kapitali aksionar	4,995,616	4,995,616
Rezerva statutore	708,110	708,110
Ekspozimi ndaj këmbimit valutor	-	-
Fitimet/(humbjet) statutore të akumuluar	(2,387,008)	(2,387,008)
Aktivet jo-materiale statutore	(7,625)	(10,908)
Kapitali total kualifikues i nivelit 1	3,309,093	3,305,810
Kapitali i nivelit 2		
Borxhi i varur	858,560	879,637
Detyrime të tjera	-	-
Kapitali total kualifikues i nivelit 2	858,560	879,637
Totali i Kapitalit rregullator	4,167,653	4,184,447
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	28,646,609	26,237,409
Aktivet e ponderuara me rrezik:		
Në bilanc	25,263,933	22,831,843
Jashtë bilancit	1,494,018	1,413,634
Aktivet e rrezikut për rrezikun operacional	1,888,658	1,899,335
Aktivet e rrezikut për rrezikun e tregut	-	92,597
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	28,646,609	26,237,409
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit të nivelit të parë	11.55%	12.60%
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	14.55%	15.95%

6. Menaxhimi i kapitalit (vazhdim)

Mjaftueshmëria e kapitalit monitorohet gjithashtu duke përdorur një metodë uniforme të llogaritjes së mjaftueshmërisë së kapitalit në grupin ProCredit në përputhje me udhëzimet e Komitetit të Bazelit (Bazel III). Menaxhimi i kapitalit të Bankës drejtohet nga Politika e Bankës për ICAAP. Raportet rregullatore dhe të kapitalit të Bazel III, treguesit dhe kufiri i raportit të levës së nivelit të parë të ICAAP monitorohen çdo muaj nga ALCO/Komiteti i Menaxhimit të Riskut të Bankës si dhe raportohen tek strukturat përkatëse të Grupit.

ICAAP – Perspektiva ekonomike

Përveç sa më sipër, e cila synon të sigurojë që Banka të mund të përmbushë të gjitha detyrimet rregullatore dhe të jashtme dhe kërkesat e brendshme që rezultojnë në mënyrë të vazhdueshme në periudhën afatmesme (perspektiva normative), Banka plotëson ICAAP-in e saj edhe me një perspektivë ekonomike.

Perspektiva ekonomike shërben kryesisht për të ruajtur substancën ekonomike të bankës në terma afatgjatë. Vlerësimi pritet të mbulojë gjithë universin e rreziqeve që mund të kenë një ndikim material në pozicionin e kapitalit nga një këndvështrim ekonomik. Proceset dhe metodologjitë e veta përdoren për të identifikuar dhe për të përcaktuar sasinë e rreziqeve dhe për të lënë mënjane kapitalin e brendshëm për humbjet e pritshme (për aq sa këto nuk merren parasysh në përcaktimin e kapitalit të brendshëm) dhe humbjet e papritura.

Metodat e përdorura për të llogaritur sasinë e kapitalit ekonomik të nevojshëm për të mbuluar rreziqet e ndryshme ndaj të cilave është e ekspozuar banka bazohen në modele statistikore, në masën që modelet e përshtatshme janë të disponueshme.

Për çdo kategori rreziku, kapitali ekonomik i kërkuar për të mbuluar nivelin aktual të rrezikut që lind në një mjedis normal operimi (skenari standard) llogaritet në baza mujore. Kërkesat për kapital ekonomik krahasohen më pas me burimet e disponueshme për të mbuluar rrezikun.

Konceptet e mëposhtme përdoren për të llogaritur humbjet e mundshme në kategoritë e ndryshme të rrezikut:

- Rreziku i kredisë (klientët): Bazuar në një analizë të përditësuar rregullisht të migracionit në portofolin e kredisë, llogariten normat historike të humbjes dhe shpërndarja e tyre statistikore. Normat historike të humbjeve në kategori të ndryshme të detyrimeve të prapambetura aplikohen në portofolin e huasë për të llogaritur humbjet e mundshme të huasë dhe rrjedhimisht kapitalin e kërkuar ekonomik. Për skenarin standard, zbatohen normat e humbjes bazuar në nivelin e besimit 99% dhe për skenarin e stresit të bazuar në një nivel besimi 99,9%.
- Rreziku i palës (përfshirë rrezikun e emetuesit): Për të përcaktuar sasinë e kapitalit ekonomik që nevojitet për të mbuluar rrezikun e palës tjetër (përfshirë rrezikun e emetuesit) përdoret masa standarde e vlerës në rrezik (VaR), për të shprehur shkallën e rrezikut të kredisë të natyrshme në portofolet. Për të llogaritur VaR-në që korrespondon me rrezikun e palës (përfshirë rrezikun e emetuesit) përdoret modeli i rregulluar Gordy, i cili jepet si shuma e kontributeve të rrezikut të kredisë të ekspozimeve individuale në portofol. Modeli zgjerohet përmes zbatimit të një faktori rregullimi maturimi, i cili është miratuar për llogaritjet e brendshme. Pavarësisht se VaR-ja ndahet në humbje të pritshme dhe humbje të papritura, vlera e plotë e VaR-së merret parasysh në përcaktimin sasiar të rrezikut të palës tjetër.
- Rreziku i ekspozimit në monedhë të huaj: Llogaritja e kapitalit ekonomik të kërkuar për të mbuluar rrezikun valutor bazohet në pozicionin e hapur valutor të bankës dhe një goditje të kursit të këmbimit në monedhën përkatëse. Lëvizjet e njëkohshme historike nga viti në vit të kursit të këmbimit të të gjitha monedhave që çojnë në ndikimin e humbjes së grumbulluar më të madhe të përqindjes së parë (në vlerë absolute) përfaqësojnë kapitalin ekonomik të nevojshëm për të mbuluar rrezikun e monedhës.
- Rreziku i normës së interesit: Llogaritja e kapitalit ekonomik të nevojshëm për të mbuluar rrezikun e normës së interesit bazohet në ekspozimin ndaj rrezikut të normës së interesit (hendeku i çmimeve të reja) në EUR, USD dhe monedhën vendase të bankës (Lek), dhe goditjet e normave të interesit në monedhat përkatëse. Kjo kapet nga treguesi i ndikimit të vlerës ekonomike dhe llogaritet duke përdorur zhvendosje të menjëhershme paralele të kurbave të rendimentit. Për valutë përcaktohen dy skenarë goditjeje të normës së interesit (paralel lart dhe paralel poshtë):
 - a. Për euro dhe USD, një goditje prej 200 pikë bazë lart e poshtë përdoret për kurbat e rendimenteve që pasqyrojnë mjedisin e normave të interesit në tregjet ndërkombëtare.

6. Menaxhimi i kapitalit (vazhdim)

- b. Për monedhën vendase, si dhe për EUR dhe USD: përcaktohet një goditje paralele lart e poshtë, që pasqyron specifikat lokale të normave të interesit të tregut, duke siguruar që të aplikohet një goditje minimale prej ± 200 pikë bazë (interesi ditor normat për çdo kurbë të yield-eve pa rrezik për më shumë se dhjetë vjet përdoren për të nxjerrë goditjen e normës së interesit). Kapitali ekonomik i nevojshëm për të mbuluar rrezikun e normës së interesit përfshihet si shuma absolute e ndikimeve të vlerës aktuale neto specifike të monedhës, duke marrë parasysh vetëm skenarin e pafavorshëm.
- Rreziku operacional: Vlera e përdorur për llogaritjen e brendshme të mjaftueshmërisë së kapitalit është e barabartë me ngarkesën e kapitalit sipas metodës së standardizuar. Sipas kësaj qasjeje, aktivitetet e biznesit të Bankës ndahen në linja biznesi të standardizuara. Kërkesa për kapital për një linjë të caktuar biznesi korrespondon me një përqindje fikse ("faktor beta") të një treguesi përkatës. Ky tregues llogaritet për çdo linjë biznesi individualisht dhe është i barabartë me mesataren e të ardhurave bruto vjetore të tre viteve. Faktori beta për çdo linjë biznesi është përcaktuar dhe shërben si një përafrim për marrëdhënien në mbarë industrinë midis përvojës së humbjes së rrezikut operacional për një linjë të caktuar biznesi dhe nivelit agregat të të ardhurave bruto për atë linjë biznesi. Kërkesa për kapital për rrezikun operacional korrespondon me shumën e kërkesave për kapital në linjat individuale të biznesit.

7. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare

Vlera e drejtë e aktiveve dhe detyrimeve financiare që tregtohen në tregje aktive bazohen në çmimet e kuotuar të tregut ose kuotimet e çmimeve të tregtuesve. Për të gjitha instrumentet e tjera financiare, Banka përcakton vlerat e drejta duke përdorur teknika të tjera vlerësimi.

Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë pak transparencë çmimi, vlera e drejtë është më pak objektive dhe kërkon shkallë të ndryshme gjykimi në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozimeve të çmimit dhe rreziqeve të tjera që ndikojnë në instrumentin specifik.

(a) Modelet e vlerësimit

Banka mat vlerat e drejta duke përdorur hierarkinë e mëposhtme të vlerës së drejtë, e cila pasqyron rëndësinë e të dhënave të përdorura në kryerjen e matjeve.

Hyrja e nivelit 1:

Çmimet e kuotuar (të parregulluara) në tregjet aktive për aktive ose detyrime identike që banka mund të ketë akses në datën e matjes. Një treg konsiderohet aktiv nëse çmimet e kuotuar janë lehtësisht dhe rregullisht të disponueshme, dhe këto çmime përfaqësojnë transaksionet aktuale dhe rregullisht të tregut mbi bazën e tregut.

Të dhënat e nivelit 2:

Përveç çmimeve të kuotuar të përfshira në Nivelin 1 që janë të vëzhgueshme për aktivin ose detyrimin, drejtpërdrejt ose tërthorazi. Teknikat e vlerësimit të aplikuara i referohen vlerës së drejtë aktuale të instrumenteve të ngjashme dhe analizës së fluksit të mjeteve monetare të skontuara duke përdorur parametra të vëzhgueshëm të tregut.

Të dhënat e nivelit 3:

Të dhëna të pavëzhgueshme për aktivin ose detyrimin. Nëse normat e vëzhgueshme të tregut nuk janë të disponueshme, normat e brendshme përdoren si të dhëna për një model të skontuar të fluksit monetar. Normat e brendshme përcaktohen duke marrë parasysh koston e fondeve në varësi të monedhave dhe maturiteteve plus një marzh rreziku. Normat e brendshme krahasohen rregullisht me ato të aplikuara për transaksionet e palëve të treta dhe janë në përputhje me parametrat e një transaksioni të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në kushtet e tregut në datën e matjes.

Teknikat e vlerësimit përfshijnë vlerën aktuale neto dhe modelet e fluksit monetar të skontuar, krahasimin me instrumente të ngjashme për të cilat ekzistojnë çmime të vëzhgueshme në treg dhe modele të tjera vlerësimi. Supozimet dhe të dhënat e përdorura në teknikat e vlerësimit përfshijnë normat e interesit pa rrezik dhe standarde, diferencat e kredisë dhe primet e tjera të përdorura në vlerësimin e normave të skontimit, çmimeve të obligacioneve dhe kapitalit, kursit të këmbimit të valutës së huaj, çmimeve të indeksit të kapitalit dhe kapitalit dhe luhatshmërive dhe korrelacioneve të pritshme të çmimeve.

Objekti i teknikave të vlerësimit është të arrihet në një matje të vlerës së drejtë që pasqyron çmimin që do të merrej për të shitur aktivin ose do të paguhej për të transferuar pasivin në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

7. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare (vazhdim)

Banka përdor modele vlerësimi të njohura gjerësisht për përcaktimin e vlerës së drejtë të instrumenteve financiare të zakonshme dhe më të thjeshta. Çmimet e vëzhgueshme ose të dhënat e modelit janë zakonisht të disponueshme në treg për letrat me vlerë të borxhit dhe kapitalit të listuar. Disponueshmëria e çmimeve të vëzhgueshme të tregut dhe të dhënave të modelit redukton nevojën për gjykim dhe vlerësim të drejtimit dhe gjithashtu zvogëlon pasigurinë e lidhur me përcaktimin e vlerës së drejtë. Disponueshmëria e çmimeve dhe të dhënave të vëzhgueshme të tregut ndryshon në varësi të produkteve dhe tregjeve dhe është e prirur për ndryshime në bazë të ngjarjeve specifike dhe kushteve të përgjithshme në tregjet financiare.

(b) Instrumentet financiare nuk maten me vlerën e drejtë për të cilat shpaloset vlera e drejtë

Tabela e mëposhtme paraqet vlerat e drejta të instrumenteve financiare të pa matura me vlerën e drejtë dhe i analizon ato sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë në të cilën kategorizohet çdo matje e vlerës së drejtë.

				Hierarkia e vlerës së drejtë		
Që nga 31 dhjetor 2021	Kategoria	Vlera mbajtëse	Vlera e drejtë	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Aktivet financiare						
Mjetet Monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	KA	5,016,078	5,016,078	-	5,016,078	-
Hua dhe paradhënie në banka	KA	3,347,754	3,347,754	-	3,347,754	-
Hua dhe paradhënie për klientët	KA	27,219,941	26,441,199	-	-	26,441,199
Letrat me vlerë të investimit	KA	1,700,596	1,701,699	-	1,701,699	-
Aktive të tjera (aksione)	VDATGJ	192	192	-	192	-
Aktive të tjera financiare	KA	210,251	210,251	-	210,251	-
Total		37,494,812	36,717,173	-	10,275,974	26,441,199
Detyrimet financiare						
Detyrimet ndaj bankave	KA	3,305,236	3,305,236	-	3,305,236	-
Detyrimet ndaj klientëve	KA	26,428,254	26,553,396	-	16,711,834	9,841,562
Huazimet	KA	4,090,065	4,049,339	-	2,283,470	1,765,869
Borxhet e varura	KA	857,898	857,898	-	857,898	-
Detyrime të tjera financiare	KA	182,990	182,990	-	182,990	-
Total		34,864,443	34,948,859	-	23,341,428	11,607,431

				Hierarkia e vlerës së drejtë		
Që nga 31 dhjetor 2020	Kategoria	Vlera mbajtëse	Vlera e drejtë	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Aktivet financiare						
Mjetet Monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	KA	4,515,050	4,515,050	-	4,515,050	-
Hua dhe paradhënie në banka	KA	3,056,956	3,056,956	-	3,056,956	-
Hua dhe paradhënie për klientët	KA	25,298,202	25,282,076	-	-	25,282,076
Letrat me vlerë të investimit	KA	1,293,444	1,293,444	-	1,293,444	-
Aktive të tjera (aksione)	VDATGJ	196	196	-	196	-
Aktive të tjera financiare	KA	369,857	369,857	-	369,857	-
Total		34,533,705	34,517,579	-	9,235,503	25,282,076
Detyrimet financiare						
Detyrimet ndaj bankave	KA	4,075,540	4,075,540	-	4,075,540	-
Detyrimet ndaj klientëve	KA	23,922,043	24,042,835	-	13,190,227	10,852,608
Huazimet	KA	3,111,646	3,111,646	-	3,111,646	-
Borxhet e varura	KA	878,950	878,950	-	878,950	-
Detyrime të tjera financiare	KA	191,916	191,916	-	191,916	-
Total		32,180,095	32,300,887	-	21,448,279	10,852,608

*Kategoritë: KA- Kosto e amortizuar; VDATGJ - vlera e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

7. Vlera e drejtë e instrumenteve financiare (vazhdim)

Aty ku është e mundur, vlera e drejtë e huave dhe paradhënies bazohet në transaksionet e vëzhgueshme të tregut. Kur transaksionet e vëzhgueshme të tregut nuk janë të disponueshme, vlera e drejtë vlerësohet duke përdorur modele vlerësimi, të tilla si teknikat e skontuara të fluksit monetar. Të dhënat në teknikat e vlerësimit përfshijnë humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës, normat e interesit dhe normat e parapagimit. Për të përmirësuar saktësinë e vlerësimit për kreditë tregtare me pakicë dhe ato më të vogla, kreditë homogjene grupohen në portofol me karakteristika të ngjashme.

Vlera e drejtë e depozitave nga bankat dhe klientët është vlerësuar duke përdorur teknikat e skontuara të fluksit monetar, duke aplikuar normat që ofrohen për depozitat me maturitete dhe afate të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave të pagueshme sipas kërkesës është shuma e pagueshme në datën e raportimit.

Vlera e drejtë e huamarrjeve dhe borxhit të varur bazohet në flukset monetare të skontuara kontraktuale, duke marrë në konsideratë normat e interesit të tregut, të cilat do të ishin të pagueshme nga Banka në nevojë për të zëvendësuar burimet e vjetra me të reja me maturim të barabartë të mbetur.

8. Prezantimi i Instrumenteve Financiare sipas Kategorisë së Matjes

SNRF 9 përfshin tre kategori kryesore të klasifikimit për aktivet financiare: të matur me koston e amortizuar, vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse (VDATGJ) dhe vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDPFH). Klasifikimi i SNRF 9 bazohet në përgjithësi në modelin e biznesit në të cilin menaxhohet një aktiv financiar dhe flukset monetare të tij kontraktuale. Standardi eliminon kategoritë e mëparshme të SNK 39 të mbajtura deri në maturim, huat dhe të arkëtueshmet dhe të disponueshme për shitje. Sipas SNRF 9, derivativët e përfshirë në kontratat ku pjesa kryesore është një aktiv financiar në objektin e standardit nuk bifurkohen kurrë. Në vend të kësaj, i gjithë instrumenti hibrid vlerësohet për klasifikim.

SNRF 9 ruan kryesisht kërkesat ekzistuese në SNK 39 për klasifikimin e pasiveve financiare. Megjithatë, megjithëse sipas SNK 39, të gjitha ndryshimet në vlerën e drejtë të pasiveve të përcaktuara sipas opsionit të vlerës së drejtë njiheshin në fitim ose humbje, sipas SNRF 9 ndryshimet në vlerën e drejtë përgjithësisht paraqiten si më poshtë:

- Shuma e ndryshimit në vlerën e drejtë që i atribuohet ndryshimeve në rrezikun e kredisë të pasivit paraqitet në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse; dhe
- Shuma e mbetur e ndryshimit në vlerën e drejtë paraqitet në fitim ose humbje.

Më 31 dhjetor 2021	VDATGJ	KA	Total
Mjetet Monetare dhe llogaritë rrjedhëse me banka	-	5,016,078	5,016,078
Hua dhe paradhënie në banka	-	3,347,754	3,347,754
Aktive të tjera financiare	-	210,251	210,251
Hua për biznesin	-	25,184,414	25,184,414
Hua për klientët	-	18,671,131	18,671,131
Paradhënie bankare	-	6,513,283	6,513,283
Kartat e kreditit	-	-	-
Hua për klientët privatë	-	2,035,527	2,035,527
Hua për klientët	-	2,006,804	2,006,804
Paradhënie bankare	-	26,743	26,743
Kartat e kreditit	-	1,980	1,980
Totali i huave dhe paradhënive për klientët	-	27,219,941	27,219,941
Letrat me vlerë të investimit	-	1,700,596	1,700,596
Bonot e thesarit të Qeverisë Shqiptare	-	1,700,596	1,700,596
Obligacionet e Qeverisë Shqiptare	-	-	-
Totali i aktiveve financiare	-	37,494,620	37,494,620

Më 31 dhjetor 2020	VDATGJ	KA	Total
Mjetet Monetare dhe llogaritë rrjedhëse me banka	-	4,515,050	4,515,050
Hua dhe paradhënie në banka	-	3,056,956	3,056,956
Aktive të tjera financiare	-	369,857	369,857
Hua për biznesin	-	23,780,471	23,780,471
Hua për klientët	-	17,817,120	17,817,120
Paradhënie bankare	-	5,963,351	5,963,351
Kartat e kreditit	-	-	-
Hua për klientët privatë	-	1,517,731	1,517,731
Hua për klientët	-	1,490,956	1,490,956
Paradhënie bankare	-	26,628	26,628
Kartat e kreditit	-	147	147
Totali i huave dhe paradhënive për klientët	-	25,298,202	25,298,202
Letrat me vlerë të investimit	-	1,293,444	1,293,444
Bonot e thesarit të Qeverisë Shqiptare	-	1,293,444	1,293,444
Obligacionet e Qeverisë Shqiptare	-	-	-
Totali i aktiveve financiare	-	34,533,509	34,533,509

9. Të ardhurat neto nga interesi

	2021	2020
Të ardhurat nga interesi		
Hua dhe paradhënie për klientët	1,100,342	1,042,557
Letrat me vlerë të investimit të matura në KA	33,470	44,130
Hua dhe paradhënie për institucionet financiare	4,440	(4,423)
Të ardhura të tjera nga interesi	7,595	4,719
Të ardhurat totale nga interesi (metoda e interesit efektiv)	1,145,847	1,086,984
Shpenzimet e interesit		
Detyrimet ndaj klientëve	157,332	164,359
Shpenzimet e interesit për borxhet e varura	37,719	39,166
Shpenzimet e interesit për institucionet financiare	79,815	79,239
Të tjera	30,737	15,114
Shpenzimi total i interesit	305,602	297,878
Të ardhurat neto nga interesi	840,244	789,106

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në pasqyrën e fitimit ose humbjes mbi bazën e të drejtave dhe detyrimeve të konstatuara. Të ardhurat neto nga interesi llogariten mbi vlerën kontabël bruto të një aktivi financiar; për aktivet financiare në Nivelin 3, të ardhurat neto nga interesi llogariten në vlerën kontabël neto të një aktivi financiar. Pagesat e marra në lidhje me kreditë e fshira nuk njihen në të ardhurat neto nga interesi, por më tepër nën "Humbjet e zbritshme".

10. Provizionet për humbjet nga kredite

	2021	2020
Ndryshimi në kompensimet e humbjeve	123,160	(330,165)
Rikuperimi i kredive të fshira	57,847	50,782
Total	181,007	(279,383)

11. Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet përbëheshin si më poshtë:

Të ardhura nga tarifat dhe komisionet nga:	2021	2020
Shërbimet e pagesave	88,614	74,485
Kartat e debitit/kreditit	27,788	21,442
Mirëmbajtja e llogarisë	136,421	139,654
Letra kreditore dhe garanci	17,898	1,316
Të tjerët	642	3,731
Total	271,363	240,628
Shpenzimet e tarifave dhe komisioneve nga:		
Shërbimet e pagesave	41,536	29,454
Kartat e debitit/kreditit	60,433	63,173
Mirëmbajtja e llogarisë	5,664	3,610
Letra kreditore dhe garanci	28,468	17,189
Të tjerët	725	350
Total	136,826	113,776
Të ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet	134,537	126,852

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet njihen në bazë të shumës së pagueshme të rënë dakord. Të ardhurat dhe shpenzimet përgjithësisht njihen në një moment kohor.

12. Rezultati tjetër operativ neto

Të ardhura të tjera operative nga:	2021	2020
Kthimi i provizionit	5,508	2,649
Rimbursimi i shpenzimeve	700	5,090
Shitja e pronave të riposeduara	63,179	9,605
Shitja e ndërtesave dhe pajisjeve	11,063	1,669
Dhënia me qira e pronave të investuara	1,679	463
Të tjerët	45,437	17,909
Totali	127,567	37,385
Shpenzime të tjera operative për:		
Sigurimi i depozitave	48,626	48,482
Nxjerrja jashtë përdorimi i ndërtesave dhe pajisjeve	6,686	5,039
Zhvlerësimi i pronave të riposeduara	120,332	29,785
Zhvlerësim për pretendimet ndaj klientëve	19,314	15,372
Të tjerët	29,164	46,462
Totali	224,122	145,140
Rezultati tjetër neto i funksionimit	(96,555)	(107,755)

13. Shpenzime administrative

	2021	2020
IT, Mirëmbajtje dhe riparime	353,726	330,464
Konsulencë, tarifa ligjore dhe shërbime të tjera	116,169	129,831
Amortizimi i ndërtesave dhe pajisjeve	73,570	86,448
Shërbimet e sigurisë	65,855	52,073
Telefon dhe energji elektrike	39,693	39,378
Trajnimi	27,452	18,241
Marketingu, reklamimi dhe përfaqësimi	19,689	21,282
Shpenzimet e qirasë	19,513	14,822
Transporti	12,157	11,767
Sigurimii	9,499	5,986
Furnizime zyre	7,389	5,693
Amortizimi i aktiveve jomateriale	3,617	15,313
Shpenzime të tjera	19,572	24,470
Total	767,901	755,768

Shpenzimet e tjera përbëhen kryesisht nga shpenzimet e taksave bashkiake 6,560 lekë (2020: 7,415 lekë), shpenzimet e tatimit në burim 4,781 lekë (2020: 5,379 lekë) dhe shpenzimet e anëtarësimit 1,445 lekë (2020: 1,316 lekë).

14. Shpenzimet e personelit

Shpenzimet e personelit përbëheshin si më poshtë:

	2021	2020
Shpenzimet e pagave	283,886	229,396
Sigurim shoqëror	21,427	19,078
Plani i kontributeve të përcaktuara publike	9,183	8,176
Të tjera	19	335
Total	314,515	256,986

Më 31 dhjetor 2021, Banka kishte 124 punonjës (31 dhjetor 2020: 121 punonjës).

15. Tatimi fitimi i pagueshëm

(a) Shumat e njohura në fitim ose humbje

Tatimi mbi të ardhurat për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2021 dhe 2020 paraqitet si më poshtë:

	2021	2020
Taksa aktuale	1,574	4,101
Tatim (përfitim)/shpenzim i shtyrë	-	(4,101)
Shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat	1,574	-

Tatimi aktual mbi të ardhurat llogaritet në bazë të rregulloreve të tatimit mbi të ardhurat në fuqi në Shqipëri, duke përdorur normat tatimore të miratuara në datën e raportimit. Shkalla e tatimit mbi të ardhurat e korporatave është 15% (2020: 15%).

(b) Shumat e njohura në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse

	2021			2020		
	Para taksave	Përfitimi tatimor	Neto nga taksat	Para taksave	Përfitimi tatimor	Neto nga taksat
Letrat me Vlerë VDATGJ	-	-	-	25,808	(4,101)	21,707
Total	-	-	-	25,808	(4,101)	21,707

(c) Rakordimi i normës efektive tatimore

Më poshtë është një rakordim i tatimeve mbi të ardhurat të llogaritura me normën tatimore të aplikueshme me shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat.

	2021	2020
Fitimi / (Humbja) para tatimit	76,451	(398,452)
Taksa teorike /(kredi) e llogaritur 15% (2020:15%)	11,468	(59,768)
Shpenzime të panjohura	31,223	31,616
Mosnjohja e të drejtave tatimore të shtyra	-	4,101
Humbjet tatimore të panjohura të bartura	-	28,152
Përdorimi i bartjes së humbjeve tatimore të panjohura më parë	(41,117)	-
Shpenzimet e tatimit mbi të ardhurat	1,574	4,101

	2021	2020
Shuma totale e humbjes tatimore të bartur në fillim të periudhës	274,114	151,260
Humbje tatimore (shfrytëzuar)/ e realizuar gjatë vitit	(274,114)	187,678
Humbjet tatimore të bartura skadon deri në fund të vitit	-	(64,824)
Shuma totale e humbjes tatimore të bartur në fund të vitit	-	274,114

16. Mjetet Monetare dhe llogari me Bankën Qendrore

Mjetet Monetare dhe llogari me Bankën Qendrore përbëheshin nga sa vijon:

	2021	2020
Arka	1,517,893	1,217,520
Llogari rrjedhëse në Bankën Qendrore të Shqipërisë	1,132,535	1,214,236
	2,650,428	2,431,756
Rezerva e detyrueshme pranë Bankës Qendrore të Shqipërisë	2,370,685	2,086,976
Provizione për humbjet nga zhvlerësimi	(5,035)	(3,681)
Total	5,016,078	4,515,050

Rezervat e detyrueshme pranë Bankës Qendrore përfaqësojnë një depozitë rezervë minimale, të kërkuar nga Banka Qendrore e Shqipërisë. Këto rezerva llogariten si 7.5% e tepricave të depozitave në lekë deri në një vit dhe 5% e tepricave të depozitave në lekë që nuk i kalojnë afatet dyvjeçare. Ndërsa, rezerva e detyrueshme për depozitat në valutë (kryesisht USD dhe EUR) llogaritet si 12.5% e tepricave të depozitave deri në maturim dyvjeçar në rast se pesha e depozitave në valutë ndaj totalit të depozitave nuk kalon 50%. Në rast se pesha e saj është mbi 50%, atëherë rezerva e detyrueshme llogaritet si 20% e tepricave të depozitave që tejkalojnë kufirin e paracaktuar.

16. Mjetet Monetare dhe llogaritë me Bankën Qendrore (vazhdim)

Mjetet Monetare dhe ekuivalentet e saj më 31 dhjetor 2021 dhe 2020 janë paraqitur më poshtë:

	2021	2020
Mjetet Monetare dhe llogari me Bankën Qendrore	2,650,428	2,431,756
Hua dhe paradhënie për institucionet financiare me afat maturimi tre muaj ose më pak	3,347,754	3,056,956
Vlerat monetare në tranzit	2,462	-
Total	6,000,644	5,488,712

Mjetet Monetare dhe llogaritë me Bankat Qendrore

Cilësia e kreditimit të parave të gatshme dhe llogarive pranë bankave qendrore jepet më poshtë. Banka Qendrore e Shqipërisë nuk vlerësohet. Megjithatë, qeveria shqiptare është vlerësuar si B+ nga S&P dhe nga Moody's B1, me një perspektivë të qëndrueshme.

	Klasifikimi	Llogari me bankat qendrore, duke përfshirë rezervat e detyrueshme	Letrat me vlerë të qeverisë shqiptare me afat maturimi më pak se 3 muaj	Total
31 dhjetor 2021				
<i>Ekspozimet e ulëta të rrezikut të kredisë (Niveli 1)</i>				
Banka Qendrore e Shqipërisë	B+			
- Llogaritë rrjedhëse		1,132,535	-	1,132,535
- Rezerva e detyrueshme		2,370,685	-	2,370,685
- Letrat me vlerë të qeverisë		-	1,347,367	1,347,367
Totali i mjetet monetare dhe llogarive me bankat qendrore		3,503,220	1,347,367	4,850,587

	Klasifikimi	Llogari me bankat qendrore, duke përfshirë rezervat e detyrueshme	Letrat me vlerë të qeverisë shqiptare me afat maturimi më pak se 3 muaj	Total
31 dhjetor 2020				
<i>Ekspozimet e ulëta të rrezikut të kredisë (Niveli 1)</i>				
Banka Qendrore e Shqipërisë	B+			
- Llogaritë rrjedhëse		1,214,236	-	1,214,236
- Rezerva e detyrueshme		2,086,976	-	2,086,976
- Letrat me vlerë të qeverisë		-	897,322	897,322
Totali i mjeteve monetare dhe llogarive me bankat qendrore		3,301,212	897,322	4,198,534

17. Hua dhe paradhënie për institucionet financiare

Huatë dhe paradhëniet për institucionet financiare janë të detajuara si më poshtë:

	2021	2020
Depozita pranë bankave jorezidente me maturim fillestar tre muaj ose më pak	3,347,754	3,056,956
Total	3,347,754	3,056,956

Ekspozimet ndërbankare monitorohen nga afër në baza ditore nga Departamenti i Menaxhimit të Riskut dhe Njësia e Thesarit. Banka i kufizon depozitat dhe transaksionet e tjera bankare në bankat e shëndosha vendase ose ndërkombëtare. Përpara se të fillojë një marrëdhënie biznesi me një bankë të caktuar, drejtimi dhe Departamenti i Menaxhimit të Riskut kryejnë një analizë të gjendjes financiare të institucionit.

17. Hua dhe paradhënie për institucionet financiare (vazhdim)

Performanca financiare e palëve monitorohet vazhdimisht. Për më tepër, të gjitha bankat korrespondente si dhe emetuesit e obligacioneve në të cilat Banka ka ekspozime investuese monitorohen vazhdimisht për vlerësimet e tyre nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit si: Standard & Poor's (S&P), Fitch dhe Moody's.

Një funksion i pavarur nga departamenti i thesarit, zakonisht menaxhimi i rrezikut, duhet të monitorojë që ekspozimi ndaj të gjitha bankave të mos kalojë kufijtë rregullatorë ose kufijtë e brendshëm të vendosur nga drejtimi i Bankës.

18. Hua dhe paradhënie për klientët

Huatë dhe paradhëniet përbëheshin nga sa vijon:

	2021	2020
Hua për klientët	21,671,477	20,508,491
Paradhënie bankare	6,623,787	6,094,659
Kartat e kreditit	2,108	160
Interesin e përlogaritur	112,206	102,281
	28,409,578	26,705,591
Provizioni i humbjes së kredisë	(1,189,637)	(1,407,389)
	27,219,941	25,298,202

Lëvizjet në provizionin për humbjet e kredisë nga kreditë dhe paradhëniet për klientët janë si më poshtë:

	2021	2020
Në 1 janar	1,407,389	1,280,635
Zbritjet e humbjes së kredisë për vitin	(89,070)	317,770
Huatë e fshira	(115,465)	(211,561)
Ndikimi i këmbimit valutor	(13,216)	7,234
Total	1,189,637	1,407,389

Të gjitha kreditë janë të shprehura në lekë, euro dhe dollarë dhe kanë interes me normat e mëposhtme:

	2021	2020
Hua në Lek	1.10% deri në 11.14%	2.00% deri në 9.00%
Hua në Euro	1.00% deri në 8.00%	1.40% deri në 8.00%
Hua në Usd	3.70% deri në 3.70%	3.50% deri në 4.00%

Huatë dhe paradhëniet për klientët dhe provizionet e lidhura me zhvlerësimin për secilën nga kategoritë e ditëve të brendshme të Bankës janë paraqitur si më poshtë:

	31 dhjetor 2021		31 dhjetor 2020	
	Hua dhe paradhënie	HPK	Hua dhe paradhënie	HPK
Niveli 1 dhe 2				
Vonesa 0-7 ditë	26,976,920	(563,378)	24,973,650	(635,430)
Vonesa 8-30 ditë	305,381	(8,102)	181,603	(11,590)
Vonesa 31-90 ditë	86,362	(4,646)	21,447	(3,428)
Niveli 3	1,040,916	(613,510)	1,528,891	(756,941)
	28,409,578	(1,189,637)	26,705,591	(1,407,389)

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Huatë dhe paradhëniet për klientët dhe zhvlerësimi i grupuar sipas llojit të klientit paraqitet si më poshtë:

31 dhjetor 2021	Biznesi	Privat	Total
Shuma totale bruto	26,232,080	2,177,498	28,409,578
Zbritja nga zhvlerësimi i kredisë (individuale dhe kolektive)	(1,047,666)	(141,971)	(1,189,637)
Vlera kontabël neto	25,184,414	2,035,527	27,219,941

31 dhjetor 2020	Biznesi	Privat	Total
Shuma totale bruto	25,027,885	1,677,706	26,705,591
Zbritja nga zhvlerësimi i kredisë (individuale dhe kolektive)	(1,247,414)	(159,975)	(1,407,389)
Vlera kontabël neto	23,780,471	1,517,731	25,298,202

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Huatë për klientët sipas niveleve të rrezikut të kredisë janë paraqitur më poshtë:

31 dhjetor 2021	Biznesi	Privat
Niveli 1	23,943,961	1,937,800
Niveli 2 (RNRK)	1,334,408	152,494
Niveli 3 (e parazgjedhur)	953,711	87,204
Bruto	26,232,080	2,177,498
Minus: zbritje për humbjen e kredisë	(1,047,666)	(141,971)
Vlera kontabël neto	25,184,414	2,035,527

31 dhjetor 2020	Biznesi	Privat
Niveli 1	22,154,158	1,384,936
Niveli 2 (RNRK)	1,461,313	176,293
Niveli 3 (e parazgjedhur)	1,412,414	116,477
Bruto	25,027,885	1,677,706
Minus: zbritje për humbjen e kredisë	(1,247,414)	(159,975)
Vlera kontabël neto	23,780,471	1,517,731

Vlera kontabël bruto dhe shuma e lejimit të humbjes së kredisë për huatë dhe paradhëniet për klientët në KA sipas klasave më 31 dhjetor 2021 dhe 31 dhjetor 2020 janë shpalosur në tabelën e mëposhtme:

	31 dhjetor 2021			31 dhjetor 2020		
	Vlera kontabël bruto	Provizionet për humbjet nga kreditë	Vlera kontabël	Vlera kontabël bruto	Provizionet për humbjet nga kreditë	Vlera kontabël
Biznesi						
Hua	19,620,333	(949,202)	18,671,131	18,952,706	(1,135,586)	17,817,120
Paradhënie bankare	6,611,747	(98,464)	6,513,283	6,075,179	(111,828)	5,963,351
Privat						
Hua	2,147,583	(140,779)	2,006,805	1,649,656	(158,700)	1,490,956
Paradhënie bankare	27,807	(1,064)	26,743	27,890	(1,262)	26,628
Kartat e kreditit	2,108	(128)	1,980	160	(13)	147
Totali i huave dhe paradhënieve për klientët në KA	28,409,578	(1,189,637)	27,219,941	26,705,591	(1,407,390)	25,298,202

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Tabela e mëposhtme shpalos ndryshimet në vlerën kontabël bruto dhe të provizionit të humbjes së kredisë për huatë dhe paradhëniet për klientët të mbajtura me kosto të amortizuar midis fillimit dhe fundit të periudhës raportuese.

Hua dhe paradhënie për klientët	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Total
Shuma e mbetur bruto që nga 1 janari	23,539,094	1,637,606	1,494,165	34,726	26,705,590
Krijim aktivesh të reja financiare	16,490,977	429,286	62,775	-	16,983,038
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale të aktiveve financiare	(539)	106	(288)	-	(722)
Mosnjohjet	(8,051,908)	(619,893)	(318,879)	(21,949)	(9,012,629)
Fshirjet	-	-	(103,549)	(11,916)	(115,465)
Ndryshimet në interesin e konstatuar	7,519	(5,957)	31,816	1,369	34,747
Ndryshimet në shumën e principalit dhe të tarifës së disbursimit	(5,094,920)	(523,980)	(277,055)	(255)	(5,896,211)
Transferimet në Nivelin 1	(1,130,523)	1,126,527	3,996	-	-
Transferimet në Nivelin 2	411,747	(624,317)	212,570	-	-
Transferimet në Nivelin 3	6,083	45,101	(51,184)	-	-
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	(295,769)	22,423	(14,750)	(675)	(288,771)
Shuma e mbetur bruto më 31 dhjetor 2021	25,881,761	1,486,901	1,039,616	1,300	28,409,578

Humbjet e zbritshme të Kredive për klientët	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Total
Bilanci më 1 janar	(420,824)	(229,624)	(752,517)	(4,423)	(1,407,389)
Krijim aktivesh të reja financiare	(279,421)	(93,949)	(25,592)	-	(398,962)
Lirimi për shkak të mosnjohjes	51,353	53,047	150,516	-	254,916
Transferimet në nivelin 1	40,510	(40,202)	(308)	-	-
Transferimet në nivelin 2	(14,386)	39,435	(25,049)	-	-
Transferimet në nivelin 3	(475)	(6,904)	7,379	-	-
Rritja e PM/ HRM/ ENM	(103,740)	(103,615)	(263,186)	(8,397)	(478,939)
Ulje në PM/ HRM/ ENM	421,834	104,356	185,801	65	712,056
Përdorimi i zbritjes	-	-	103,549	11,916	115,465
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	3,474	3,006	6,589	146	13,216
Humbjet e zbritshme më 31 dhjetor 2021	(301,677)	(274,449)	(612,818)	(693)	(1,189,637)

Hua dhe paradhënie për klientët	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Total
Shuma e mbetur bruto që nga 1 janari	20,224,390	1,800,025	1,379,479	34,122	23,438,015
Krijim aktivesh të reja financiare	14,760,070	547,686	473,128	-	15,780,884
Modifikimi i flukseve monetare kontraktuale të aktiveve financiare	(130)	(495)	(17,816)	-	(18,441)
Mosnjohjet	(7,371,345)	(593,591)	(542,199)	-	(8,507,134)
Fshirjet	-	-	(211,561)	-	(211,561)
Ndryshimet në interesin e konstatuar	11,286	7,649	34,402	1,671	55,008
Ndryshimet në shumën e principalit dhe të tarifës së disbursimit	(3,253,831)	(540,201)	(184,850)	(1,552)	(3,980,434)
Transferimet në Nivelin 1	(2,731,191)	2,668,849	62,343	-	-
Transferimet në Nivelin 2	1,740,208	(2,301,867)	561,658	-	-
Transferimet në Nivelin 3	33,206	36,377	(69,584)	-	-
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	126,430	13,174	9,163	485	149,253
Shuma e mbetur bruto më 31 dhjetor 2020	23,539,094	1,637,606	1,494,165	34,726	26,705,590

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Humbjet e zbritshme te Kredive për klientët	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Total
Bilanci më 1 janar	(217,245)	(225,051)	(793,745)	(2,429)	(1,238,471)
Krijim aktiveve të reja financiare	(197,878)	(75,657)	(201,234)	-	(474,770)
Lirimi për shkak të mosnjohjes	43,693	69,132	243,044	-	355,869
Transferimet në Nivelin 1	68,597	(63,365)	(5,232)	-	-
Transferimet në Nivelin 2	(63,165)	135,626	(72,461)	-	-
Transferimet në Nivelin 3	(1,702)	(6,915)	8,617	-	-
Rritja e PM/ HRM/ ENM	(199,770)	(235,285)	(366,810)	(2,739)	(804,604)
Ulje në PM/ HRM/ ENM	147,954	174,001	201,155	745	523,854
Përdorimi i zbritjes	-	-	211,561	-	211,561
Këmbimi valutor dhe lëvizje të tjera	(1,307)	(2,110)	22,588	-	19,172
Humbjet e zbritshme më 31 dhjetor 2020	(420,824)	(229,624)	(752,517)	(4,423)	(1,407,389)

Tabela e mëposhtme përmban një analizë të ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë të kredive dhe paradhënieve ndaj klientëve të matur në KA dhe për të cilat njihet një provizion HPK. Vlera kontabël e huave dhe paradhënieve për klientët më poshtë përfaqëson gjithashtu ekspozimin maksimal të Bankës ndaj rrezikut të kredisë për këto kredi. Cilësia e kredisë së kredive për klientët e mbajtur me kosto të amortizuar është si më poshtë më 31 dhjetor 2021:

31 dhjetor 2021	Niveli 1 (12 muaj HPK)	Niveli 2 (HPK gjatë gjithë jetës për RNRK)	Niveli 3 (HPK gjatë gjithë jetës për kreditë e zhvlerësuar)	POCI	Total
<i>Biznesi</i>				-	
Pa probleme	16,971,776	46,441	-	-	17,018,217
Pa probleme LP me EWI	6,827,437	15,492	-	-	6,842,929
Me probleme	144,747	1,272,475	-	-	1,417,223
Mospagesë	-	-	952,412	1,300	953,712
Vlera kontabël bruto	23,943,961	1,334,408	952,412	1,300	26,232,080
Humbja e pritshme e kredisë	(240,555)	(253,300)	(553,117)	(693)	(1,047,666)
Vlera kontabël	23,703,405	1,081,108	399,294	607	25,184,414
<i>Privat</i>					
Pa probleme	1,675,276	77,784	-	-	1,753,060
Pa probleme LP me EWI	244,449	26,424	-	-	270,873
Me probleme	18,076	48,286	-	-	66,362
Mospagesë	-	-	87,204	-	87,204
Vlera kontabël bruto	1,937,800	152,494	87,204	-	2,177,498
Humbja e pritshme e kredisë	(61,122)	(21,149)	(59,700)	-	(141,971)
Vlera kontabël	1,876,679	131,344	27,504	-	2,035,527

Cilësia e kredisë së kredive për klientët e mbajtur me kosto të amortizuar është si më poshtë më 31 dhjetor 2020:

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

31 dhjetor 2020	Niveli 1 (12 muaj HPK)	Niveli 2 (HPK gjatë gjithë jetës për RNRK)	Niveli 3 (HPK gjatë gjithë jetës për kreditin e zhvlerësuar)	POCI	Total
Biznesi					-
Pa probleme	16,685,590	189,845	-	-	16,875,435
Pa probleme LP me EWI	5,273,529	54,197	-	-	5,327,726
Me probleme	195,039	1,217,271	-	-	1,412,310
Mospagesë	-	-	1,377,688	34,726	1,412,414
Vlera kontabël bruto	22,154,158	1,461,313	1,377,688	34,726	25,027,885
Humbja e pritshme e kredisë	(353,405)	(213,010)	(676,575)	(4,423)	(1,247,414)
Vlera kontabël	21,800,753	1,248,303	701,113	30,302	23,780,471
Privat					
Pa probleme	1,129,893	89,716	-	-	1,219,609
Pa probleme LP me EWI	217,990	39,259	-	-	257,249
Me probleme	37,053	47,318	-	-	84,371
Mospagesë	-	-	116,477	-	116,477
Vlera kontabël bruto	1,384,936	176,293	116,477	-	1,677,706
Humbja e pritshme e kredisë	(67,419)	(16,614)	(75,942)	-	(159,975)
Vlera kontabël	1,317,517	159,679	40,535	-	1,517,731

Analiza sipas cilësisë së kredisë së kredive të mbetura më 31 dhjetor 2021 është si më poshtë:

	2021		
	Privat	Biznesi	Total
Niveli 1 dhe Niveli 2			
0 ditë vonesë	2,055,676	24,315,066	26,370,742
1 deri në 30 ditë vonesë	33,592	935,853	969,445
31 deri në 90 ditë vonesë	1,026	27,450	28,476
Totali i huave të zhvlerësuara të Nivelit 1 dhe Nivelit 2	2,090,294	25,278,369	27,368,662
Niveli 3 hua të zhvlerësuara kolektivisht			
0 ditë vonesë	31,951	79,363	111,314
1 deri në 30 ditë vonesë	31,138	70,884	102,022
31 deri në 90 ditë vonesë	3,574	28,170	31,744
mbi 90 ditë vonesë	20,540	23,020	43,560
Totali hua të zhvlerësuara kolektivisht Nivel 3	87,204	201,436	288,640
Niveli 3 hua të zhvlerësuara individualisht			
0 ditë vonesë	-	136,504	136,504
1 deri në 30 ditë vonesë	-	22,360	22,360
31 deri në 90 ditë vonesë	-	-	-
mbi 90 ditë vonesë	-	593,411	593,411
Total Hua të zhvlerësuara individualisht Nivel 3	-	752,275	752,275
Totali i kredive	2,177,498	26,232,080	28,409,578
Humbjet e pritshme të kredisë	(141,971)	(1,047,666)	(1,189,637)
Hua neto	2,035,527	25,184,414	27,219,941

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

	Privat	2020 Biznesi	Total
Niveli 1 dhe Niveli 2			
0 ditë vonesë	1,535,223	23,334,958	24,870,181
1 deri në 30 ditë vonesë	17,603	267,469	285,072
31 deri në 90 ditë vonesë	8,404	13,044	21,448
Totali i huave të zhvlerësuar të Nivelit 1 dhe Nivelit 2	1,561,230	23,615,471	25,176,701
Niveli 3 hua të zhvlerësuar kolektivisht			
0 ditë vonesë	41,167	95,516	136,683
1 deri në 30 ditë vonesë	1,419	13,356	14,775
31 deri në 90 ditë vonesë	2,948	1,862	4,810
mbi 90 ditë vonesë	69,267	152,600	221,867
Totali hua të zhvlerësuar kolektivisht Nivel 3	114,801	263,334	378,135
Niveli 3 hua të zhvlerësuar individualisht			
0 ditë vonesë	1,675	580,752	582,427
1 deri në 30 ditë vonesë	-	-	-
31 deri në 90 ditë vonesë	-	72,778	72,778
mbi 90 ditë vonesë	-	496,876	496,876
Total Hua të zhvlerësuar individualisht Nivel 3	1,675	1,150,406	1,152,081
Totali i kredive	1,677,706	25,027,885	26,705,591
Humbjet e pritshme të kredisë	(159,975)	(1,247,414)	(1,407,389)
Hua neto	1,517,731	23,780,471	25,298,202

Tabela e mëposhtme tregon pjesën e portofolit tonë të kredisë për klientët që i nënshtrohet moratoriumeve për shkak të COVID-19 ose që është ristrukturuar për shkak të COVID-19:

Hua dhe paradhënie për klientët	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Total
Vlera kontabël bruto që nga data 31 dhjetor 2021	25,881,761	1,486,901	1,039,616	1,300	28,409,578

nga të cilat vlera kontabël bruto e huave aktualisht nën moratorium për shkak të COVID-19:

vetëm moratorium	-	-	-	-	-
moratoriumi dhe ristrukturimi	-	-	-	-	-

nga të cilat vlera kontabël bruto e huave me moratorium të skaduar për shkak të COVID-19:

vetëm moratorium	3,621,815	246,358	32,258	-	3,900,431
moratoriumi dhe ristrukturimi	-	72,501	136,826	-	209,327

Humbjet e zbritshme për huatë dhe paradhëniet për klientët	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	POCI	Total
Që nga 31 dhjetor 2021	(301,678)	(274,449)	(612,817)	(693)	(1,189,637)

nga të cilat humbjet e zbritshme për huatë aktualisht nën moratorium për shkak të COVID-19:

vetëm moratorium	-	-	-	-	-
moratoriumi dhe ristrukturimi	-	-	-	-	-

nga të cilat humbjet e zbritshme për huatë me moratorium të skaduar për shkak të COVID-19:

vetëm moratorium	(57,193)	(27,173)	(21,141)	-	(105,507)
moratoriumi dhe ristrukturimi	-	(11,464)	(72,501)	-	(83,965)

Sipas politikës së Bankës, vetëm ekspozimet kreditore afatshkurtra mund të emetohen të pakolateralizuara deri në një shumë të caktuar. Ekspozimet e kredisë me një profil rreziku më të lartë mbulohen gjithmonë me kolateral, zakonisht nëpërmjet hipotekave. Për një numër të parëndësishëm të aktiveve financiare, Banka mban kolateral në para.

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Ristrukturimi i një ekspozimi kredie është i nevojshëm përgjithësisht nga problemet ekonomike që has klienti, të cilat ndikojnë negativisht në kapacitetin e pagesës, kryesisht të shkaktuara nga mjedisi makroekonomik i ndryshuar ndjeshëm në të cilin klientët aktualisht operojnë. Ristrukturimet pasojnë një analizë të plotë, të kujdesshme dhe individuale të kapacitetit të ndryshuar të pagesës së klientit. Vendimi për ristrukturimin e një ekspozimi kredie merret gjithmonë nga një komitet kredie dhe synon rikuperimin e plotë të ekspozimit të kredisë. Nëse një ekspozim kredie ristrukturohet, bëhen ndryshime në parametrat e kredisë. Përndryshe, këto ekspozime kreditore për të cilat kushtet janë rinegociuar do të ishin të vonuara ose të zhvlerësuar. Në varësi të llojit të ristrukturimit (standard, i vrojtuar ose të zhvlerësuar), ekspozimi i kredisë mund të kategorizohet ose jo në një kategori më të mirë (klasifikimi i rrezikut) bazuar në performancën e ekspozimit. Periudha e shërimit për ekspozimet standarde dhe të ristrukturuara të orës është përcaktuar si 24 muaj dhe gjatë kësaj periudhe, ekspozimi nuk duhet të tregojë RNRK shtesë. Nëse shënohet RNRK (të paktën 30 ditë vonesë), periudha e rikuperimit fillon të rinumërohet. Për kreditë e ristrukturuara të zhvlerësuar, riklasifikimi bëhet në dy hapa, fillimisht 12 muaj të periudhës së provës pa tregues RNRK për ta klasifikuar atë në ekspozimin e ristrukturuar në ndjekje dhe më pas 24 muaj periudhë rikuperimi për ta riklasifikuar si ekspozim standard. Për çdo riklasifikim pas plotësimit të periudhës së rikuperimit, banka kryen monitorim të plotë financiar të ekspozimit për t'u siguruar që nuk priten shenja përkeqësimi të mëtejshëm.

	2021		2020	
	Bilanci i papaguar	Zbritje për zhvlerësim	Bilanci i papaguar	Zbritje për zhvlerësim
Tregti - biznesi	9,716	(4,106)	329,681	(84,798)
Bujqësi - biznesi	4,596	(2,464)	46,116	(15,623)
Prodhim - biznesi	288,273	(75,296)	140,999	(34,598)
Të tjera - biznesi	42,715	(11,781)	279,230	(116,010)
Strehim - privat	36,077	(10,389)	6,320	(2,726)
Investime - private	141	(76)	-	-
Totali	381,518	(104,112)	802,346	(253,755)
31 dhjetor 2021				
Hua me kushte të rinegociuara		Biznesi	Privat	Total
Vlera kontabël		345,300	36,218	381,518
Provizionet për humbjet nga kreditë		(93,647)	(10,465)	(104,112)
Vlera kontabël neto		251,653	25,753	277,406
Hua me kushte të rinegociuara				2021
Niveli 1				-
Niveli 2				322,560
Niveli 3				58,957
Shuma totale bruto				381,518
Zhvlerësimi individual				24,862
Zhvlerësimi kolektiv				356,656
Shuma totale bruto				381,518
31 dhjetor 2020				
Hua me kushte të rinegociuara		Biznesi	Privat	Total
Vlera kontabël		796,026	6,320	802,346
Provizionet për humbjet nga kreditë		(251,029)	(2,726)	(253,755)
Vlera kontabël neto		544,997	3,594	548,591
Hua me kushte të rinegociuara				2020
Niveli 1				-
Niveli 2				334,102
Niveli 3				468,244
Shuma totale bruto				802,346
Zhvlerësimi individual				440,514
Zhvlerësimi kolektiv				361,832
Shuma totale bruto				802,346

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Niveli i mospagimit të ekspozimit të kredisë që pritet brenda një viti të caktuar analizohet rregullisht, bazuar në përvojën e kaluar në këtë fushë. Humbjet e shkaktuara mbulohen plotësisht me provizione për humbjet e kredisë.

Rreziku i portofolit të kredisë nga kreditimi i klientëve

Detajimi i portofolit të kredisë është një faktor shumë efektiv zbutës i rrezikut të kredisë. Aktiviteti kryesor i bankave, kreditimi i sipërmarrjeve të vogla dhe të mesme, kërkoj një shkallë të lartë standardizimi në proceset e kreditimit dhe përfundimisht çoi në një shkallë të lartë të diversifikimit të këtyre ekspozimeve për sa i përket shpërndarjes gjeografike dhe sektorëve ekonomikë. Megjithatë, kreditimi për ekspozime më të mëdha kreditore përbën një fushë suplementare të biznesit të Bankës për sa i përket fokusit të përgjithshëm strategjik të saj. Shumica e këtyre klientëve janë ndërmarrje që kanë punuar me Bankën për disa vite. Megjithatë, kompleksiteti më i lartë i këtyre bizneseve kërkon një analizë të përshtatshme si të biznesit, të projektit që do të financohet dhe të çdo subjekti të lidhur. Zbatohet një ndarje strikte e funksioneve të zyrës së përparme dhe të pasme dhe kërkesat si për dokumentacionin ashtu edhe për kolateralin janë zakonisht më të rrepta.

Një analizë e huave dhe paradhënieve për klientët sipas sasisë së sigurisë së industrisë është dhënë më poshtë:

	2021	%	2020	%
Tregti - biznesi	10,535,549	37%	11,153,572	42%
Prodhim - biznesi	8,142,776	29%	7,454,959	28%
Të tjera - biznesi	5,886,424	21%	5,032,999	19%
Bujqësi - biznesi	1,025,484	4%	821,631	3%
Transporti - biznesi	641,847	2%	564,724	2%
Strehim - privat	1,987,220	7%	1,531,374	6%
Investime - private	116,469	0%	86,513	0%
Të tjera - private	73,809	0%	59,819	0%
Totali	28,409,578	100%	26,705,591	100%

	2021		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Tregti - biznesi	9,918,164	352,202	265,183
Bujqësi - biznesi	975,368	32,582	17,534
Prodhim - biznesi	7,038,125	758,620	346,032
Transporti - biznesi	335,048	92,842	213,957
Të tjera - biznesi	5,677,255	98,162	111,006
Strehim - privat	1,761,101	142,262	83,859
Investime - private	111,495	3,376	1,597
Të tjera - private	65,204	6,856	1,748
Totali	25,881,760	1,486,902	1,040,916

	2020		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Tregti - biznesi	10,188,360	547,835	417,377
Bujqësi - biznesi	657,532	60,667	103,432
Prodhim - biznesi	6,359,363	674,635	420,961
Transporti - biznesi	317,130	7,358	240,236
Të tjera - biznesi	4,631,772	170,819	230,408
Strehim - privat	1,268,040	149,508	113,826
Investime - private	72,504	11,703	2,306
Të tjera - private	44,393	15,081	345
Total	23,539,094	1,637,606	1,528,891

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Huatë dhe paradhëniet për klientët - Niveli 3

Ndarja e huave të nivelit 3 për klientët, si huatë dhe paradhëniet kolektive dhe individuale të zhvlerësuar në vitin 2021, së bashku me vlerën e drejtë të kolateralit përkatës të mbajtur nga Banka si siguri, paraqitet si më poshtë.

	2021		2020	
	Vlera e papaguar bruto	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera e papaguar bruto	Vlera e drejtë e kolateralit
Tregti - biznesi	265,182	204,371	417,377	241,822
Bujqësi - biznesi	17,534	15,701	103,432	34,051
Prodhim - biznesi	346,032	266,071	420,961	154,415
Transporti - biznesi	213,957	167,889	240,236	63,897
Të tjera - biznesi	111,006	102,789	230,408	75,599
Strehim - privat	83,859	46,683	113,826	95,104
Të tjera - private	3,346	-	2,650	-
Totali	1,040,916	803,504	1,528,891	664,888

Vlera e drejtë e kolateraleve të shpalosura më sipër bazohet në përcaktimin nga vlerësuesit vendas të certifikuar dhe përfaqëson vlerën e tregut të realizueshme nga pronarët e ligjshëm të aktiveve, të zbritura me shkurtimet e aplikuara nga vlerësuesit e brendshëm bazuar në politikat e brendshme të bankës.

Struktura e portofolit të kredisë rishikohet rregullisht për të identifikuar rreziqet e përqendrimit. Ngjarjet që mund të kenë ndikim në zona të mëdha të portofolit të kredisë (faktorë të përbashkët të rrezikut) çojnë, nëse është e nevojshme, në kufizime të ekspozimit ndaj grupeve të caktuara të klientëve, p.sh. sipas sektorëve të veçantë të ekonomisë ose zonave gjeografike.

Banka ndjek një udhëzim që kufizon rrezikun e përqendrimit në portofolin e saj të kredisë duke siguruar që ekspozimet e mëdha të kredisë (ato që kalojnë 10% të kapitalit rregullator) kërkojnë miratimin nga Komiteti i Menaxhimit të Riskut të Grupit PCH. Asnjë ekspozim i vetëm i madh kreditor nuk mund të kalojë 25% të kapitalit rregullator.

Ekspozimet më të mëdha kreditore janë veçanërisht të analizuar dhe monitoruara mirë, si nga punonjësit përgjegjës nëpërmjet aktiviteteve të rregullta monitoruese që mundësojnë zbulimin e hershëm të rreziqeve, ashtu edhe nëpërmjet rishikimeve të rregullta të kryera nga Komiteti i Riskut të Kreditit të Bankës. Informacioni i plotë për çdo palë të lidhur zakonisht mbledhet përpara huadhënies. Në përgjithësi, kjo rezultoi në një cilësi të lartë të portofolit dhe një nevojë relativisht të vogël për provizion për zhvlerësimin individual.

Më 31 dhjetor 2021, dhjetë huamarrësit më të mëdhenj përfaqësojnë 11.93% (2020: 12.33%) të totalit të kredive.

Ekspozimet individuale të rëndësishme të kredisë monitorohen nga afër nga Komiteti i Riskut të Kreditit të Bankës. Për ekspozime të tilla kreditore, Banka kryen një test zhvlerësimi nëse identifikohen ngjarjet e mëposhtme të mospagimit, d.m.th.:

- Një ngjarje ristrukturimi zhvlerësimi
- Banka ka nisur procedurat gjyqësore
- Kanë filluar procedurat e falimentimit
- Ditët e kaluara me vonesë prej 90 ditësh
- Një ngjarje mashtrimi me kredi
- Një ulje e klasifikimit të rrezikut në 8 për të gjithë klientët me ekspozime kreditore të vogla dhe të mesme
- Ekspozimet e Origjinuara të Zhvlerësimit të Kredisë (POCI) në njohjen fillestare
- Shenja të tjera të zhvlerësimit

Testi i zhvlerësimit merr gjithashtu në konsideratë vlerën neto të realizueshme të kolateralit të mbajtur. Për llogaritjen e zhvlerësimit individual zbatohet një metodë e skontuar e fluksit monetar.

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Për ekspozimet individuale të rëndësishme të kredisë për të cilat llogaritja individuale e zhvlerësimit tregoi se vlera aktuale e flukseve monetare të pritshme në të ardhmen është më e lartë se ajo kontabël, provizioni për këto ekspozime përcaktohet si një shumë absolute e humbjes së llogaritur nga zhvlerësimi, duke aplikuar normën minimale të LLP-së për Nivelin 1. të klasës përkatëse të ekspozimit.

Gjatë llogaritjes së PM-ve, portofoli segmentohet në grupe të ndryshme si Ekspozime Shumë të Vogla (<50 mijë euro), Ekspozime të SME-ve (>50 mijë euro). E njëjta shpërndarje e madhësisë së ekspozimit bëhet për portofolin e biznesit dhe portofolin e klientëve privatë. Për ekspozimet e NVM-ve, parametrat e humbjeve bazohen në sistemin e brendshëm të klasifikimit të rrezikut për ekspozimet e vlerësuara. Për Nivelin 2, lloji i ristrukturimit matet si shtesë për klientët privatë dhe ekspozimet shumë të vogla të ekspozimit.

Nëse rreziku i kredisë rritet ndjeshëm, aktivet klasifikohen si "Niveli 2" dhe lejohen humbjet në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë maturimit të mbetur. Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë përcaktohet bazuar në informacionin sasior dhe cilësor: bazuar në krahasimin e PM-së së mbetur të jetëgjatësisë së një ekspozimi në çdo datë raportimi kundrejt PM-së së mbetur të jetës së tij në datën e origjinës. Parametrat e humbjeve bazohen në sistemin e brendshëm të klasifikimit të rrezikut për ekspozimet e vlerësuara. Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë ndodh nëse diferenca në PM tejkalon një prag të paracaktuar dhe aktivi përkatës do të transferohet nga Niveli 1 në Nivelin 2.

Niveli 3 përfshin një aktive financiare të dështuar dhe lejimet e humbjeve janë krijuar gjithashtu në një shumë të barabartë me humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë maturimit të mbetur.

HRM-ja e pritshme bazohet në të dhënat historike rreth rikuperimeve të marra nga klientët me vonesë. HRM-të llogariten si flukse monetare të skontuara, duke marrë parasysh koston e rikuperimit dhe madhësinë e ekspozimit të kredisë. HRM-të e vlerësuara janë modeluar si parashikime largpamëse që marrin parasysh skenarët e supozuar për zhvillimin e mjedisit ekonomik.

Siç thuhet në kuadrin SNRF 9, nevoja për të vlerësuar humbjet e pritshme gjatë gjithë jetës lind në SNRF 9 Nivelin 2 dhe 3; në Nivelin 1 përdoren humbjet e pritshme njëvjeçare. Detajet e qasjeve të ndryshme janë dhënë më poshtë. Humbjet e pritshme të kredisë 12-mujore janë humbjet e pritshme të kredisë që rezultojnë nga ngjarjet e mospagimit që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës janë vlera aktuale e humbjeve që lindin nëse një huamarrës nuk përmbush detyrimin e tij gjatë gjithë jetës së instrumentit financiar. Për shkak se humbjet e pritshme të kredisë marrin parasysh shumën si dhe kohën e pagesave, një humbje kredie (d.m.th. një mungesë monetare) lind edhe nëse njësitë ekonomike pret të paguhet plotësisht, por më vonë se kur duhet të paguhet kontraktualisht.

Humbjet e pritshme të kredisë 12-mujore mund të shihen si një pjesë e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës që shoqërohen me një mospagim të mundshëm gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm. Megjithatë, në ndryshim nga humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës, ato nuk korrespondojnë me mungesat e pritshme të parasë gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm. Në veçanti, asnjë informacion për kohën nuk merret parasysh.

Zhvlerësimi dhe provizionimi

Banka rishikon portofolet e saj të kredisë për të vlerësuar shkallën e tyre të paktën në baza tremujore. Banka bën gjykime nëse ka ndonjë të dhënë të vëzhgueshme që tregojnë se ka një rënie të matshme në flukset e ardhshme të parave të vlerësuara nga një portofol kredish përpara se ulja të identifikohet me një kredi individuale në atë portofol. Kjo evidencë mund të përfshijë të dhëna të vëzhgueshme që tregojnë se ka pasur një ndryshim negativ në statusin e pagesës së huamarrësve në një grup, ose në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që lidhen me mospagimin e aktiveve në Bankë. Drejtimi përdor vlerësime të bazuara në përvojën historike të humbjes për aktivet me karakteristika të rrezikut të kredisë dhe evidencë objektive të zhvlerësimit të ngjashëm me ato të portofolit kur planifikon flukset monetare të ardhshme. Metodologjia dhe supozimet e përdorura për vlerësimin e shumës dhe kohës së flukseve monetare të ardhshme rishikohen rregullisht për të reduktuar çdo ndryshim midis vlerësimeve të humbjeve dhe përvojës aktuale të humbjes.

Politika për fshirjen e huasë

Banka shlyen një hua (dhe çdo provizion të lidhur për humbjet nga zhvlerësimi) kur përcaktohet se kreditë janë të paarkëtueshme. Ky përcaktim arrihet pas shqyrtimit të informacionit të tillë si ndodhja e ndryshimeve të rëndësishme të huamarrësi, të tilla që huamarrësi nuk mund të paguajë më detyrimin, ose që të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme për të shlyer të gjithë ekspozimin. Shlyerjet e kredive të fshira më parë arritën në 57,847 mijë lekë në vitin 2021 (2020: 50,782 mijë lekë).

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Angazhimet për huadhënie dhe garanci financiare

Ekspozimi maksimal nga garancitë financiare përfaqëson shumën maksimale që Banka duhet të paguajë nëse garancia kërkohet, e cila mund të jetë dukshëm më e madhe se shuma e njohur si detyrim. Ekspozimi maksimal i kredisë për angazhimet e huadhënies është shuma e plotë e zotimit (shih shënimin shpjegues 30).

Politikat e kontrollit dhe zbutjes së kufirit të rrezikut

Banka menaxhon kufijtë dhe kontrollon përqendrimet e rrezikut të kredisë kudo që ato identifikohen në veçanti, ndaj palëve dhe grupeve individuale dhe ndaj filialeve. Banka strukturon nivelet e rrezikut të kredisë që ajo ndërmerr duke vendosur kufizime në shumën e rrezikut të pranuar në lidhje me një huamarrës ose grup huamarrësish, si dhe me segmentet gjeografike dhe të industrisë. Rreziqe të tilla monitorohen në mënyrë të vazhdueshme dhe i nënshtrohen një rishikimi vjetor ose më të shpeshtë, kur konsiderohet e nevojshme. Kufijtë e nivelit të rrezikut të kredisë sipas sektorit të produktit dhe industrisë miratohen nga Bordi i Drejtorëve.

Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë menaxhohet gjithashtu nëpërmjet analizave të rregullta të aftësisë së huamarrësve dhe huamarrësve të mundshëm për të përmbushur detyrimet e interesit dhe ripagimit të kapitalit dhe duke ndryshuar këto kufij huadhënie kur është e përshtatshme. Kontrollat dhe masat e tjera zbutëse janë përshkruar më poshtë.

Kolaterali i mbajtur dhe përmirësime të tjera kreditore dhe efekti i tyre financiar

Banka përdor një sërë politikash dhe praktikash për të zbutur rrezikun e kredisë. Më tradicionalja prej tyre është marrja e garancisë për paradhëniet e fondeve, që është praktikë e zakonshme. Banka zbaton udhëzime mbi pranueshmërinë e klasave specifike të kolateralit ose zbutjen e rrezikut të kredisë. Llojet kryesore të kolateralit për huatë dhe paradhëniet janë:

- Ngarkesat mbi paratë e gatshme dhe garancitë bankare (kolaterali në para);
- Hipotekat mbi pronat e banimit; dhe
- Ngarkesat mbi aktivet e biznesit si objektet, inventari dhe llogaritë e arkëtueshme.

Huatë për subjektet korporative dhe individët janë përgjithësisht të siguruara; paradhëniet bankare individuale private dhe kartat e kreditit të lëshuara për individët sigurohen me kolateral në para ose me lloje të tjera kolaterali të përcaktuara me vendim të komisioneve të kredisë.

Gjithashtu, për të minimizuar humbjen e kredisë, Banka do të kërkojë kolateral shtesë nga pala tjetër sapo të vërehen tregues të zhvlerësimit për kreditë dhe paradhëniet individuale përkatëse.

Efekti financiar i kolateralit paraqitet duke shpalosur vlerat e kolateralit veçmas për (i) ato aktive ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë të barabarta ose tejkalojnë vlerën kontabël të aktivit ("aktive të mbi-garantuara") dhe (ii) ato aktive ku kolaterali dhe përmirësimet e tjera të kredisë janë më të vogla se vlera kontabël e aktivit ("aktive të nën-garantuara"). Efekti i kolateralit më 31 dhjetor 2021.

31 dhjetor 2021	Aktive të mbi-garantuara		Aktive të nën-garantuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Biznesi	6,879,573	8,224,759	18,304,841	13,650,287
Privat	675,833	716,521	1,359,694	994,501
	7,555,406	8,941,280	19,664,535	14,644,788

31 dhjetor 2020	Aktive të mbi-garantuara		Aktive të nën-garantuara	
	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera kontabël e aktiveve	Vlera e drejtë e kolateralit
Biznesi	23,204	28,095	23,715,445	11,869,125
Privat	9,448	11,253	1,550,105	1,156,698
	32,652	39,348	25,265,550	13,025,823

Vlera e drejtë e kolateralit vlerësohet nga Banka në baza individuale. Vlera e vlerësuar përfaqëson vlerën e pritur të tregut. Të ardhurat e pritshme nga likuidimi i kolateralit gjithashtu merren parasysh në llogaritjen e provizioneve individuale të zhvlerësimit.

18. Hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Përqendrimi i rrezikut të kredisë

Përqendrimet lindin kur një numër palësh janë të angazhuar në aktivitete të ngjashme biznesi, ose aktivitete në të njëjtin rajon gjeografik, ose kanë karakteristika të ngjashme ekonomike që do të shkaktonin që aftësia e tyre për të përmbushur detyrimet kontraktuale të ndikohej në mënyrë të ngjashme nga ndryshimet në kushte ekonomike, politike ose të tjera. Përqendrimet tregojnë ndjeshmërinë relative të performancës së Bankës ndaj zhvillimeve që prekin një industri të caktuar ose vendndodhje gjeografike.

Sektorët gjeografikë

Tabela e mëposhtme zbërthen ekspozimin kryesor kreditor të Bankës në shumën e tyre bruto, të kategorizuar sipas rajonit gjeografik më 31 dhjetor 2021 dhe 2020. Banka ka bërë shpërndarjen e ekspozimeve në rajone bazuar në vendin e vendbanimit të palëve të saj.

	2021			2020		
	Vende të OECD-së	Shqipëria	Total	Vende të OECD-së	Shqipëria	Total
Llogari me Bankën Qëndrore	-	5,016,078	5,016,078	-	4,515,050	4,515,050
Hua dhe paradhënie në banka	3,347,754	-	3,347,754	2,525,043	531,940	3,056,983
Hua dhe paradhënie për klientët	-	27,219,941	27,219,941	-	25,298,202	25,298,202
Letrat me vlerë të borxhit të mbajtura me kosto të amortizuar (KA)	-	1,700,596	1,700,596	-	1,293,444	1,293,444
Aktive të tjera financiare	-	210,251	210,251	-	369,857	369,857
Totali	3,347,754	34,146,866	37,494,620	2,525,043	32,008,493	34,533,536

Huatë dhe paradhëniet për klientët bazuar në sektorë specifikë të industrisë më 31 dhjetor 2021 dhe 2020 janë paraqitur më poshtë:

Sektori i industrisë	31 dhjetor			
	2021	%	2020	%
Tregtia	11,667,392	43	12,162,265	48
Industri dhe prodhime të tjera	8,683,484	32	7,806,168	31
Ndërtimi	1,980,042	7	1,221,397	5
Transporti	498,089	2	453,906	2
Shërbimet	1,797,827	7	1,454,511	6
Të tjera	2,593,107	9	2,199,955	9
Totali	27,219,941	100	25,298,202	100

19. Letrat me vlerë të investimit të matura me kosto të amortizuar

Letrat me vlerë të investimit të matura me kosto të amortizuar përbëhen nga bono thesari dhe obligacione të paraqitura si më poshtë:

	2021	2020
	Kosto e amortizuar	Kosto e amortizuar
Bonot e thesarit në KA	1,701,230	1,293,978
Kompensimi i humbjes për letrat me vlerë të investimeve KA	(634)	(534)
Totali	1,700,596	1,293,444

Lëvizja në letrat me vlerë të investimeve përmbledhet si më poshtë:

	2021	2020
Në 1 janar	1,293,444	2,288,243
Shtesat	1,906,450	1,293,978
Kompensimi i humbjes për letrat me vlerë të investimeve KA	(100)	(534)
Maturuar	(1,499,198)	(2,288,243)
Totali	1,700,596	1,293,444

19. Letrat me vlerë të investimit të matura me kosto të amortizuar (vazhdim)

Bonot e thesarit

Detajet e bonove të thesarit në lekë të emetuara nga qeveria shqiptare sipas maturitetit kontraktual paraqiten si më poshtë:

Emetuesi	2021			2020		
	Maturimi	Rendimenti	Vlera kontabël	Maturimi	Rendimenti	Vlera kontabël
Qeveria shqiptare	12 muaj	1.40% - 2.20%	1,701,230	12 muaj	1.87% - 2.25%	1,293,978
			1,701,230			1,293,978

Tabela e mëposhtme përmban një analizë të ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë të letrave me vlerë të borxhit të matur në KA më 31 dhjetor 2021. Aktive të tilla si parazgjedhje klasifikohen në Nivelin 1 për të cilën njihet një lejim HPK bazuar në PM min e Bazelit prej 0.71% dhe HRM prej 30%.

Lëvizja e zhvlerësimit për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2021 dhe 2020 e ngarkuar në fitim dhe humbje është si më poshtë:

	31-dhjetor-21	31-dhjetor-20
Gjendja në fillim	534	1,535
Aktive të reja financiare	2,875	534
Lirimi për shkak të mosnjohjes	(87)	(1,535)
Rritje/ulje e PM/ HRM/ ENM	(2,688)	-
Gjendja në fund	634	534

Ekspozimi ndaj letrave me vlerë të borxhit rregullohet nga Politika dhe Procedurat e Thesarit. Investimet lejohen vetëm në letra me vlerë likuide që kanë vlerësim minimal të kredisë prej (AA-) ose në letrat e Qeverisë Shqiptare, me miratim nga Grupi ALCO. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë përfaqësohet nga vlera kontabël e çdo aktivi financiar në pasqyrën e pozicionit financiar. Investimet në letrat me vlerë të borxhit janë në bankat qendrore, ose institucione të tjera financiare të vlerësuara si më poshtë:

Klasifikimet në 31 Dhjetor	2021	2020
Letrat me vlerë me kosto të amortizuar		
B+	1,701,230	1,293,978
Total	1,701,230	1,293,978

20. Aktive të tjera

	2021	2020
Aktive afatshkurtra		
Debitorë të tjerë	210,251	369,857
Aktive të tjera financiare	210,251	369,857
Shpenzimet e parapaguara	25,190	30,449
Inventari	3,404	1,951
Aksionet	192	196
Aktive Afatgjata		
Pronat e riposeduara	48,004	175,862
Humbja e zbritshme	(21,309)	(7,535)
Total	265,731	570,779

Lëvizja e provizionit për humbjet për vitet e përfunduara më 31 dhjetor 2021 dhe 2020, e ngarkuar në fitim dhe humbje është si më poshtë:

	31-dhjetor-21	31-dhjetor-20
Gjendja në fillim	7,535	2,299
Lirimi për shkak të mosnjohjes	-	-
Rritje/ulje e PM/ HRM/ ENM	13,774	5,236
Gjendja në fund	21,309	7,535

20. Aktive të tjera (vazhdim)

Debitorët e tjerë kanë të bëjnë kryesisht me parapagesat e bëra në zyrat përmbarimore që mbledhin fonde nga klientët e kredisë, qoftë për proceset e riposedimit të cilat nuk janë përfunduar ende, ose për procese që janë finalizuar, por shuma pritët të arkëtohet nga debitorët dhe gjithashtu përfshin shitjet e pronave me kusht.

Pronat e riposeduara janë kolaterale të marra nëpërmjet proceseve ligjore dhe përfshijnë toka, ndërtesa dhe ambiente biznesi, të cilat nuk përdoren nga Banka për operacionet e saj kryesore. Pronat e riposeduara të fituara për shkak të procesit ligjor do të shiten sa më shpejt që të jetë e mundur. Banka regjistron plotësisht pronën e riposeduar brenda 3 viteve nga njohja fillestare, bazuar në vëzhgimet historike dhe përvojën e drejtimit në rikuperimin nga aktivet e tilla.

Lëvizja e zërit të aktiveve të riposeduara gjatë periudhës raportuese paraqitet si më poshtë:

	2021	2020
Gjendja në fillim të periudhës	175,862	228,859
Pakësime gjatë periudhës	(8,071)	(33,535)
Kuota e zhvlerësimit	(33,754)	(9,973)
Fshirja nga bilanci	(86,033)	(9,489)
Gjendja në fund të periudhës	48,004	175,862

21. Investime në prona

Banka mban pasuri të investuara si pasojë e blerjeve nëpërmjet zbatimit të garancive mbi kreditë dhe paradhëniet për klientët.

Më 1 janar 2021	15,549
Shtesat	-
Pakësime	-
Më 31 dhjetor 2021	15,549
Zhvlerësimi i akumuluar	(12,762)
Detyrimi për periudhën	(389)
Zhvlerësimi i akumuluar në kohën e pakësimit	-
Zhvlerësimi	-
Më 31 dhjetor 2021	2,398
Më 1 janar 2020	15,549
Shtesat	-
Pakësime	-
Më 31 dhjetor 2020	15,549
Zhvlerësimi i akumuluar	(12,374)
Detyrimi për periudhën	(389)
Zhvlerësimi i akumuluar në kohën e pakësimit	-
Rikthimi i zhvlerësimit	-
Më 31 dhjetor 2020	2,787

22. Ndërtesat, toka dhe pajisjet

	Toka dhe ndërtesa	Pajisjet e biznesit dhe zyrat	Toka dhe ndërtesat (EDP)	Pajisje zyre dhe biznesi (EDP)	Total NTP
31-dhjetor-21					
Kostoja totale e blerjes më 1 janar 2021	754,240	672,550	70,546	-	1,497,336
Shtesat	20,974	63,249	43,654	-	127,877
Pakësime	(33,882)	(126,103)	(1,540)	-	(161,525)
Zhvlerësimi	-	-	-	-	-
Kostoja totale e blerjes më 31 dhjetor 2021	741,332	609,696	112,660	-	1,463,689
Zhvlerësimi i akumuluar më 1 janar 2021	242,428	574,158	39,761	-	856,347
Detyrimi për periudhën	15,216	38,229	20,125	-	73,570
Pakësime	(2,310)	(120,585)	-	-	(122,895)
Zhvlerësimi i akumuluar më 31 dhjetor 2021	255,334	491,802	59,886	-	807,022
Vlera kontabël neto	485,998	117,894	52,774	-	656,666
	Toka dhe ndërtesa	Pajisjet e biznesit dhe zyrat	Toka dhe ndërtesat (EDP)	Pajisje zyre dhe biznesi (EDP)	Total NTP
31-dhjetor-20					
Kostoja totale e blerjes që nga 1 janari 2020	750,443	681,812	45,933	-	1,478,188
Shtesat	4,588	22,021	71,889	-	99,499
Pakësime	(791)	(31,284)	(47,276)	-	(79,351)
Zhvlerësimi	754,240	672,550	70,546	-	1,497,336
Kostoja totale e blerjes më 31 dhjetor 2020					
Zhvlerësimi i akumuluar më 1 janar 2020	227,345	550,023	19,170	-	796,538
Detyrimi për periudhën	15,235	50,250	20,962	-	86,448
Pakësime	(152)	(26,116)	(371)	-	(26,638)
Zhvlerësimi i akumuluar më 31 dhjetor 2020	242,428	574,158	39,761	-	856,347
Vlera kontabël neto	511,812	98,392	30,785	-	640,989

23. Aktivet jo-materiale

Më 1 janar 2021	160,098
Shtesat	334
Pakësime	-
Transferimi	-
Më 31 dhjetor 2021	160,432
Amortizimi i akumuluar më 1 janar 2021	(149,094)
Detyrimi për periudhën	(3,617)
Amortizimi i akumuluar në kohën e pakësimit	-
Amortizim i akumuluar më 31 dhjetor 2021	(152,771)
Vlera kontabël neto më 31 dhjetor 2021	7,720
Më 1 janar 2020	206,655
Shtesat	-
Pakësime	(46,557)
Transferimi	-
Më 31 dhjetor 2020	160,098
Amortizimi i akumuluar më 1 janar 2020	(174,541)
Detyrimi për periudhën	(15,313)
Amortizimi i akumuluar në kohën e pakësimit	40,760
Amortizim i akumuluar më 31 dhjetor 2020	(149,094)
Vlera kontabël neto më 31 dhjetor 2020	11,004

24. Detyrimet ndaj bankave

	2021	2020
Huatë nga bankat rezidente	275,391	347,541
Huatë nga bankat jorezidente	3,029,846	3,727,999
Totali	3,305,236	4,075,540

Huamarrjet nga bankat rezidente kanë maturitetet deri në 31 dhjetor 2021 deri në 14 ditë dhe norma interesi 0.3%, dhe për maturitetet 30-90 ditë 1.15% dhe 1.20% për tepricat në lekë.

Huamarrjet nga bankat jorezidente kanë maturitetet më 31 dhjetor 2021 deri në 5 vjet (2020: deri në 3 vjet) dhe norma interesi 0.6%. 0,649%, 0,67% 1,067%, 1,222% dhe 1,92% për bilancet e shprehura në EUR (2020: 0,664%, 0,845%, 1,105% 1,217%, 1,44%, 1,59% dhe 1,92% për EURO).

25. Detyrimet ndaj klientëve

	2021	2020
Llogaritë rrjedhëse		
Monedhe e huaj	7,030,541	5,140,077
Monedha vendase	4,546,305	3,576,821
Llogaritë e kursimit		
Monedhe e huaj	2,959,091	2,416,333
Monedha vendase	2,013,527	1,968,899
Depozitat me afat		
Monedhe e huaj	3,749,976	4,120,430
Monedha vendase	5,923,495	6,555,707
Llogari të tjera të klientit		
Monedhe e huaj	132,227	70,660
Monedha vendase	73,092	73,114
Total	26,428,254	23,922,043

25. Detyrimet ndaj klientëve (vazhdim)

Llogaritë e kursimit në lekë (FlexSave) mbajnë interes me 0,8% në vit (2020: 0,8%), llogaritë e kursimeve në euro (FlexSave) kanë interes në 0,2% në vit (2020: 0,2%) dhe llogaritë e kursimit në USD (FlexSave) kanë interes me 0,5% në vit (2020: 0,5%).

Llogaritë e tjera të klientëve përfshijnë llogaritë e lëna peng nga klientët si kolateral në para. Ato mbajnë norma interesi në nivele të ngjashme me depozitat me afat.

Normat e interesit të aplikuara për depozitat me afat deri më 31 dhjetor 2021 ishin si më poshtë:

(në %)	12 muaj	24-36 muaj
LEK	1.00 - 1.50	1.60 - 2.30
EUR	0.30 - 0.70	0.40 - 0.70
USD	0.50 - 0.80	0.60 - 0.90

31 dhjetor 2020

(në %)	12 muaj	24-36 muaj
LEK	1.20 - 1.70	1.80 - 2.40
EUR	0.30 - 0.70	0.40 - 0.90
USD	1.0 - 1.20	1.10 - 1.70

26. Fonde të tjera të huazuara

	2021	2020
ProCredit Holding Ag & Co.KGaA	1,883,463	2,923,878
Institucionet financiare	2,206,601	187,768
Total	4,090,065	3,111,646

27. Borxhi i varur

	2021	2020
Borxhi i varur		
ProCredit Holding Ag & Co.KGaA	845,320	865,900
Interesi i përllogaritur	12,578	13,050
Total	857,898	878,950

Më 30 gusht 2019, Banka mori nga ProCredit Holding AG & Co. KGaA një borxh i varur prej 7 milionë euro (në 854 840 000 lekë i përkthyer me kursin e këmbimit 122.12 të datës 30 gusht 2019 sipas BSH), me një normë interesi të ndryshueshme dhe me maturim më 30 gusht 2029. Interesi është i pagueshëm në baza gjashtëmujore dhe principali është i pagueshëm në datën e maturimit. Në të njëjtën periudhë parapaguhet kredia e mëparshme e varur.

28. Detyrime të tjera

	2021	2020
Pagesat në tranzit	40,930	61,492
Kreditorë të ndryshëm	67,983	78,723
Shpenzimet e përllogaritura	21,710	20,483
Detyrimet e qirasë	52,367	31,243
Detyrime të tjera financiare	182,990	191,941
Detyrime tatimore dhe sociale	20,416	18,297
Provizione të tjera	45,184	52,511
Të ardhura nga tarifat e shtyra	23,243	8,529
Total	271,833	271,278

Provizionet e tjera kanë të bëjnë me provizionet për humbjet nga zhvlerësimi për zërat jashtë bilancit dhe provizionet e krijuara për çështje ligjore. Ato përfaqësojnë vlerësimet më të mira të shumave me të cilat do të zgjidhen çështjet ligjore në periudhat e ardhshme. Lëvizja në dispozitat e tjera për vitet 2021 dhe 2020 është paraqitur më poshtë:

28. Detyrime të tjera (vazhdim)

	Zërat jashtë bilancit	Çështjet ligjore	Të tjera	Total
Gjendja më 1 janar 2020	15,895	11,726	12,402	40,023
Provizionet gjatë periudhës	31,032			31,032
Provizionet e kthyera gjatë periudhës	(15,895)	(1,487)	(1,161)	(18,543)
Gjendja më 31 dhjetor 2020	31,032	10,239	11,241	52,512
Provizionet gjatë periudhës	13,174	7,317	1,547	22,039
Provizionet e kthyera gjatë periudhës	(23,858)	-	(5,508)	(29,366)
Gjendja më 31 dhjetor 2021	20,348	17,556	7,280	45,184

29. Kapitali aksionar dhe rezervat ligjore

Më 31 dhjetor 2021, kapitali aksionar i autorizuar dhe i emetuar i Bankës përbëhej nga 523,661 (2020: 523,661) aksione me një vlerë prej 4,995,616 Lek (2020 4,995,616 LEK). Mëma dhe aksioneri i vetëm i Bankës është ProCredit Holding AG & Co. KGaA ("Prindi"), një shoqëri holding me bazë në Frankfurt am Main, Gjermani.

	Numri i aksioneve	Në 000 lekë	%
ProCredit Holding	523,661	4,995,616	100
	523,661	4,995,616	100

Kapitali aksionar	Më 1 janar 2021	Aksione të reja të emetuara	Më 31 dhjetor 2021
Numri i aksioneve në qarkullim	523,661	-	523,661
Kapitali aksionar në lekë	4,995,616	-	4,995,616

Rezervat ligjore

Rezervat ligjore u krijuan në bazë të vendimit të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë nr. 69, datë 18 dhjetor 2014, ku thuhet se rezervat krijohen duke përvetësuar 20% të fitimit neto të Bankës për vitin, siç raportohet për qëllime rregullative. Gjithashtu, ligji nr. 9901, datë 14.04.2008, "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare" kërkon një rezervë ligjore të krijuar në masën 5% të fitimit të ligjshëm.

30. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara

	2021	2020
Garanci, letër kredi dhe angazhime kredie		
Angazhimet e kredisë (shih detajet më poshtë)	2,527,860	2,311,471
Garancitë ndërkombëtare	517,392	671,724
Garancitë lokale	797,165	507,215
Letrat e kreditit	-	109,003
Minus: Provizionet e njohura si detyrime	(20,349)	(31,032)
Total	3,822,069	3,568,381
Angazhimet e kredisë		
Karta krediti të papërdorura	19,234	4,571
Limite paradhënie të papërdorura	1,155,125	1,235,977
Këste kredie të padisbursuara	2,900	-
Pjesa e papërdorur e linjave të kreditit	1,350,600	1,070,923
Total	2,527,860	2,311,471

Banka lëshon garanci për klientët e saj. Këto instrumente mbartin një rrezik kredie të ngjashëm me atë të huave të dhëna. Bazuar në vlerësimin e drejtimit, nuk ka humbje materiale në lidhje me garancitë e papaguara më 31 dhjetor 2021.

Procese ligjore

Në rrjedhën normale të biznesit, Banka paraqitet me pretendime ligjore; Drejtimi i Bankës është i mendimit se mundësia e një daljeje përfitimesh ekonomike në lidhje me pretendimet ligjore të pazgjdhura më 31 dhjetor 2021 është e largët, me përjashtim të rasteve kur provizioni është regjistruar siç tregohet në shënimin shpjegues 28.

30. Angazhime dhe detyrime të kushtëzuara (vazhdim)

Angazhimet sipas cilësisë së kredisë bazuar në shkallët e rrezikut të kredisë më 31 dhjetor 2021 janë si më poshtë.

	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Total
Garanci financiare	1,314,018	540	-	1,314,558
Letrat e kreditit	-	-	-	-
Garancitë totale dhe Letër Kreditë	1,314,018	540	-	1,314,558
Angazhimet për hua të pa disbursuara ende	2,510,786	17,072	3	2,527,860
Totali i angazhimeve të kredisë	3,824,804	17,612	3	3,842,418
Provizionet për garancitë dhe letër kreditë	(7,406)	(30)	-	(7,435)
Provizionet për angazhimet e kredisë	(12,608)	(304)	(1)	(12,913)
Angazhimet totale	3,804,790	17,278	2	3,822,069

Angazhimet sipas cilësisë së kredisë bazuar në shkallët e rrezikut të kredisë më 31 dhjetor 2020 janë si më poshtë.

	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Total
Garanci financiare	1,158,994	19,945	-	1,178,939
Letrat e kreditit	109,003	-	-	109,003
Garancitë totale dhe Letër Kreditë	1,267,997	19,945	-	1,287,942
Angazhimet për hua të pa disbursuara ende	2,278,765	32,706	-	2,311,471
Totali i angazhimeve të kredisë	3,546,762	52,651	-	3,599,413
Provizionet për garancitë dhe letër kreditë	(11,573)	(108)	-	(11,681)
Provizionet për angazhimet e kredisë	(18,509)	(842)	-	(19,351)
Angazhimet totale	3,516,680	51,701	-	3,568,381

Banka llogarit humbjen e pritshme të kredisë (HPK) dhe humbjen e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës (LHPK) për garancitë dhe letrat e kreditit duke aplikuar për ekspozimet bazë bazuar në klasifikimin e shkallës. Në rastet kur zbatohet një vlerësim individual, për zhvlerësimin përfundimtar merret parasysh parashikimi specifik i provizionit. Referojuni shpalosjes së zhvlerësimit të kredive dhe paradhënies për klientët për normat e provizionimit.

31. Transaksionet me palët e lidhura

Palët e lidhura me Bankën përfshijnë shoqërinë mëmë dhe palën kontrolluese përfundimtare ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, filialet e tjera, personeli drejtues kryesor, anëtarët e familjes së ngushtë të personelit drejtues kryesor dhe entitetet të cilat kontrollohen ose ndikohen ndjeshëm nga personeli drejtues kryesor ose anëtarët e familjes së tyre të ngushtë.

Banka ka një marrëveshje për shërbimet e menaxhimit me ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, për sigurimin e Bankës me personel në menaxhimin e nivelit të lartë të Bankës, duke përfshirë një Anëtar të Bordit Drejtues. Tarifat e menaxhimit të paguara për ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG në vitin 2021, ishin 42,856 mijë lekë (2020: 37,650 mijë lekë). Më tej, gjatë kryerjes së veprimtarisë së saj bankare, Banka ka hyrë në transaksione biznesi me palët e lidhura dhe bilancet dhe transaksionet me ProCredit Holding AG & Co. KGaA AG, shoqëria mëmë dhe subjektet e lidhura nën kontroll të përbashkët më 31 dhjetor 2021 dhe 2020 janë paraqitur më poshtë:

	Marrëdhënia	2021	2020
Aktive:			
Hua dhe paradhënie për bankat ProCredit	Subjektet nën kontroll të përbashkët	2,508,684	2,515,616
Aktive të tjera të detyrimeve nga bankat ProCredit		2,572	10,511
Aktivitet e tjera që paguhen nga ProCredit Holding	Shoqëria mëmë	76	-
		2,511,332	2,526,127

Detyrimet:			
Detyrimet ndaj bankave ProCredit	Subjektet nën kontroll të përbashkët	3,029,846	3,727,999
Detyrime të tjera ndaj bankave ProCredit		5,367	1,273
Detyrime të tjera ndaj Quipu GmbH		11,688	10,978
Detyrimet ndaj ProCredit Holding AG & Co. KGaA		1,883,463	2,923,878
Detyrime të tjera ndaj Procredit Holding	Shoqëria mëmë	835	-
Borxhi i varur nga ProCredit Holding AG & Co. KGaA		857,898	878,950
		5,789,098	7,543,078

	Marrëdhënia	2021	2020
Të ardhura nga:			
Të ardhura nga interesi nga bankat ProCredit	Nën kontrollin e përbashkët	145	(10,262)
Të ardhura të tjera operative nga bankat ProCredit		29,461	-
Shoqëria mëmë: Të ardhura të tjera	Shoqëria mëmë	-	6,604
		29,606	(3,658)

Shpenzimet:			
Shoqëria mëmë: Shpenzimet e interesit për borxhin e varur dhe Hua Senior	Shoqëria mëmë	67,846	76,263
Bankat ProCredit: Shpenzimet e interesit për Hua Senior		49,688	41,291
Për shoqërinë mëmë dhe bankat: Shpenzime të tjera administrative		60,939	57,214
Për shoqërinë mëmë dhe akademitë: Shpenzimet e trajnimit		23,223	16,806
Bankat ProCredit: tarifa angazhimi		22,279	17,136
Quipu GmbH: Shërbime IT	Nën kontrollin e përbashkët	253,575	242,394
Quipu GmbH: Tarifat e përpunimit të kartave		15,991	12,161
		493,541	463,265

Shpërblimi për drejtimin kryesor:

	2021	2020
Pagat	266,463	34,452
Kontributi afatshkurtër për pension (skema e detyrueshme)	15,074	2,030
Total	281,537	36,482

32. Ngjarjet pas datës së raportimit

Drejtimi i Bankës nuk është në dijeni të ndonjë ngjarje pas datës së raportimit që do të kërkonte rregullime ose dhënie informacionesh shpjeguese shtesë në grupin e pasqyrave financiare, me përjashtim të dhënies së informacioneve shpjeguese të mëposhtme në lidhje me:

1. Rritje e kapitalit në vlerën 2,999,970,50 euro ekuivalenti në 363,686,423,72 Lekë sipas vendimit të Asamblesë së Aksionerëve të datës 25 shkurt 2022.
2. Konflikti i vazhdueshëm ushtarak në Ukrainë dhe sanksionet përkatëse të synuara kundër Federatës Ruse mund të kenë ndikim në ekonominë evropiane dhe globale. Banka nuk ka ndonjë ekspozim të drejtpërdrejtë të rëndësishëm ndaj Ukrainës, Rosisë apo Bjellorusisë. Megjithatë, ndikimi në situatën e përgjithshme ekonomike mund të kërkojë rishikime të supozimeve dhe vlerësimeve të caktuara. Kjo mund të çojë në rregullime materiale të vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve të caktuara brenda vitit të ardhshëm financiar. Në këtë fazë, drejtimi nuk është në gjendje të vlerësojë me besueshmëri ndikimin pasi ngjarjet po zhvillohen dita ditës. Ndikimi afatgjatë mund të ndikojë gjithashtu në vëllimet e tregtimit, flukset monetare dhe përfitimin. Megjithatë, në datën e këtyre pasqyrave financiare, Banka vazhdon të përmbushë detyrimet e saj në kohën e duhur dhe për këtë arsye vazhdon të zbatojë bazën e vazhdimësisë së përgatitjes.

Adresa dhe Kontakte

Zyrat Qendrore

ProCredit Bank sh.a.
Vendi i Regjistrimit: Tiranë
Nr. i Vendimit të Gjykates për
Regjistrimin: 20797/11.02.1999
KIB: 20911005
Nipt: J91524011J
Adresa: Rr. "Dritan Hoxha" Nd.92, H.15,
Nësia Bashkiake Nr.11,
Kutia Postare: 1026, Tiranë

Qendra e Kontaktit:
+355(0) 42 389 389
Informacion@procredit-group.com
www.procreditbank.com.al

Degët

Dega Tiranë
Adresa: Rr. "Dritan Hoxha" Nd.92, H.15,
Njësia Bashkiake Nr.11, Kutia Postare: 1026, Tiranë

Agjenci dhe Zona 24/7

Agjencia Zyrat Qendrore, Zona 24/7
Adresa: Rr. "Dritan Hoxha" Nd.92, H.15,
Njësia Bashkiake Nr.11,
Kutia Postare: 1026, Tiranë

Agjencia Bulevardi, Zona 24/7
Adresa: Bulevardi Zogu I, Nr.17,
Pasuria me Nr.6/44-N3, ZK8360, Tiranë

Agjencia Square 21, Zona 24/7
Adresa: Rruga e Kavajes, Kompleksi Arlis-
Ndertim. kati 0, pranë Policisë Bashkiake, Tiranë

Agjencia Shkodër, Zona 24/7
Adresa: Lagja Qemal Stafa, Bulevardi
Zogu i Parë, Shkodër

Agjencia Durrës, Zona 24/7
Adresa: Lagja Nr.4, Autostrada Egnatia,
Pallatet Xhemf, Godina Nr.3, Kati 0, Durrës

Agjencia Korçë, Zona 24/7
Adresa: Rruga Midhi Kostani, Korçë

Agjencia Fier, Zona 24/7
Adresa: Rruga Kastriot, Hyrja-1, Fier, Pasuria me
Nr.4/66-N6, vol 17 fq.65, ZK 8534, Fier

